

**KESKUSTA
NU✕RET**

LIIITTOKOKOUS

RIIHIMÄKI

2022

28. - 30.10.

SISÄLLYS

- 4 Puheenjohtajan tervehdys
- 5 Piirin tervehdys
- 6 Aikataulu
- 7 Kartat
- 9 Kokousinfo
- 13 Kokousopas
- 15 Esityslista
- 18 Menettelytapajärjestys
- 20 Aloitteet
 - 22 Poliittiset aloitteet
 - 50 Järjestölliset aloitteet
- 60 Toimintasuunnitelma 2023
- 65 Talousarvio 2023
- 68 Eduskuntavaaliohjelma
- 75 Kansainvälisen toiminnan strategia
- 78 Maamme-laulu
- 79 Hämmäläisten laulu

Muista somettaa! :)
#keskustanuoret

Sukupolvemme ei voi jäädä kriisien keskelle makaamaan

Rakas keskustanuori,

Historialliset ajat eivät näyttäneet päättyvän pandemiaan. En olisi Keskustanuorten puheenjohtajana aloittaessani uskonut, että kauteni alkaisi Putinin raakalaismaisella hyökkäyssodalla Ukrainaan. Juuri kun pääsimme eroon koronapandemian rajoituksista, alkoi uusi kriisi.

Sota, inflaatio ja korkeat energiahinnat tuntuvat vauhdikkaassa maailmassa uskomattomilta, mutta sukupolvemme ei voi jäädä kriisien keskelle makaamaan. On katsottava eteenpäin, tulevaisuususkon on minussa vahvana.

Keskustanuori uskoo tulevaisuuteen. Tulevaisuudessa näen rauhan Euroopassa, ilmastonmuutoksen ja luontokadon ratkaisun avaimet sekä kestävä ja velattoman Suomen. Rauha tarvitsee määrätietoista tukea Ukrainalle taistelussa Putinia vastaan. Me emme voi unohtaa omaa historiaamme.

Ilmastonmuutos ja luontokato ovat yhteiskuntamme pirullisia ongelmia, joihin vastaukset löytyvät suurista globaaleista rakenteista. Emme voi antaa kerskakulutuksen, kertakäyttömateriaalin ja epäeettisten kulu-
tustottumusten tuhota ympäristöämme
– meidän on

toimittava yhtenäisesti, pitäen kaikki mukana. Identiteettipolitiikalle ei vihreässä siirtymässä ole varaa.

Velaton Suomi on Keskustanuorten unelma, jota kohti taistelemme päivittäin. Velaton Suomi ymmärtää taloudellisen velan lisäksi myös hyvinvoinnin, terveyden, sosiaalisen ja ekologisen velan, jota nykyiset sukupolvet varastavat meiltä ja lapsiltamme.

Tulevassa liittokokouksessa päätettävänä on liki sata aloitetta, niin poliittisia kuin järjestöllisiä, uusi kansainvälisen toiminnan strategia sekä eduskuntavaaliohjelma. Kiitos kaikille, jotka olette antaneet panoksenne. Tulevaisuuden suuntaviivojen piirtäminen on tärkeää, mutta sitäkin tärkeämpää on se, että nämä kaikki edellä mainitut poliittiset sisällöt ovat keskustanuoren, siis kentän, näköisiä.

Keskustan kannatustilanne on heikompi kuin koskaan. Se saa keskustalaiset päättäjät vaikeaan ja hätäntyvään tilanteeseen. Tulemme näkemään mitä erikoisimpia irtiottoja ja ulostuloja laajasti ympäri valtakunnan, mutta ne eivät Keskustan tilannetta pelasta. Keskustan on käytävä aatteellinen dialogi eri sukupolvien ja toimijoiden välillä mahdollisimman pian. Vain se takaa kansanliikkeellemme tulevaisuuden. Tätä me olemme vaatineet jo pitkään.

Keskustalla on mahdollisuus vaalivoittoon ja positiiviseen tulevaisuuteen, jos se hyväksyy politiikan ja yhteiskunnan tosiasiat, sekä pyrkii luomaan tulevaisuudenkuvaa ja tulevaisuususkon äänestäjiin. Luottamus ei synny menneen maailman edunvalvojana. Keskustanuorten liittokokouksen tärkein tehtävä on linjata Keskustan poliittista suuntaa ja tulevaisuutta. Toivon raikasta ja ideologista keskustelua sekä tulevaisuuden suuntaviivoja keskustaperheelle.

Te luotte sen, minä luotan teihin.

Aleksi Sandroos

Keskustanuorten puheenjohtaja

Tervetuloa meille hiljaiseen Hämeeseen!

On taas liittokokouksen aika, ja saman aatteen alla keräännymme vuoden suurimpaan tapahtumaan. Keskustelun sorina on varmasti korvia huuvaavaa, niin poliittisesti, kuin välillä politiikan ohikin. Toivon jokaisen osallistuvan keskusteluihin ja uskaltautuvan juttelemaan myös niille ei vielä tutuille ke-nuille. Liittokokoushan on ihmisen parasta aikaa!

Keskustanuorten Hämeen piiri on pieni toimija, ja toiminta-alueemme on haasteellinen. Emme ole maantieteellisesti kovin suuri, mutta jakaannumme kahteen eri maakuntaan, mikä vaatii yhdeltä nuorten piiriltä paljon, kun kaikki vaikuttaminen tehdään kahdesti. Jokaisella piirillä on varmasti haasteita, mutta niistä selviämme yhteistyöllä, niin piirin aktiivien, piirien kuin myös liittohallituksen avulla. Kai meistä jokainen muistaa, ettei liittoa olisi ilman meitä, jäseniään.

Keväällä lähenevät eduskuntavaalit ovatkin yksi parhaista hetkistä hakea näkyvyyttä ja innostaa nuoria poliittiseen toimintaan, ehkä jopa meidän jäseniksemme. Nyt odotankin liittokokoukselta erityisesti vahvaa linjaamista ja selkeää viestiä tulevan vuoden toimintaan, jotta olisimme helposti lähestyttävissä ja ymmärrettävissä.

Toivon jokaisen äänivaltaisen osallistujan muistavan, että myös sinun äänesi on tärkeä. Sinä ihmisenä olet tärkeä. Tehdään hyviä päätöksiä myös sunnuntaiaamuna aloitteiden kanssa – äänesi vaikuttaa.

Tervetuloa vielä uudelleen Hämeeseen Riihimäelle! Toivottavasti matkasi oli ongelmaton. Pidetään mahtava liittari ja tutustutaan uusiin ystäviin!

Laura Hahl

Hämeen Keskustanuorten puheenjohtaja

AIKATAULU

Perjantai 28.10.

17.00 Majoittuminen perjantaina saapuville alkaa

17.30–22.00 Hämeen Keskustanuorten masquerade-iltajuhlat Punaisella talolla

18.00 Liittohallituksen kokous (liittohallituksen jäsenille)

Lauantai 29.10.

Aamiainen perjantaina majoittuneille

09.00–12.00 Virallisten kokousedustajien ilmoittautuminen kokouspaikalla

10.00 Liittokokous alkaa

13.00 Lounastauko

13.00–13.20 Menettelytapavaliokunta kokoontuu

14.00 Liittokokous jatkuu

15.30 Kahvitauko

16.00 Valiokunnat kokoontuvat

- poliittinen valiokunta

- ohjelmavaliokunta

- järjestö- ja talousvaliokunta

19.00 Päivällinen

21.30 Liittohallitusehdokkaiden paneeli

Sunnuntai 30.10.

Aamiainen majoittuneille

09.00 Liittokokous jatkuu päätösasioilla

12.00 Lounastauko

13.00 Liittokokous jatkuu

14.30 Kahvitauko

16.00 Arvioitu liittokokouksen päättymisaika

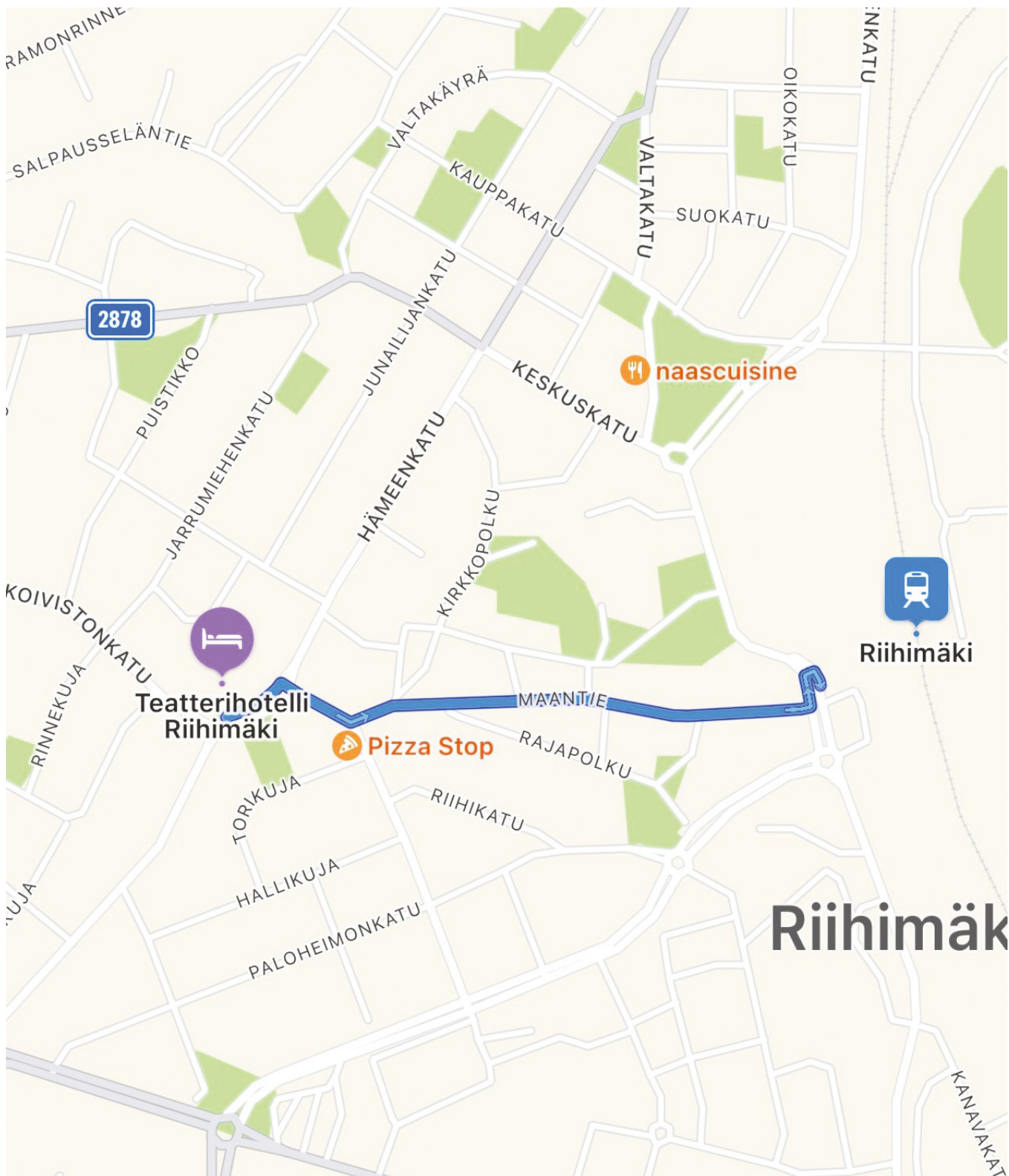
Kaikki viikonlopun ohjelma tapahtuu Teatterihotellilla, lukuun ottamatta Hämeen Keskustanuorten perjantain iltahjelmaa, joka järjestetään Punaisella talolla.

Pidätämme oikeudet tapahtuma-aikana tapahtuviin aikataulu- ja muihin järjestelymuutoksiin.

KARTTA

RIIHIMÄEN RAUTATIEASEMA - TEATTERIHOTELLI

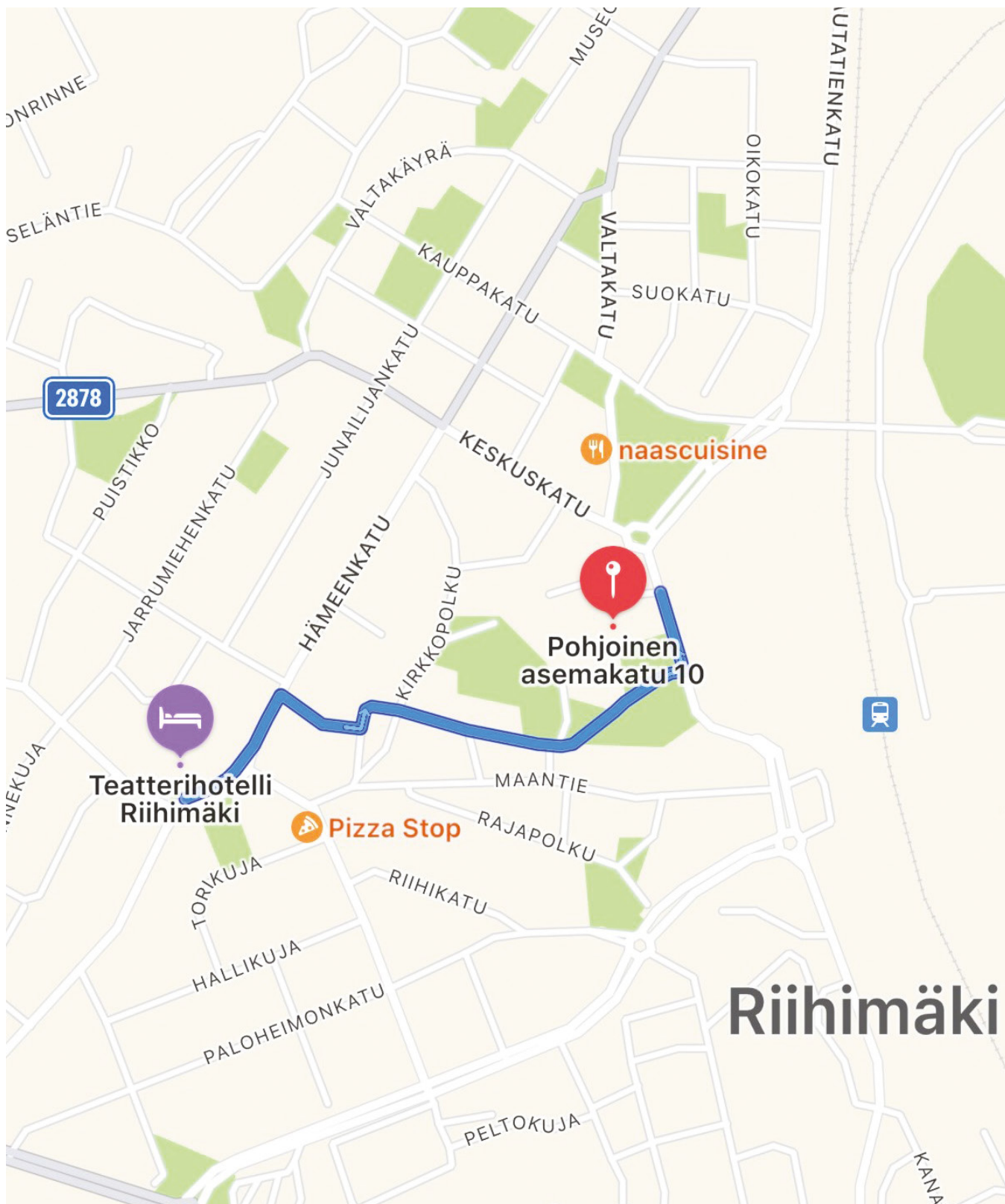
Asemanaukio - Hämeenaukio 1

KARTTA

TEATTERIHOTELLI - PUNAINEN TALO

Hämeenaukio 1 - Pohjoinen asemakatu 10

KOKOUSINFO

Liittokokous on kerran vuodessa kokoontuva Suomen Keskustanuoret ry:n ylin päättävä elin. Liittokokoukseen voivat lähettää virallisia edustajia Suomen Keskustanuoret ry:n jäsenyhdistykset (piirit ja osastot) liiton sääntöjen mukaan. Liittokokous linjaa Keskustanuorten tulevat pääteemat poliittisten ja järjestöllisten tavoitteiden kautta sekä tänä vuonna valitsee Keskustanuorten liittohallituksen uudet jäsenet erovuoroisten tilalle.

INFOWEBINAARI

Ma 24.10.2022 klo 19.00

Epäroitkö vielä, miten liittokokouksessa ja sen valiokunnissa tulee toimia? Tule kuulolle liittokokouksen infowebinaariin!

Webinaarissa käydään Keskustanuorten liittotoimiston porukan kanssa läpi liittokokouksen käytänteitä ja saat mahdollisuuden kysyä sinua mahdollisesti askarruttavista asioista.

KOKOUSPAIKKA

Virallisena kokouspaikkana toimii Teatterihotelli Riihimäki (os. Hämeenaukio 1, 11100 Riihimäki).

MAJOITUS

Kokousosallistujat majoittuvat Teatterihotellilla (os. Hämeenaukio 1, 11100 Riihimäki). Hotellimajoitukseen ilmoittautuneet saavat hotellihuoneensa aikaisintaan klo 16.00 tulopäivänä ja ulos on kirjautettava viimeistään klo 12.00 lähtöpäivänä. Olethan yhteydessä järjestösuunnittelijaan, mikäli saapumisesi ajoittuu klo 22:00 jälkeen.

RUOKAILUT

Kokoukseen osallistuvien ruokailut järjestetään kokouspaikalla Teatterihotellin tiloissa. Voit tarkistaa ruokailu- ja kausikokousaikataulusta. Erityisruokavaliot on huomioitu ilmoittautumisen yhteydessä esille tulleiden tietojen pohjalta.

SAAPUMINEN JA PYSÄKÖINTI

Riihimäen rautatieasemalta on lyhyt (n. 700 m) kävelymatka kokouspaikalle Teatterihotellille. Hotellin pihalla sekä lähialueella on maksutonta pysäköintitilaa kokousosallistujille. Hämeen Keskustanuorten perjantain iltaohjelma järjestetään Punaisella talolla, joka sijaitsee rautatieaseman läheisyydessä (n. 300 m asemalta ja 650 m hotellilta).

VALTAKIRJOJEN TARKASTUS

Virallisten edustajien tulee ilmoittautua kokouspaikalla lauantaina 29.10.2022 klo 9–12. Virallisten edustajien tulee esittää piirin tai osaston valtakirja tai pöytäkirjanote edustajuudestaan. Piirien valtakirjat toimittavat lähtökohtaisesti piirien toiminnanjohtajat. Alkuperäinen valtakirja tai pöytäkirjanote tulee toimittaa joko valtakirjantarkastuspisteelle tai sähköisesti allekirjoitettu versio hallintokoordinaattori Marko Soinille sähköpostitse (marko.soini@keskustanuoret.fi) 26.10.2022 mennessä.

Ilmoittautumisen yhteydessä virallisille kokousedustajille jaetaan äänestysliput ja muu kokousmateriaali. Saat paperisen asiakirjan, mikäli olet sen ilmoittautuessasi varannut. Huomioithan, että jokaiselle viralliselle kokousedustajalle jaetaan vain yhden kappaleen äänestyslippuja – pidäthän siis omat äänestyslippusi hyvässä tallessa koko viikonlopun ajan.

Epävirallisten edustajien tulee ilmoittautua läsnäoleviksi kokouksen infopisteellä. Tarkastathan ilmoittauduttuasi, että olet saanut itsellesi kokouspassin (tunniste).

KOKOUSPASSI

Valtakirjojen tarkastuksen ja ilmoittautumisen yhteydessä jokainen kokousedustaja saa itselleen kokouspassin, jota tulee pitää mukana koko viikonlopun ajan liikkuessasi kokoustiloissa.

KOKOUKSEN SEURAAMINEN

Kokouksen seuraaminen muille kuin kokoukseen ilmoittautuneille on mahdollista Keskustanuorten verkkosivulta tulevan lähetyksen kautta, mikäli tekniikka sen suinkin mahdollistaa. Kokousta voi myös seurata sosiaalisessa mediassa aihetunnisteella #keskustanuoret.

HENKILÖVALINNAT

Liittokokous valitsee tänä vuonna liittohallitukseen erovuoroisten tilalle uudet jäsenet sekä varajäsenet. Esitys on, että liittohallitukseen valitaan neljä varsinaista jäsentä kaksivuotiskaudelle 2023–2024, yksi varsinainen jäsen yksi-
vuotiskaudelle 2023 sekä kaksi varajäsentä kaudelle 2023.

Ehdokkaiden esittelypuheenvuorot sekä vaalit järjestetään kokouksessa sunnuntaina 30.10. Ehdokkasiin voi tutustua etukäteen mm. liittokokouksen ehdokasesittelypisteillä, seuraamalla liittohallitusehdokkaiden paneelia lauantai-iltana (ks. aikataulu) sekä Keskustanuorten verkkosivujen ehdokasgallerian kautta. Ota seurantaan myös ehdokkaiden omat sosiaalisen median kanavat.

EHDOKKAIDEN ESITTELYPISTEET

Jokaisella Keskustanuorten liittohallitukseen pyrkivällä ehdokkaalla on mahdollisuus organisoida pienimuotoinen esittelypiste erikseen kokouspaikalla osoitettuihin tiloihin. Ehdokkaiden esittelypisteet sijaitsevat kokoustan tilan läheisyydessä.

Kokouksen päätyttyä jokainen ehdokas tukitiimeineen huolehtii ehdokaspisteensä siivouksesta ja mahdollisesti ylijäävien kampanjamateriaalien asianmukaisesta kierrättämisestä.

KEKKOSEN HAARIKKA

Kekkosen Haarikan vuoden 2022 viimeinen osakilpailu järjestetään liittokokouksen yhteydessä. Kuka voittaa himoitun Haarikan tänä vuonna? Tarkemmat ohjeistukset liittokokouksen Haarikka-kisan osalta annetaan viimeistään lauantaina 29.10.2022. Muistathan myös Kekkosen Haarikan jokeritehtävän!

Kekkosen Haarikan jokeritehtävä 2022

Tehtävä: Tehkää piirissä TikTok-postaus tai Instagram-kela (reel). Tavoitteena on saada eniten luonnollista näkyvyyttä yksittäiselle julkaisulle. Voittaja on se piiri, joka saa eniten näyttökertoja kilpailujulkaisulleen.

Tarkemmat kilpailusäännöt:

Julkaisun täytyy liittyä Keskustanuariin tai Keskustaan. Julkaisuja, joissa ei ole selvää yhteyttä tähän kilpailuaiheeseen, ei hyväksytä kilpailusuorituksiksi. Mahdollisissa epäselvissä tilanteissa lopullisen päätöksen julkaisun hyväksytävyydestä kilpailuun tekee kilpailun tuomaristo.

Kilpailujulkaisu täytyy julkaista aikavälillä 31.3.–28.10.2022. Muulloin julkaistuja postauksia ei hyväksytä mukaan kilpailuun. Julkaisun voi tehdä joko piirin omalta sometililtä, tai jonkun piirin jäsenen sometililtä (osasto tai sen henkilöjäsen).

Kilpailujulkaisulle ei saa hankkia maksettua mainontaa. Kilpailujulkaisun yhteydessä ei saa järjestää kilpailuja tai arvontoja (esim. ”tykkää ja voita palkinto” -tyyppiset arvonnat). Myös kaikki muu maksettu näkyvyys julkaisulle on kiellettyä.

Piirin tulee toimittaa kilpailujulkaisunsa linkki ym. tarvittavat tiedot tuomaristolle la 29.10.2022 klo 15 mennessä täyttämällä lomake osoitteessa <https://link.webropol.com/s/haarikkajokeri22>

Piiri voi osallistua kilpailuun yhdellä, eniten näkyvyyttä saaneella julkaisulla. Parhaimman julkaisun voi valita esimerkiksi vasta toimitushetkellä.

Huom. Instagram-kehoja ja/tai TikTokeja saa julkaista vuoden mittaan niin monta kuin haluaa, mutta vain yksi piirin kilpailuun ilmoittama julkaisu huomioidaan kilpailussa.

YLEINEN TURVALLISUUS

Kokouksen turvallisuusasioista vastaa Keskustanuorten pääsihteeri Anna-Leena Veteläinen (p. 050 516 7046) ja järjestösuunnittelija Jenna Wahlstén (p. 050 357 8860). Asiattomasta oleskelusta tulee ilmoittaa välittömästi Keskustanuorten liittotoimiston henkilökunnalle.

TUPAKOINTI JA HAJUSTEET

Keskustanuoret on savuton järjestö, joten liittokokous on savuton tapahtuma. Olemme myös tuoksuton järjestö, joten pyydämme huomioimaan kanssaihmiset maltillisella hajusteiden käytöllä.

ESTEETTÖMYYS

Liittokokous on pyritty järjestämään mahdollisimman fyysisesti esteettömissä tiloissa. Ilmoitathan mahdollisista erityistarpeistasi etukäteen liiton järjestösuunnittelijalle Jenna Wahlsténille jenna.wahlsten@keskustanuoret.fi

TAPAHTUMA- JA TILAISUUSOHJESÄÄNTÖ

Keskustanuorten ohjesäännöt valtakunnallisiin tapahtumiin ja tilaisuuksiin (Liittohallitus 8.2.2019)

- Keskustanuorten tapahtumissa noudatetaan lakia sekä järjestäjäpaikan ja liittotoimiston ohjeistuksia.
- Keskustanuorten tilaisuuksissa on mahdollisuus nauttia alkoholia kohtuullisesti omien rajojensa mukaan. Edellytämme tapahtumiin osallistujilta sivistynyttä käyttäytymistä, muiden osallistujien huomioimista sekä jokaisen henkilökohtaista koskemattomuutta. Edellytämme samoin, että tapahtuman ohjelmasta ei jäädä pois alkoholin nauttimisesta johtuvien seurauksien takia. Jokainen tapahtuman osallistuja on käyntikortti Keskustanuorista ja järjestöme toimintatavoista.
- Tapahtumien virallisen ohjelman aikana ei nautita alkoholia. Järjestämme tapahtumissa iltaohjelmaa jokaiselle osallistujalle. Järjestetyssä iltaohjelmassa alkoholinkäyttö on kielletty. Suomen lain mukaisesti alkoholinkäyttö alaikäisiltä on kielletty.
- Keskustanuorten tapahtumat ovat savuttomia. Myös nuuskankäyttö tapahtumilla on kielletty.
- Jokaisen alaikäisen osallistujan tulee ilmoittaa myös huoltajan yhteystiedot ilmoittautuessaan.
- Keskustanuorten valtakunnallisissa tapahtumissa ja koulutuksissa tilaisuudesta päävastuussa on kokonaisuuden osalta liittotoimisto. Jokaisessa Keskustanuorten tapahtumassa on häirintäyhdyshenkilö, joka esittäytyy ja jonka yhteystiedot ovat kaikkien saatavilla tapahtuman aikana. Kaikista mahdollisista häiriö- tai häirintätapahtumista tulee ilmoittaa häirintäyhdyshenkilöille tai tapahtuman järjestäjille välittömästi itse tapahtumapaikalla.
- Keskustanuorten työntekijöiltä sekä luottamushenkilöiltä edellytämme esimerkillistä toimintaa tapahtumissamme kaikissa edellä mainituissa kohdissa.
- Mahdollisissa ylilyönti- ja häiriötapahtumissa järjestävällä taholla on oikeus poistaa henkilö tilanteen vaatiessa tapahtumapaikalta. Päätöksen asiasta tekevät puheenjohtaja ja/tai pääsihteeri.
- Tapahtumissa noudatetaan Suomen lakia ja esille tulleista rikkomuksista ilmoitetaan poliisille.
- Keskustanuorten tapahtumissa sekä tilat että majoitus ovat esteettömiä.

Miten luon turvallisempaa tilaa?

- Ota toinen huomioon ja kunnioita toista sellaisena, kuin hän on.
- Ota vastuu omasta sekä muiden hyvinvoinnista, sekä kuulluksi tulemisesta. Tue tasa-arvoista, yhdenvertaista ja avointa kulttuuria omalla toiminnallasi.
- Kommunikoi selkeästi, rakentavasti ja avoimesti. Toisen tuomitseminen, lyttääminen, alistaminen, huomiotta jättäminen, kilpailu tai arvottaminen ei kuulu avoimeen ja rakentavaan keskusteluun.
- Mieti myös millä perusteilla pidät/koet toiset vakuuttavimpina kuin toiset? Kohteletko kaikkien ilmaisua tasa-vertaisesti? Kenen mielipiteet otetaan vakavasti, miksi?
- Mieti, millaisia oletuksia olet saattanut tehdä huomaamattasi. Mistä oletukset kumpuavat?

Turvallisemman tilan ohjeet

- Älä tee oletuksia henkilöstä, hänen taustoistaan tai mielipiteistään ihonvärin, muiden ulkoisten ominaisuuksien tai puheen perusteella. Älä oleta maantieteellisen alkuperän pohjalta.
- Älä oleta ihmisen sukupuolta tai seksuaalisuutta.

- Halventaminen tai nolaaminen ei kuulu turvallisempaan tilaan.
- Kunnioita toisen henkilökohtaista tilaa. Kunnioita toisen puheenvuoroa sen muodosta riippumatta.
- Älä toisinta puheessasi, teoissasi tai käytöksessäsi rasistisia stereotyyppioita edes ”vitsillä” tai ”ironisesti”.
- Käsittele arkoja aiheita kunnioittavasti. Muista, että ne voivat olla toisille henkilökohtaisia.
- Älä arvota ihmisiä tai heidän näkemyksiään sen perusteella noudattavatko heidän ulosantinsa kielioppisääntöjä tai ovatko ne täydellisesti jäsenneltyjä.
- Työt ja tehtävät jaetaan tasapuolisesti kaikkien kesken, ei esimerkiksi sukupuolen perusteella.
- Hyväksy erimielisyydet.

HÄIRINTÄYHDYSHENKILÖT

Mikäli kohtaat tapahtumassa häirintää tai epäasiallista kohtelua, voit olla yhteydessä häirintäyhdyshenkilöihin. Häirintäyhdyshenkilöt tavoitat puhelimitse ympäri vuorokauden.

Häirintäyhdyshenkilön tehtävänä on neuvoa, tukea ja auttaa tapahtuman osallistujia. Keskustelut häirintäyhdyshenkilön kanssa ovat aina luottamuksellisia.

Häirintäyhdyshenkilöinä kokouspaikalla toimivat:

- Jenna Wahlstén, p. 050 357 8860
- Marko Soini, p. 045 205 0677
- Anna-Leena Veteläinen, p. 050 516 7046
- Joel Kohvakka, p. 050 578 0778

LISÄTIETOJA

Kokouksessa käsiteltävät asiat, menettelytapavaliokunta sekä järjestö- ja talousvaliokunta:

- pääsihteeri Anna-Leena Veteläinen, p. 050 516 7046

Majoitus, ruokailut ja muut kokouksen juoksevat asiat:

- järjestösuunnittelija Jenna Wahlstén, p. 050 357 8860

Poliittinen valiokunta ja kokouksen tiedotteet:

- poliittinen suunnittelija Sofia Tuovinen, p. 050 389 7258

Ohjelmavaliokunta:

- hallintokoordinaattori Marko Soini, p. 045 205 0677

Valokuvaus:

- toiminnanjohtaja Kata Huhtakoski, p. 045 878 6300
- harjoittelija Alisa Jalonen, p. 044 072 2800

KOKOUSOPAS

1. Tervetuloa liittokokoukseen

Suomen Keskustanuoret ry:llä on vuodessa kaksi sääntömääräistä yleistä kokousta: keväällä valtuuskunta ja syksyllä liittokokous. Käsittelyssä ovat samat asiat kuin vaikkapa piirin vuosi- ja syyskokouksessakin. Liittokokouksen esityslista määräytyy sääntöjen pohjalta.

Suomen Keskustanuoret ry:tä kutsutaan myös liitoksi. Liitolla tarkoitetaan sitä, että kaikki Keskustanuorten osastot ja piirit ovat Suomen Keskustanuoret ry:n jäseniä. Liitolla ei siis ole yhtään henkilöjäsentä, vaan Keskustanuorten jäsenet ovat jonkun Keskustanuorten osaston jäseniä. Tämän takia kaikilla Keskustanuorten jäsenillä ei ole myöskään automaattisesti virallista edustus-oikeutta (oikeutta tehdä esityksiä ja äänestää) liittokokouksessa.

Jokaisella piirillä ja osastolla on oikeus asettaa tietty määrä edustajia liittokokoukseen – tästä määrätään liiton säännöissä. Piirit ja osastot ovat nimenneet edustajansa liittokokoukseen. Tässä oppaassa on ohjeita, joiden avulla liittokokousedustajan toimiminen ja kokouksen seuraaminen on selkeämpää.

2. Päätöksenteo liittokokouksessa

Kaikista kokouksessa käsiteltävistä asioista voi kuka tahansa virallinen kokousedustaja tehdä esityksiä joko yleiskeskustelun aikana, asiaa käsittelevässä valiokunnassa tai kyseisessä asiakohtassa. Muutosesitykset tulee toimittaa kirjallisena kokouksen sihteeristölle. Jotta asioihin liittyvät esitykset otettaisiin huomioon, on jonkun toisen virallisen kokousedustajan kannatettava tehtyä esitystä. Muutoin esitys raukeaa eikä sitä käsitellä.

Jos esitys on muutos- tai vastaesitys (kuten virallisten edustajien esitykset käytännössä liittokokouksessa aina ovat, koska hallitus on jo tehnyt pohjaesitykset) tai jos esityksiä on monia, niistä äänestetään. Henkilöitä esitettäessä ei tarvita toisen virallisen kokousedustajan kannatusta.

Usein valiokunnan kanta koetaan merkityksellisemmäksi kuin yksittäisen edustajan kanta. Siksi kannattaakin osallistua aktiivisesti valiokunnan työskentelyyn ja tehdä halutut muutosesitykset jo valiokuntatyöskentelyn aikana.

2.1. Asioista äänestäminen liittokokouksessa

Aluksi todetaan mitkä ovat äänestyksen eri vaiheet:

- Äänestystavasta päättäminen
- Äänestysjärjestyksestä päättäminen
- Äänestäminen
- Tuloksen toteaminen

2.1.1 Ehdotusten toteaminen ja tarkastaminen

Puheenjohtaja luettelee ennen äänestystä tehdyt ehdotukset ja niiden tekijät sekä kannattajat ja tämän jälkeen tiedustellaan esittäneiltä, onko selostus oikea. Tässä vaiheessa kokouksen osallistujilla on mahdollisuus tehdä korjauksia tai täsmennyksiä.

2.1.2 Äänestystavasta päättäminen

Kokouksen puheenjohtaja tai menettelytapavalioikunnan puheenjohtaja tekee aina ennen äänestystä esityksen äänestystavasta. Tämän jälkeen puheenjohtaja teettää päätöksen äänestystavasta – tällöin kokous päättää puheenjohtajan esityksen pohjalta äänestystavasta yksinkertaisella enemmistöllä. Jos on päädytty avoimeen äänestykseen, puheenjohtaja kertoo selvästi kunkin äänestyksen kohdalla vastakkain olevat esitykset, eli sen, mitä esitystä kannatetaan äänestämällä JAA ja mitä äänestämällä EI. Samoin jokaisessa äänestyksessä puheenjohtaja kertoo selkeästi, milloin äänestys alkaa ja päättyy.

2.1.3 Äänestysjärjestyksestä päättäminen

Puheenjohtaja tekee ennen äänestyksiä esityksen siitä, miten eri ehdotukset asetetaan vastakkain äänestyksessä ja kuinka lopullinen päätös syntyy.

2.1.4 Äänestys

Jos on päädytty avoimeen äänestykseen, puheenjohtaja kertoo selvästi kunkin äänestyksen kohdalla vastakkain olevat esitykset, eli sen mitä esitystä kannatetaan äänestämällä JAA ja mitä äänestämällä EI. Samoin jokaisessa äänestyksessä puheenjohtaja kertoo selkeästi, milloin äänestys alkaa ja päättyy.

Jos päädytään ns. suljettuun lippuäänestykseen puheenjohtaja selvittää ennen äänestystä sen, mistä äänestetään, miten äänestys tapahtuu ja milloin äänestys alkaa ja päättyy. Suljetussa lippuäänestyksessä noudatetaan vaalin menettelytapaa.

Kokouksen puheenjohtaja julistaa äänestyksen tuloksen. Puheenjohtaja kertoo annetun äänimäärän sekä äänten jakautumisen. Lopuksi puheenjohtaja julistaa päätöksen. Tässä vaiheessa kokouksen edustajilla on mahdollisuus jättää eriävä mielipide päätöksestä. Lopuksi puheenjohtaja päättää asiakohdan käsittelyn.

2.2 Henkilövaali liittokokouksessa

Menettely on pitkälti sama kuin asioista äänestettäessä:

1. Puheenjohtaja avaa käsiteltävän kohdan.
2. Menettelytapavaliokunnan puheenjohtaja esittää kokoukselle vaalimenettelyn.
3. Puheenjohtaja avaa keskustelun vaalimenettelystä.
4. Päätetään vaalimenettelystä.
5. Puheenjohtaja kertoo, miten vaali toimitetaan sekä milloin vaali alkaa ja päättyy.
6. Puheenjohtaja julistaa vaalin alkaneeksi. Kokousedustajat kokoontuvat piireittäin äänestyspaikoille, jossa sihteeristö suorittaa nimenhuudon ja kokousedustajat äänestävät sen mukaisessa järjestyksessä.
7. Suoritetaan vaali: Vaalikelpoiset kokousedustajat äänestävät puheenjohtajan aikaisemmin antamien ohjeiden mukaisesti. Puheenjohtaja julistaa vaalin päättyneeksi. Ääntenlaskijat tarkastavat äänimäärät ja ilmoittavat niistä menettelytapavaliokunnan puheenjohtajalle, joka ilmoittaa vaalin tuloksen ja tekee sen pohjalta päätösehdotuksen.
8. Puheenjohtaja julistaa vaalin tuloksen kokouksen päätökseksi ja lopuksi päättää asiakohdan.

LIITTOKOKOUKSEN ESITYSLISTA

1. KOKOUKSEN AVAUS

Liiton puheenjohtaja avaa kokouksen.

2. KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Suomen Keskustanuoret ry:n sääntöjen 11 §:n mukaan liittokokous kutsutaan koolle liiton verkkosivuilla, järjestölehdessä tai Suomen Keskusta r.p:n pää-äänenkannattajan verkkosivuilla julkaistulla tiedonannolla vähintään kahta (2) kuukautta ennen varsinaisen liittokokouksen alkamista sekä vähintään yhtä (1) kuukautta ennen ylimääräisen liittokokouksen alkamista. Sääntöjen 10 §:n mukaan varsinainen liittokokous pidetään joka vuosi heinä-joulukuussa hallituksen määräämänä aikana ja määräämässä paikassa.

Kokouskutsu on julkaistu sääntöjen edellyttämällä tavalla liiton verkkosivuilla 10.8.2022 sekä toimitettu 15.8.2022 Suomenmaan verkkosivuilla julkaistavaksi.

Esitys: Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

3. KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN JA MENETTELYTAPAJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Esitys: Keskustanuorten liittohallitus esittää, että esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi ja liitteenä oleva menettelytapajärjestys hyväksytään kokouksen menettelytapajärjestykseksi.

4. KOKOUKSEN JÄRJESTÄYTYMINEN

Esitys: Menettelytapajärjestyksen mukaisesti kokoukselle valitaan neljä (4) puheenjohtajaa, pääsihteeri ja neljä (4) muuta sihteeriä, sekä kaksi (2) pöytäkirjantarkastajaa ja neljä (4) ääntenlaskijaa.

5. VALIOKUNTIEN ASETTAMINEN

Esitys: Keskustanuorten liittohallitus esittää asetettavaksi seuraavat valiokunnat:

- a. Menettelytapavaliokunta
- b. Järjestö- ja talousvaliokunta
- c. Poliittinen valiokunta
- d. Ohjelmavaliokunta

6. TERVEHDYKSET

7. YLEISKESKUSTELU

8. LIITTOKOKOUSALOITTEISTA PÄÄTTÄMINEN

Esitys: Käsitellään liittokokoukselle saapuneet aloitteet poliittisen sekä järjestö- ja talousvaliokunnan esitysten pohjalta.

9. TILINTARKASTAJIEN PALKKIOISTA, HALLITUKSEN JÄSENTEN JA ERI KOKOUKSIIN LÄHTEVIEN EDUSTAJIEN MATKAKORVAUKSISTA JA PALKKIOISTA PÄÄTTÄMINEN

Esitys: Hyväksytään järjestö- ja talousvaliokunnan esityksen mukaisesti.

10. VUONNA 2023 KANNETTAVISTA JÄSENMAKSUISTA PÄÄTTÄMINEN

Esitys: Hyväksytään järjestö- ja talousvaliokunnan esityksen mukaisesti.

11. TOIMINNALLINEN JA TALOUDELLINEN SELONTEKO

12. VUODEN 2023 TOIMINTASUUNNITELMASTA PÄÄTTÄMINEN

Esitys: Hyväksytään järjestö- ja talousvaliokunnan esityksen mukaisesti.

13. VUODEN 2023 TULO- JA MENOARVIOSTA PÄÄTTÄMINEN

Esitys: Hyväksytään järjestö- ja talousvaliokunnan esityksen mukaisesti.

14. KESKUSTANUORTEN EDUSKUNTAVAALIOHJELMASTA PÄÄTTÄMINEN

Esitys: Hyväksytään Keskustanuorten eduskuntavaaliohjelma vuoden 2023 eduskuntavaaleihin ohjelmavaliokunnan esityksen pohjalta.

15. KESKUSTANUORTEN KANSAINVÄLISEN TOIMINNAN STRATEGIASTA PÄÄTTÄMINEN

Esitys: Hyväksytään Keskustanuorten kansainvälisen toiminnan strategia ohjelmavaliokunnan esityksen pohjalta.

16. KESKUSTANUORTEN TAVOITEOHJELMASTA PÄÄTTÄMINEN

Esitys: Hyväksytään poliittisen valiokunnan esityksen mukaisesti.

17. KESKUSTANUORTEN LIITTOHALLITUKSEN JÄSENTEN VALINTA

17.1 Valittavien jäsenten määrän toteaminen

Esitys: Valitaan neljä (4) alle 30-vuotiasta varsinaista jäsentä liiton hallitukseen kaksivuotiskaudeksi vuosille 2023–2024, yksi (1) alle 30-vuotias varsinainen jäsen liiton hallitukseen yksivuotiskaudeksi vuodelle 2023 ja kaksi (2) alle 30-vuotiasta varajäsentä vuodeksi 2023. Käsitellään menettelytapavaliokunnan esityksen pohjalta.

17.2 Ehdokkaiden puheenvuorot

17.3 Jäsenten valinta

18. ANSIOMERKKIEN JAKO JA HUOMIONOSOITUKSET

Esitys: Jaetaan huomionosoitukset sekä ansiomerkit liittohallituksen päätöksen mukaisesti.

19. EDUSTAJAEHDOKKAAN VALINTA KESKUSTAOPISKELIJOIDEN LIITTOHALLITUKSEEN

Esitys: Hyväksytään menettelytapavaliokunnan esityksen mukaisesti.

20. SUOMEN KESKUSTAN EDUSTAJAN, KESKUSTAOPISKELIJOIDEN EDUSTAJAN JA TYÖNTEKIJÖIDEN EDUSTAJAN VALINTA LIITON HALLITUKSEEN

Esitys: Hyväksytään menettelytapavaliokunnan esityksen mukaisesti.

21. KESKUSTANUORTEN VALTUUSKUNNAN ASETTAMINEN

Esitys: Hyväksytään menettelytapavaliokunnan esityksen mukaisesti.

22. KAHDEN TILINTARKASTAJAN JA HEIDÄN VARAHENKILÖIDEN VALINTA

Esitys: Hyväksytään menettelytapavaliokunnan esityksen mukaisesti.

23. KOKOUKSEN KANNANOTOT

Esitys: Päätetään kokouksen kannanotoista poliittisen valiokunnan esityksen pohjalta.

24. MUUT ASIAT

25. KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

LIITOKOKOUKSEN MENETTELYTAPAJÄRJESTYS

1. Järjestäytyminen

Liittokokoukselle valitaan neljä (4) puheenjohtajaa, pääsihteeri ja neljä (4) muuta sihteeriä, kaksi (2) pöytäkirjantarkastajaa sekä neljä (4) ääntenlaskijaa.

Liittokokous asettaa päätösten valmistelua varten seuraavat valiokunnat:

a) Menettelytapavaliokunta

- valtakirjojen tarkastaminen ja äänioikeutettujen toteaminen
- ehdotuksen tekeminen hallituksen neljän alle 30-vuotiaan varsinaisen jäsenen vaalista kaksivuotiskaudelle sekä yhden alle 30-vuotiaan varsinaisen jäsenen vaalista yksivuotiskaudelle
- ehdotuksen tekeminen hallituksen kahden alle 30-vuotiaan varajäsenen vaalista
- ehdotuksen tekeminen Suomen Keskustan, Keskustaopiskelijoiden ja työntekijöiden edustajista liiton hallituksessa
- ehdotuksen tekeminen liiton kahdesta (2) tilintarkastajasta, joista toisen tulee olla auktorisoitu ja heidän varatilintarkastajistaan
- ehdotuksen tekeminen liiton edustajaehdokkaasta Keskustaopiskelijoiden hallitukseen
- ehdotuksen tekeminen Suomen Keskustanuorten valtuuskunnan asettamisesta
- ehdotuksen tekeminen muista tarvittavista menettelytavoista kokouksessa

b) Järjestö- ja talousvaliokunta

- ehdotuksen tekeminen liiton vuoden 2023 toimintasuunnitelmasta
- ehdotuksen tekeminen tilintarkastajien palkkioista, hallituksen jäsenten ja eri kokouksiin lähtevien edustajien matkakorvauksista ja palkkioista
- ehdotuksen tekeminen vuonna 2023 kannettavista liiton jäsenmaksuista
- ehdotuksen tekeminen vuoden 2023 tulo- ja menoarvioista
- ehdotuksen tekeminen järjestöllisistä aloitteista

c) Poliittinen valiokunta

- ehdotuksen tekeminen poliittisista aloitteista
- ehdotuksen tekeminen liittokokouksen kannanotoista
- ehdotuksen tekeminen tavoiteohjelmasta

d) Ohjelmavaliokunta

- ehdotuksen tekeminen eduskuntavaaliohjelmasta vuoden 2023 eduskuntavaaleihin
- ehdotuksen tekeminen kansainvälisen toiminnan strategiasta

2. Puheenvuorot

Puheenvuorot pyydetään kokouksen puheenjohtajalta kirjallisesti tarkoitusta varten varatuilla lipuilla. Pyyntöön on ehdottomasti merkittävä se työjärjestyksen kohta, mihin se pyydetään. Valiokuntien kokouksissa puheenvuorot pyydetään kokouksen puheenjohtajalta kättä nostamalla.

Piirijärjestön virallinen kannanotto käsiteltävään asiaan tai esitys päätökseksi voidaan esittää ennen yksityisten edustajien puheenvuoroja, mikäli siitä on mainittu puheenvuoroa pyydetessä. Asian esittäjille annetaan mahdollisuus lyhyihin vastauspuheenvuoroihin.

Piirijärjestön virallisen puheenvuoron saa ennen muita puheenvuoroja ja sen pituus on kaksi (2) minuuttia. Muiden puheenvuorojen pituus on yksi ja puoli (1,5) minuuttia, ellei kokous erikseen toisin päättä. Kokous voi päättää myös puheenvuorojen lukumääräisestä rajoittamisesta. Valiokuntien esityksiä käsitellessä voidaan käyttää yhden (1) minuutin puheenvuoroja tehtäessä muutosesityksiä päätösehdotuksiin.

Henkilövaalien puheenvuorot ovat pituudeltaan korkeintaan kolme (3) minuuttia hallitusehdokkaille sekä kolme (3) minuuttia muille ehdokkaille.

Mikäli henkilövaaleja koskevassa keskustelussa joku ehdotetuista haluaa käyttää puheenvuoron, niin se annetaan hänelle välittömästi ohi muiden pyydettyjen puheenvuorojen. Puheenvuorot on esitettävä tarkoitukseen varatulta puhujapaikalta. Puheenvuoron käyttäjän on pysyttävä käsiteltävänä olevassa asiassa. Ellei puhujaa näin menettele, puheenjohtajan tulee kehottaa häntä palaamaan asiaan. Muutoin puheenvuoro voidaan keskeyttää.

Muutosesityksiä voidaan tehdä yleiskeskustelussa tai valiokunnissa. Muutosesitys tulee toimittaa kirjallisena kokouksen tai valiokunnan sihteeristölle viimeistään esitystä koskevan puheenvuoron jälkeen.

3. Äänestysmenettely

Asiat ratkaistaan yksinkertaisella ääntenemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee se mielipide, johon kokouksen puheenjohtaja on yhtynyt, paitsi vaaleissa, joissa äänten mennessä tasan ratkaisee arpa. Säännöistä päätettäessä vaaditaan 2/3 enemmistö sääntöjen hyväksymiseksi. Ennen äänestystä puheenjohtajan on ilmoitettava kannatetut ja kannattamatta jääneet ehdotukset.

Puheenjohtaja tekee äänestys ehdotuksen, jolloin käytävissä ovat suljettu lippuäänestys tai avoin äänestys valtakirjalla, jonka toisella puolella on JAA ja toisella EI. Valiokuntien kannanotoista päätettäessä suoritetaan aina ensin koeäänestys. Käsittelyn pohjana on liittokokouksen valiokunnan esitys. Mikäli liittokokous tyytyy puheenjohtajan tulkintaan koeäänestyksen tuloksesta, ei varsinaista äänestystä tarvitse suorittaa. Äänestys on suoritettava, kun viisi kokousvaltuutettua sitä pyytää. Asiakysymyksiä käsiteltäessä voidaan äänestys suorittaa myös suljetulla lippuäänestyksellä, jos viisi kokousvaltuutettua sitä pyytää.

Avoimissa äänestyksissä kokouksen valitsevat ääntenlaskijat jakaantuvat kokoussalin eri puolille voidakseen suorittaa ääntenlaskennan mahdollisimman nopeasti ja luotettavasti. Äänten laskeminen tapahtuu kokouksen puheenjohtajiston valvonnassa.

4. Vaalimenettely

Vaali suoritetaan suljetuin lipuin numeroiduilla äänestyslipuilla, jollei kokous toisin päättä. Kokouksen puheenjohtaja määrää valiokunnan esityksen pohjalta äänestys ehdotusta tehdessään, mitä äänestyslippua vaalissa käytetään. Päätetyn äänestystavan vastaiset äänestysliput hylätään.

5. Vaalitoimitus

Liittokokouksen menettelytapavaliokunta toteaa ääni-oikeutetut kokousedustajat kokouksessaan ilmoittautumisajan päättymisen jälkeen.

Vaalit toimitetaan kokouksen puheenjohtajiston johdolla. Edustajat jättävät vaalilippunsa uurnaan nimenhuudon mukaan ryhmittäin siinä järjestyksessä kuin heidän nimensä on kirjoitettu virallisten edustajien ilmoittautumislue teloon. Luetteloon tehdään merkintä vaaliin osallistumisesta. Nimenhuudon ja osallistumismerkinnän suorittaa kokouksen sihteeristö piirijärjestöjen toiminnanjohtajien tai muiden vaalitoimihenkilöiden avustamana. Puheenjohtaja julistaa vaalin päättyneeksi välittömästi sen jälkeen, kun nimenhuuto on suoritettu loppuun. Tämän jälkeen ei vaaliin enää voi osallistua.

Äänestysliput sisältävä uurna luovutetaan vaalin päättyttyä ääntenlaskijoille, jotka aloittavat välittömästi äänten laskennan. Menettelytapavaliokunnan puheenjohtaja ilmoittaa vaalin tuloksen ja kokouksen puheenjohtaja tekee sen pohjalta päätösehdotuksen. Muilla henkilöillä ei ole vaalin tuloksen ilmoitusoikeutta tai esitysoikeutta päätösehdotuksen tekemiseen.

6. Edustajien sijoittuminen kokoussaliin

Viralliset kokousedustajat sijoittuvat kokoussaliin varatuille paikoille. Edustajan on vältettävä tarpeetonta liikumista kokouksen kuluessa ja pysyttävä ehdottomasti paikallaan avointen äänestysten aikana ja odotettava omilla paikoillaan lippuäänestykseen osallistumista.

7. Liittokokouksen seuraaminen

Kutsuvieraat sekä liiton hallituksen jäsenet, jotka eivät ole virallisia edustajia, seuraavat kokousta heille varatuilta paikoilta. Liittokokousta pääsevät seuraamaan myös Keskustanuorten ja Suomen Keskustan jäsenet sekä ulkopuoliset tiedotusvälineiden edustajat ja muut kiinnostuneet heille erikseen varatuille paikoille. Liittokokousta voi tekniikan salliessa seurata myös sähköisillä menetelmillä.

ALOITTEET

Poliittiset aloitteet

1. Etelä-Savon Keskustanuoret: Korkeakouluopiskelijoiden psykologi- ja kuraattoripalvelut lakisääteiksi
2. Etelä-Savon Keskustanuoret: Nopea raideliikenne seuraavaksi infrastruktuurin kärkihankkeeksi
3. Etelä-Savon Keskustanuoret: Sosiaali- ja terveysalan opiskelijoille taattava riittävästi harjoittelupaikkoja
4. Etelä-Savon Keskustanuoret, Kaakon Keskustanuoret, Pohjois-Karjalan Keskustanuoret ja Pohjois-Savon Keskustanuoret: Kestäviä elinvoimaratkaisuja itäiseen Suomeen
5. Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret: Rakennus ja telakka-alan veronumero-käytäntöä tulee jatkaa muille aloille, joilla kohonnut harmaan talouden riski
6. Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret: Suomen liput näkyviin suomalaisten tuotteiden hintalappuihin
7. Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret: Turkistuotteiden maahantuonti on lopetettava heti ja turkistarhaus Suomessa on kiellettävä siirtymäajalla
8. Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret: Viranomaisten tiedonjako ja tiedonluovutusta parannettava
9. Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret: Yleisiin kierrätyspisteisiin saatava biojätteen kierrätys
10. Kaakon Keskustanuoret: Adoptointi perusteita tarkasteltava uudestaan
11. Kaakon Keskustanuoret: Lukiodien opetusryhmille asetettava yläraja
12. Kaakon Keskustanuoret: Oppisopimuskoulutusta lisäävä
13. Kainuun Keskustanuoret: Kainuuseen oma yliopisto
14. Kainuun Keskustanuoret: Kotiuttamisraha takaisin
15. Kainuun Keskustanuoret: Kunnille lainapakki muuttajien käyttöön
16. Kainuun Keskustanuoret: Kuvaaminen onnettomuuspaikoilla rangaistavaksi
17. Kainuun Keskustanuoret: Metsäpolitiikka aidosti kotimaisiin käsiin
18. Kainuun Keskustanuoret: Nykyiset varmuusvarastot kaksinkertaistettava
19. Kainuun Keskustanuoret: Suomesta vihreän vedyn johtava valmistus- ja vientimaa
20. Kainuun Keskustanuoret: Turve tiiviiksi osaksi huoltovarmuutta
21. Kainuun Keskustanuoret: Venäläisille turistiviisumeille täyskielto
22. Kannuksen Keskustanuoret: Keskustanuorten puolustettava turkistarhausta
23. Keski-Pohjanmaan Keskustanuoret: Lunastuslaki - Markkina-arvon mukainen kertakorvaus metsänomistajille
24. Keski-Suomen Keskustanuoret: Eduskuntavaalit eurovaalien yhteyteen
25. Keski-Suomen Keskustanuoret: Eeroon ruokahävikitä - Laaditaan maanlaajuinen hävikkiohjelma
26. Kuhmon Keskustanuoret: Pari päivää poimintavapaata
27. Lapin Keskustanuoret: Joukkoliikenteeseen edulliset kokeilukausiliput Saksan malliin!
28. Lapin Keskustanuoret: Kahden maan raidelevyellä kulkeva rata Ruotsista päärataan saakka Kemiin
29. Lapin Keskustanuoret: Suomalainen turkistuotanto ajettava alas hallitusti
30. Lapin Keskustanuoret: Suomen valtion luovuttava hakarististä
31. Lapin Keskustanuoret: Tehdään jokaisesta syntyvästä lapsesta miljonääri!
32. Lapin Keskustanuoret: Turkisten ja turkistuotteiden tuonti EU:hun kiellettävä
33. Lapin Keskustanuoret: Uusiutuvan dieselin vero pois
34. Oulun Keskustanuoret: Turkistarhaus kiellettävä Suomessa
35. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Kuukautistuotteiden arvonlisävero poistettava
36. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Kuukautistuotteita julkisiin wc-tiloihin ja kouluihin
37. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Sähkö huomioitava asumistuessa
38. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Maataloutteen on panostettava ja huoltovarmuutta lisäävä
39. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Valtion omistajanohjaus kuntoon
40. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Yläikäraja hallituspaikoille
41. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Vallan keskittymistä yksittäisille henkilöille tulee rajoittaa
42. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Alle 20 työntekijän yrityksissä irtisanomissuojaa poistettava
43. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Ammattiyhdistykset veronalaiseksi
44. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Ansiosidonnainen työttömyyspäiväraha remonttiin
45. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Ansiosidonnaisen työttömyysturvan maksu kokonaisuudessaan turvan tarjoajan maksettavaksi
46. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Ehtoollisviini asetettava verovapaaksi tuotteeksi
47. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Kansalaisuuden saamisen ehtoja kiristettävä
48. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Kestävää kotimaista biodieseliä
49. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Kiinteistöjen verotus tulisi saada vastaamaan paremmin niiden käypää arvoa
50. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Koulussa pitää opettaa vaatteiden korjaamista
51. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Kyttyrälohi pitää lisätä haitallisten vieraslajien luetteloihin

52. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Merimetsö metsästettäväksi lajiksi

53. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Pakkoruotsista tulee luopua

54. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Pakolaisaallot hybridivaikuttamisen keinona estettävä

55. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Pyhäjoen ydinvoimalalle on saatava uusi toimittaja

56. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Saamelaiskärjälakia pitää muuttaa siten, että pykälästä poistetaan saamelaisen määritelmä

57. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Sorsanmetsästyksen alkamaan aina lauantaina

58. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Suomen tulee jatkossa panostaa enemmän oppisopimuskoulutukseen

59. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Suomen tulee ottaa velkaa ja sijoittaa se osakemarkkinoille

60. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Suomi tarvitsee äitiyspakkauksen lisäksi isyyspakkauksen

61. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Suurpetojen kaatoluvista valittaminen järkevämmäksi

62. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Yrityksen ensimmäisen työntekijän työeläkekulut pois

63. Pohjois-Savon Keskustanuoret: EU- ja ETA-maiden ulkopuolisten tahojen maa- ja kiinteistökauppaa Suomessa rajoitettava

64. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Fyysisen henkilökortin rinnalle saatava käyttöön sähköinen henkilökortti

65. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Julkisten elintarvikehankintojen kotimaisuusastetta on nostettava

66. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Kannabis sääntelyn alaiseksi

67. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Liittokokouksen terveiset puoluejohdolle

68. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Nuorisovaltuustolle aidot vaikuttamisen paikat kunnissa ja hyvinvointialueilla

69. Satakunnan Keskustanuoret: Ohjaamo toimintaa tulee kehittää

70. Uudenmaan Keskustanuoret: Turkisalan tulevaisuudesta Suomessa käynnistettävä selvitystyö - alan rajoittamista tai alasajoa ei voida sulkea pois

71. Uudenmaan Keskustanuoret: Uudelleen koulutettavat ja alanvaihtajat huomioitava nykyistä paremmin korkeakoulujen opiskelijavalinnassa

72. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Ammattiliittojen ja työnantajajärjestöjen pääomatulot veronalaisiksi

73. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Exit-veroa ei tule ottaa käyttöön

74. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Hyökkäyssotaa käyvät maat pois kansainvälisestä urheilusta!

Järjestölliset aloitteet

75. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Kansallispuvut kunniaan myös Keskustanuorten tapahtumissa

76. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Keskustanuorten piireille omat paikat puoluevaltuustoon

77. Kainuun Keskustanuoret: Keskustanuorten siirryttävä takaisin demokraattiseen liittosihteerimalliin

78. Kainuun Keskustanuoret: Pääsihteerinimike muutettava liittosihteeriksi

79. Kannuksen Keskustanuoret: Kekkosen haarikkaan uusia lajeja

80. Kannuksen Keskustanuoret: Keskustanuorille perustettava oma sisärjestö Keskustatyöt

81. Kannuksen Keskustanuoret: Keskustanuorten etsittävä ja kasvatettava uusia puolueaktiiveja

82. Kannuksen Keskustanuoret: Keskustanuorten poistettava säännöistään elitistinen valtuuskunta

83. Kannuksen Keskustanuoret: Keskustanuorten siirryttävä paikalliseen sopimiseen

84. Kannuksen Keskustanuoret: Liiton tiedotettava asioista suoraan myös osastoja

85. Kannuksen Keskustanuoret: Liiton tuettava myös aktiivista osastotoimintaa suoraa rahalla

86. Kannuksen Keskustanuoret: Pääsihteerin valtaa kasvatettava

87. Keski-Suomen Keskustanuoret: Keskustanuorille lavatanssikurssi

88. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Liiton tulee tukea piirien toimintaa enemmän ja näyttäytyä yhtenäisenä liittona

89. Uudenmaan ja Helsingin Keskustanuoret: Keskustanuorille Spotifyhyn podcast

90. Uudenmaan ja Helsingin Keskustanuoret: Piirituessa tulee jatkossa ottaa huomioon vahvemmin alueiden asukasmäärä.

91. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Aineettomat liittokokousvaalit

92. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Ensimmäinen liiton tapahtuma puoleen hintaan!

Poliittiset aloitteet

1. Etelä-Savon Keskustanuoret: Korkeakouluopiskelijoiden psykologi- ja kuraattoripalvelut lakisääteiksi

Opiskelijoille tarjottavat psykologi- ja kuraattoripalvelut vaihtelevat koko maassa ja siten opiskelijat ovat väistämättä eriarvoisessa asemassa palvelujen saannin ja laadun suhteen. Siksi Etelä-Savon Keskustanuoret vaatii, että Keskustanuoret ajaa linjanaan korkeakouluopiskelijoiden opiskeluhuollosta on säädettävää lakia, jolla turvattaisiin psykologi- ja kuraattoripalvelut yhdenvertaisesti kaikille korkeakouluopiskelijoille. Erillinen laki tunnustaisi korkeakouluopiskelijoiden tuen tarpeet, helpottaisi monialaista yhteistyötä sekä loisi opiskeluhuollon jatkumon esiopetuksesta aina korkea-asteelle saakka.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret haluaa kaikille korkeakouluopiskelijoille yhdenvertaiset mahdollisuudet psykologi- ja kuraattoripalveluihin riippumatta opiskelupaikasta. Tämä helpottaisi opiskelijoiden mielenterveyskriisin ratkaisemista, ja velvoittaisi jokaisen korkeakoulun tarjoamaan korkeakouluopiskelijoille riittäviä tukipalveluja. Jokaista 1000 korkeakouluopiskelijaa kohden tulisi olla yksi psykologi ja kuraattori. Lakiin kirjattavat palvelut eivät saa heikentää koulutuksen laatua, vaan niihin on löydettävä valtion rahoitus. Liittokokous tunnistaa, etteivät psykologi- ja kuraattoripalvelut ratkaise ongelmia yksin, vaan suomeen on saatava terapiatakuu ja mielenterveysprojekti kaikille suomalaisille.

2. Etelä-Savon Keskustanuoret: Nopea raideliikenne seuraavaksi infrastruktuurin kärkihankkeeksi

Etelä-Savon Keskustanuoret vaatii, että nopeasta raideliikenteestä tehdään seuraava infrastruktuurin kärkihanke ja nopean raideliikenteen vaatimiin toimenpiteisiin ryhdytään.

Suomen raideliikenne on onnettomalla tasolla verrattuna esimerkiksi Keski-Eurooppaan. Meillä juna on tällä hetkellä melko hidas ja epäluotettava kulkuväline eikä siten kilpailukykyinen liikkumismuoto suhteessa henkilöautoon. Juna on autoa ilmastoystävällisempi kulkumuoto, joten on hyvin perusteltua, että sen toimivuuteen tehdään panostuksia.

Nopea ja sujuva raideliikenne, joka kattaisi koko Suomen, helpottaisi monipaikkaisuutta ja esimerkiksi ym-

päri Suomen suuntautuvaa työmatkaliikennettä.

Nopean raideliikenteen vaatimiin toimenpiteisiin, kuten kaksoisraiteisiin ja sen myötä vuorojen lisäämiseen ja järkevään vuorosuunnitteluun, on ryhdyttävä. On tärkeää, että joka puolelta Suomea on mahdollista kulkea junalla nopeasti paikasta toiseen ilman ylimääräisiä kohuttoman pitkiä vaihtoajoja.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret yhtyy aloitteeseen ja tunnustaa syvästi rautatieverkon uudistamistarpeet. Junamatkailusta on tultava kilpailukykyinen vaihtoehto muille matkustavälineille. Monet ratahankkeet ovatkin tällä hetkellä selvittelyn alla ja Keskustanuoret vaatiikin niiden ripeää, mutta huolellista käsittelyä. Keskustanuoret näkee, että nopeiden junien ohessa tulee huomioida myös lähijunaliikenteen kehittämiseen sekä rautateiden integroimiseen Euroopan rautatieverkkoon koskevat seikat.

3. Etelä-Savon Keskustanuoret: Sosiaali- ja terveysalan opiskelijoille taattava riittävästi harjoittelupaikkoja

Etelä-Savon Keskustanuoret vaatii, että sosiaali- ja terveysalan harjoittelupaikkojen riittävyys taataan.

Viime aikoina on puhuttu paljon sosiaali- ja terveysalan koulutuspaikkojen lisäämisestä, mutta samanaikaisesti harjoittelupaikkoja ei ole lisätty samassa suhteessa. Alan opiskelijat käyvät harjoittelupaikoista erittäin kovaa taistelua. Paikkojen saaminen on todella haastavaa jo nyt, puhumattakaan tulevaisuudesta, jos asian edistämiseksi ei ryhdytä toimenpiteisiin.

Kliiniset harjoittelut ovat erittäin tärkeä osa sosiaali- ja terveysalan opiskelijoiden opintoja. Siellä opiskelijat pääsevät harjoittamaan kädentaitojaan ja teorian viemistä käytäntöön turvallisessa ja opettavaisessa ympäristössä kokeneiden ammattilaisten ohjauksessa.

Kaikkien ammattikorkeakoulujen alueella ei ole riittävästi harjoittelupaikkoja edes oman alueen opiskelijoille, jolloin on lähdettävä muualle. Jos jää ilman harjoittelupaikkaa, opinnot saattavat pitkittyä tai jos saa paikan kauempaa, tuo se myös lisäkustannuksia opiskelijoille. On varmistettava, että opiskelijat pääsevät harjoitteluun, jolloin he myös valmistuvat ajallaan ja pääsevät kiinni työelämään.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret on huolissaan riittävistä harjoittelupaikoista sosiaali- ja terveystalouden opiskelijoilla, ja pelkää riittämättömien ja epämiellyttävien harjoittelupaikkojen vähentävän alan vetovoimaisuutta entisestään. Riittävät harjoittelupaikat ovat sosiaali- ja terveystalouden kannalta elinehto riittävälle määrälle henkilöstöä hyvinvointialueilla. Tätä toimintaa tulee koordinoita joko kaisella hyvinvointialueella paremmin.

4. Etelä-Savon Keskustanuoret, Kaakon Keskustanuoret, Pohjois-Karjalan Keskustanuoret ja Pohjois-Savon Keskustanuoret: Kestäviä elinvoimaratkaisuja itäiseen Suomeen

Venäjän Ukrainaa kohtaan aloittaman hyökkäyssodan johdosta itäisen Suomen tilanne on haastava. Venäjän kaupan lakkaaminen ja Venäjältä suuntautuvan matkailun väheneminen näkyy erityisesti itäisen Suomen aluetaloudessa. Itäisen Suomen tilanne elinvoiman osalta on ollut haastava jo entuudestaan, mutta Venäjän sota Ukrainaa kohtaan pahentaa sitä entisestään.

Valtion taholta on väläytelty erilaisia tukipaketteja, jotka lyhytkestoisesti helpottavat itäisen Suomen tilannetta. Tilanne vaatii kuitenkin kestäviä ratkaisuja. Etelä-Savon, Kaakon, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon Keskustanuoret vaativat, että itäisen Suomen elinvoimaan kiinnitetään erityistä huomiota ja siihen tehdään tarvittavia panostuksia nopeasti.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa selvästi aloitteessa mainitut itäisen Suomen elinvoimaan liittyvät ongelmat. Lyhytkestoiset tukipaketit eivät ratkaise pitkällä aikavälillä mitään, mutta akuuteimman hädän keskellä niitäkin tarvitaan. Keskustanuoret esittää alueen elinvoiman palauttamiseksi hallituskausien yli yltävää Itä-Suomen elinvoimaohjelmaa, joka sisältäisi investointeja infrastruktuuriin ja koulutukseen, kokeilun erityistalouden alueesta ja alueellisen opintolainahyvityksen tekemisen pysyväksi. Keskustanuoret suhtautuu erityisellä vakavuudella itäisen Suomen elinvoimaan liittyviin ongelmiin, joiden ratkaisuun on käytetty toistaiseksi aivan liian vähän aikaa ja rahaa.

5. Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret: Rakennus ja telakka-alan veronumero-käytäntöä tulee jatkaa muille aloille, joilla kohonnut harmaan talouden riski

Tällä hetkellä veronumero on käytössä rakennus- ja telakkoalalla. Telakoille numero tuli käyttöön vasta tänä vuonna. Veronumero tarkoittaa sitä, että työntekijällä on

näkyvässä kuvallinen henkilötunniste, jossa lukee hänen henkilökohtainen veronumero.

Veronumeron tarkoituksena on ehkäistä harmaata taloutta. Veronumeron avulla voidaan selvittää työntekijöiden ja työnantajien verotukseen liittyviä etuuksia. Veronumeron avulla voidaan selvittää myös sopimusketjuja ja ulkomaalaisten työntekijöiden työnantajia. Kohonneen riskin aloja Suomessa on myös siivous-, kuljetus- ja matkailu ja ravintola-ala. Näillä aloilla on erityisesti havaittu harmaata taloutta ja myös työperäistä hyväksikäyttöä. On tärkeää, että veronumero olisi käytössä mahdollisimman monella kohonneen riskin alalla. Suomelta jää vuosittain saamatta harmaan talouden vuoksi paljon verotuloja, jotka olisi voitu käyttää esimerkiksi opetukseen ja perusterveydenhuoltoon.

On myös rehellisten yrittäjien etu, että väärin toimivien yritysten toimintaa puututaan, jotta kilpailuympäristö olisi neutraali, eikä väärin toimimalla saisi perusteetonta etua. Veronumeron laajentaminen uusille aloille on yksi keino puuttua harmaaseen talouteen. Tämän lisäksi täytyy pohtia myös muita keinoja harmaan talouden ja työmarkkinarikollisuuden suitsemiseen. Ylipäänsä poliitikkojen tulisi puhua enemmän talousrikollisuuden torjunnasta ja uusista tehokkaista keinoista, joilla siihen voidaan puuttua.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Veronumerokäytäntö on toiminut rakennus- ja telakkoalalla hyvin ja se on ehkäissyt harmaata taloutta, työntekijöiden hyväksikäyttöä ja talousrikoksia. Lisäksi veronumerokäytäntö on käyttöönnoton jälkeen lisännyt valtion verotuloja merkittävästi. Henkilötunnisteiden hankkiminen ja käyttöönotto on helppoa ja sen myönteiset vaikutukset ovat merkittäviä. Näin ollen Keskustanuoret näkee, että veronumerokäytäntö tulisi ottaa pikimmiten käyttöön muilla kohonneen riskin aloilla.

6. Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret: Suomen liput näkyviin suomalaisten tuotteiden hintalappuihin

Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret vaativat Suomen lippuja näkyviin suomalaisten tuotteiden hintalappuihin. Tämä voisi lisätä kotimaisten tuotteiden tunnistamista ja arvostusta kuluttajien keskuudessa.

Tuotteiden alkuperä on monille kuluttajille merkittävä ostopäätökseen vaikuttava tekijä, ja usein suomalaiset tuotteet ovat monilla kriteereillä laadukkaampia, ekologisempia ja eettisempiä kuin tuontituotteet. Olisi tärkeää, että kuluttajat näkevät valintansa konkreettisesti. Alku-

perämerkinnät ovat monille kuluttajille kuitenkin sekavia. Tämän vuoksi Suomen lipun tulisi olla näkyvissä myös hintalapussa. Tämä mahdollistaisi sen, että kotimainen alkuperä olisi helposti näkyvillä tietyssä paikassa.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret yhtyy aloitteen tavoitteeseen saattaa kuluttajan tietoon yhä selkeämmin tuotteiden alkuperämaa. Jo tällä hetkellä kauppojen tietyissä tuotteiden hintalapuissa näkyy joutsenmerkki, mutta useasti se voi jäädä kuluttajalta huomaamatta. Keskustanuoret haluaa, että kotimaisia tuotteita korostettaisiin näkyvämmiin, jotta kuluttajat huomaavat tuotteen olevan kotimainen. Esimerkkejä näkyvämmästä hintalapusta ovat kaupoissa olevat ”korttelitoive” taikka ”lähellä tuotettu”. Keskustanuoret haluaa, että kaikilla kotimaisilla elintarvikkeilla olisi yhtäläiset mahdollisuudet näkyä kuluttajalle parempana valintana.

7. Helsingin ja Uudenmaan keskustanuoret: Turkistuotteiden maahantuonti on lopetettava heti ja turkistarhaus Suomessa on kiellettävä siirtymäajalla

Turkistarhaus ei ole enää nykypäivää, minkä takia yhä useampi Euroopan maa on kieltänyt turkistarhauksen. Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret vaativat, että Suomikin liittyy tähän joukkoon kieltämällä turkistarhauksen siirtymäajalla sekä kieltämällä turkistuotteiden maahantuonnin. Turkisteollisuus tarvitsee siirtymäajan lopettamiselle, jotta turkistarhayrittäjät saavat alettua toimintaansa alas hallitusti, samalla etsimällä uusia tulonlähteitä.

Vaikka turkistarhaus kielletään, on silti kuluttajia, jotka haluavat turkistuotteita. Tämän takia Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret vaativat turkistuotteiden maahantuonnin kieltä. Tämä kannustaa ihmisiä korvaamaan turkistuotteet jollain eettisemmällä tuotteella.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa turkistarhaukseen liittyvät merkittävät eettiset ongelmat, sekä globaalien ja paikallisen kehityksen, joka haastaa koko turkisanalan tulevaisuutta. Suomalaisten tarhojen määrä on viimeisen seitsemän vuoden aikana puolintunut ja viimeisinä vuosina alan toiminta on ollut vain enenevässä määrin tukisidonnaisista. Tämän lisäksi keinoturkikset ovat ajamassa markkinaosuudeltaan eläinperäisten turkisten ohi.

Turkisanalan laskusuhdanne on jo käynnistänyt suuren alueellisen elinkeinopoliittisen muutoksen ja Keskustanuorille on erityisen tärkeää, että tämä muutos tapahtuu oikeudenmukaisesti. Alan hallitsematon romahdus olisi alueellisesti kriittinen isku, mutta täysin mahdollinen kehityssuunta. Tämän johdosta Keskustanuoret esittää, että uusien turkistarhojen perustaminen lopetetaan ja alalle laaditaan oikeudenmukaisen siirtymän ohjelma, jonka lopputulemana alan toiminta lakkaisi vuonna 2032. Ohjelman keskiössä on uusien alueellisten elinvoimaratkaisujen löytäminen ja turkisyrittäjille suunnattava tuki uuden yritystoiminnan perustamiseksi.

On myös huomioitavaa, että turkistarhauksen kansallinen päätös Suomessa ei poista toimintaa maista, jossa eettisten tekijöiden huomioiminen on merkittävästi alhaisemmalla tasolla. Tämän vuoksi Keskustanuoret esittää turkistuotteiden maahantuontikieltoa koko Euroopan Unionin ja ETA-maiden ulkopuolelta, jotta vältämme tilanteen, jossa kotimaisen turkismarkkinan rahat ohjautuisivat esimerkiksi Kiinaan tai Venäjälle, jossa alan toimintamallit jättävät todellakin toivomisen varaa.

8. Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret: Viranomaisten tiedonjakoa ja tiedonluovutusta parannettava

Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret ovat huolissaan viranomaisten tiedonjaon tasosta, ja vaativat sen kehittämistä nykyistä tehokkaammaksi ja toimivammaksi. Toimiva tiedonjako on viranomaisten välisen yhteistyön edellytys, ja sitä tarvitaan hyvin monenlaisten tapausten käsittelyssä. Kun käsitellään kansalaisten yksityisiä tietoja, täytyy olla tarkkana, ettei niitä päädy väärin käsiin, mutta viranomaisten välinen hyvä yhteistyö on myös kansalaisen etu. Heikko tiedonjako hidastaa kansalaisten ongelmien ratkaisua ja heikentää hyvinvointia.

Tällä hetkellä viranomaisilla on paikoitellen liian suppeat keinot tiedon jakamiseen esimerkiksi harmaaseen talouteen ja työperäiseen hyväksikäyttöön puuttuessa. Erityisesti oleskelulupia käsittelevillä ja muilla työperäisen hyväksikäytön ehkäisyn kanssa toimivilla viranomaisilla tulee olla ajantasainen tieto mm. annetuista työsyryntä/ihmiskauppatuomioista. Ei voi olla niin, että viranomaiset saavat tietoja tuomioista vain median kautta, koska siellä julkaistaan usein vain törkeimmät rikokset ja usein yrityksen nimeäkään ei ole kerrottu.

Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret vaativat, että järjestelmäkehitykseen satsataan ja lainsäädäntöön tehdään muutoksia viranomaisten välisen tietojenvaihdon lisäämiseksi. Tämä on välttämätöntä, jotta harmaata taloutta ja työmarkkinarikollisuutta saadaan torjuttua.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Ihmiskauppaan ja harmaaseen talouteen puuttuminen on huomattavan vaikeaa viranomaisten nykyisillä käytävissä olevilla menetelmillä. Tämän takia onkin tärkeää, että viranomaiset jakaisivat tietoja keskenään riittävästi, samalla tietoturva huomioon ottaen.

9. Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret: Yleisiin kierrätyspisteisiin saatava biojätteen kierrätys

Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret vaativat, että yleisillä kierrätyspisteillä täytyy voida kierrättää myös biojätteitä.

Kaikilla taloyhtiöillä tai muilla yksityisillä jätepisteillä ei ole saatavilla biojätteen kierrätystä. Sen järjestäminen voi olla monille yksityisille tahoille liian kallista tai vaikeaa toteuttaa, tai sitä ei edes tulla ajatelleeksi. Biojätteen kierrätyksen hyödyt ovat kuitenkin suuret, siitä saadaan arvokkaita raaka-aineita, joita voidaan hyödyntää esimerkiksi lannoitteissa tai biokaasun tuotannossa. Tehdään kierrättämisestä helppoa: samalla kun käy heittämässä kierrätykseen pahvit, lasit ja metallit, ottaa mukaan myös leivänkannikat ja banaaninkuoret.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuorten mielestä, jokaisella kuntalaisella pitää olla biojätteen kierrätyspiste kohtuullisen matkan päässä kotiovelta. Eduskunta on juuri käsitellyt uutta jätelainmuutoksen, jonka mukaisesti biojätteen erilliskeräys on käynnistetty heinäkuussa 2022. Uuden jätelain mukaan biojätteen erilliskeräys aloitetaan porrastetusti tänä vuonna, ja esimerkiksi taajama-alueilla erilliskeräys tulee olla järjestettynä viimeistään vuoteen 2024 (koskee yli 10 000 asukkaan taajamia) mennessä. Biojätteen erilliskeräys voidaan jatkossa toteuttaa esimerkiksi kiinteistökohtaisella jätekuljetuksella.

10. Kaakon Keskustanuoret: Adoptointi perusteita tarkasteltava uudestaan

Kaakon Keskustanuoret haluavat, että Suomessa on tarkasteltava uudestaan adoptoinnin perusteita ja tulee erityisesti kiinnittää huomiota adoptiota hakevien ala- ja yläikärajaan. Alaikäraja adoptiossa on nykyään 25-vuotta, mutta myös alle 25-vuotiaille tulisi tarjota mahdollisuus adoptioon. Myös 50-vuotiaiden yläikärajasta tulisi joustaa, varsinkin jos toinen adoptiovanhemmista on alle 50-vuotias. Kaakon Keskustanuoret haluavat myös kiinnittää huomiota, että adoptio-oikeutta ei tule evätä lievien sairauksien takia, jos ne eivät vaikuta elämään häiritsevästi.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Suomi kärsii laskevasta syntyvyydestä ja joka viidennellä pariskunnalla on tahatonta lapsettomuutta. Myös Keskustanuorten Perhepoliittisessa linjapaperissa todetaan, että adoptioprosessin vaatimukset ovat liian raskaat. On kaikkien etu, että adoptio etenee sujuvasti ja vanhemmuuteen valmiit vanhemmat saavat lapsen. Ulkomailta tulevassa adoptiossa on kuitenkin huomioitava, että ulkomaisella viranomaisella voi olla Suomen linjoista riippumattomia periaatteita koskien adoptiovanhempien ikää.

11. Kaakon Keskustanuoret: Lukioden opetusryhmille asetettava yläraja

Kaakon Keskustanuoret vaativat, että lukiokoulutuksen ryhmien kokoja tulisi suitsia asettamalla 32 opiskelijan ryhmäkoon yläraja per ryhmä.

Monin paikoin Suomen lukioissa lukioden ryhmäkoot ovat paisuneet jopa 40 opiskelijan kokoisiksi. Suuret ryhmäkokojen vaihtelut alueiden välillä eriarvoistavat lukio-opiskelijoita, kun tukea tarvitsevat opiskelijat eivät välttämättä kaikkialla Suomessa saakaan tarvitsemaansa tukea ryhmätilanteissa. Kaakon Keskustanuoret ovatkin huolissaan, kuinka yksilöllinen opetus kärsii, kun opettaja ei ehdi antaa suurissa ryhmissä tarvittavaa yksilöllistä ohjaamista ja opetusta.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Opetusryhmät ovat pitkään olleet suuret ja suuressa ryhmässä opettajan on vaikea antaa opiskelijalle henkilökohtaista ohjausta. Opetusryhmien kasvu on huolestuttava suunta, johon täytyy löytyä ratkaisuja. Keskustanuoret näkee, että koulujen resursseja tulisi kohdentaa opetusryhmien koon pienentämiseen ja henkilökohtaiseen ohjaamiseen. Lukioden rahoitusta on lisättävä, jotta oppilaitokset voivat keskittyä ydintehtäviinsä eli ihmisten sivistämiseen.

12. Kaakon Keskustanuoret: Oppisopimuskoulutusta lisättävä

Kaakon Keskustanuoret vaativat, että oppisopimuskoulutusta tulee lisätä perinteisen ammattikoulun rinnalle entistä enemmän.

Kaakon Keskustanuoret toivovat, että oppivelvollisuuden laajennuttua tulee ottaa huomioon nuoret, jotka eivät opi parhaiten koulun penkillä vaan käytännön työn kautta. Oppisopimuskoulutuksen lisääminen nostaa työllisyyttä

tä, nuoret saavat nopeasti työpaikkoja ja palvelualojen työvoimapula helpottuisi.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee oppisopimuskoulutuksessa mahdollisuuksia yritysten ja oppilaitosten yhteistyölle. Oppisopimuskoulutuksen avulla voidaan kouluttaa osaajia suoraan yritysten tarpeisiin ja opiskelija pääsee heti tekemään käytännön töitä. Työnantajien ja ammatillisten oppilaitosten yhteistyötä täytyy syventää, sekä varmistaa riittävä ohjaus työpaikalla. Toisella asteella opiskelevalla nuorella on oikeus saada aikuisen ohjausta ja huolenpitoa, siksi oppisopimus ei saa korvata kokonaan ammat- tioppilaitosten tarjoamaa koulutusta.

13. Kainuun Keskustanuoret: Kainuuseen oma yliopisto

Kainuun Keskustanuoret vaatii, että mahdollinen tuleva yliopisto perustetaan Kainuuseen. Kainuun pitkät välimatkat ovat loistava mahdollisuus digitaalisia yhteyksiä hyödyntävälle yliopistolle ja pohjaa yliopistolle antaa jo oma yliopistokeskus Kajaanissa.

Yliopistolla turvataan alueellista tasa-arvoa, mikä on puolueemme ja nuorisojärjestömme tärkeimpiä arvoja. Myös Kainuuta on kehitettävä kokonaisvaltaisesti sivistystä unohtamatta. Sivistynyt ihminen kykenee ymmärtämään niin maailman menoa kuin ilmiöitäkin, ja tarkastelemaan todellisuutta myös itsensä ulkopuolelta. Mikäli itärajan alueet päästään näivettymään, myös turvallisuusriskit kasvavat. Itä-Suomen alueella tarvitaan pitkäjänteisiä ratkaisuja ja ymmärrystä valtion kokonais- tilanteesta. Yliopisto ei ole ainoastaan sivistys- tai alue- poliittinen kysymys, vaan myös huoltovarmuustekijä.

Maakunnastamme katsottuna yliopistot sijaitsevat kaukana, joten olisi alueellisen tasa-arvon näkökulmasta oikeus ja kohtuus, että Kainuu saa oman yliopistonsa. Yliopistolla Kainuussa olisi myös aluepoliittinen merkitys. Tällä hetkellä vain 3% muualla Suomessa yliopistoissa opiskelevista nuorista palaa takaisin kotimaakuntaan. Oleellisesti vertailuarvona on tärkeää huomata, että Kainuussa ammattikorkeakoulun käyneistä noin 50-60% jää työskentelemään alueelle. Yleisesti korkeasti koulute- tuista ihmisistä on valtava pula Kainuussa.

Yliopiston perustaminen olisi myös parasta feminististä aluepolitiikkaa. Kyse on alueiden ja ihmisten tasa-arvos- ta, jonka pohjalla on jo pitkään kehittynyt rakennemu- tos: kaupungistuminen, huoltosuhteen heikkeneminen sekä työn ja parisuhteen kohtaanto-ongelmat. Yliopiston avulla näitä ongelmia saataisiin ratkaistua.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee, että uusien yliopistojen perusta- minen on todella mittava ja kallis hanke. Kajaanin am- mattikorkeakoulu tarjoaa jatkossakin laadukasta opetus- ta. Yhdymme ajatukseen siitä että korkeakouluopiskelun on oltava mahdollista koko maassa.

Keskustanuoret muistuttaa myös, että Kainuussa on nykyisellään yliopistotoimintaa, esimerkiksi Kajaanin yliopistokeskuksella. Tämä ei tietenkään korvaa täysin omaa yliopistoa, mutta mahdollistaa yliopistotasaisen opiskelun.

Jatkossa yliopistokoulutuksessa olisi tarjottava aidosti mahdollisuus suorittaa opintoja myös monimuotoisesti ja etänä. Tällöin opiskelu olisi mahdollista ajasta, pai- kasta ja elämäntilanteesta riippumatta. Tämä helpottaisi myös opiskelua harvaan asutuilla alueilla.

14. Kainuun Keskustanuoret: Kotiuttamis- raha takaisin

Kainuun Keskustanuoret ovat huolissaan asepalvelusta suorittavien taloudellisesta pärjäämisestä heidän kotiut- tuessaan reserviin. Loikka palveluksesta reserviin, jossa mm. ruoka- ja majoitushuollosta ei ole tarvinnut huoleh- tia, asettaa monet taloudellisesti ahtaalle.

Monet kotiutuvista ovat nuoria, joilla ei välttämättä ole vakituista työpaikkaa tai muuta tulonlähdettä. Monilla kuitenkin on oma asunto ja perhe, joista tulisi huolehtia. Kainuun Keskustanuoret esittää, että vuonna 1993 lak- kautettu kotiuttamisrahamalli otetaan uudistettuna uu- delleen käyttöön. Kotiutuessaan henkilölle annettaisiin tietty summa verovapaata tukea, joka on suhteessa ko- tiutuvan palveluksen pituuteen.

Muuttuneessa turvallisuustilanteessa Euroopassa ja maailmassa, Puolustusvoimien valtionrahoitusta noste- taan huomattavasti. Materiaalihankinta- ja henkilöstöre- surssien lisäämisen lisäksi tulee myös asevelvollisiinkin ja heidän siviiliin kotiutumiseensa satsata.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Suomen uskottava ja riittävä maanpuolustus on entistä tärkeämpi asia. Siksi olisikin tärkeää, että varusmiespal- veluksen ja vapaaehtoisen asepalveluksen suorittamisen tieltä poistetaan mahdollisia esteitä ja turvataan varus- miespalveluksen sekä vapaaehtoisen asepalveluksen suo- rittavien henkilöiden taloudellinen pärjääminen jotta meillä on jatkossakin motivoitunut ja suorituskykyinen

reservi. Erityisen tärkeää olisi, ettei palveluksensa suorittanut henkilö jää "tyhjän päälle" heti palveluksen jälkeen taloudellisesti.

Keskustanuoret kantaa huolta varusmiesten sekä vapaaehtoisesti asepalvelusta suorittavien nykyisestä tulotasosta. Keskustanuoret ehdottaa varusmiesten ja vapaaehtoisesti asepalveluksessa olevien päivärahojen kolminkertaistamista nykyiseen tilanteeseen nähden sekä haluaa poistaa rajoitteet tehdä palkallista työtä palvelusaikana. Myös perheellisiä palveluksen suorittajia tulee tukea entistä paremmin.

15. Kainuun Keskustanuoret: Kunnille lainapakki muuttajien käyttöön

Kainuun Keskustanuoret ehdottaa, että kuntiin hankitaan työkalupakit, joita kuntaan muuttaminen olisi entistäkin sujuvampaa. Kainuun Keskustanuoret näkee, että muuttamisen kuuluisi olla mahdollisimman helppoa. Pienituloisena, erityisesti nuorena muuttajana voi olla vaikea rahoittaa kaikkia tarvekaluja, joita oman omaisuuden muuttamiseen paikasta toiseen tarvitaan. Vielä jännittävämpi tilanteesta tulee, mikäli sattuu muuttamaan paikkaan, jossa ketään ei tunne etukäteen.

Lainattavat työkalut olisi ainakin yksi käytännön elämää helpottava asia. Muutto ei vaadi vain muuttolaatikoita, vaan toisinaan huonekalut on purettava osittain tai kokonaan. Olisi myös ekologisesti kestävä, mikäli useiden yksilöiden vähänkäytettyjen työkalujen sijaan olisi yhteisiä, korkean käyttöasteen työkaluja saatavilla. Vaihtoehtoisesti kunnat voisivat tukea esimerkiksi kyläyhdistyksiä vastaavassa toiminnassa.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee, että kirjastojen tarjoamat monipuoliset palvelut ovat elintärkeitä alueensa paikalliselle yhteisölle. Keskustanuorten mielestä lainapankki toimintaa voitaisiin harjoittaa kirjastojen kautta sellaisilla alueilla, joissa tällaiseen palveluun ei ole toimintaedellytyksiä markkinavoimien kautta.

16. Kainuun Keskustanuoret: Kuvaaminen onnettomuuspaikoilla rangaistavaksi

Kainuun Keskustanuoret vaatii, että onnettomuuspaikoilla kuvaamisesta tulee rangaistavaa.

Uhrin yksityisyyden suoja ei säily, jos onnettomuuspaikalla kuvatut kuvat tai videot leviävät esimerkiksi sosiaalisessa mediassa. On tärkeää, että uhrin yksityisyys suojataan, jotta myös uhrin omaiset saavat tiedon tapah-

tuneesta viranomaisilta eivätkä erilaisia, huhupuheellisia epävirallisia reittejä pitkin.

Onnettomuuspaikalla kuvaaminen häiritsee poliisien, palokunnan ja ensihoidon työtä sivullisten ollessa vain tiellä. Koska poliisilla ei ole valtuuksia tai mahdollisuutta lopettaa kuvaamista, sivullisten ohjaaminen aiheuttaa ainoastaan ylimääräistä työtä viranomaisille.

Pahimmillaan ihmisten pysähtyessä kuvaamaan ja pysäyttävät autonsa tien reunaan aiheutuu lisää onnettomuuksia, kuten ketjukolareita. Onnettomuuspaikalla kuvaamisen rangaistavaksi saattaminen ennaltaehkäisii siitä aiheutuvia haittoja.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen, mutta yhtyy aloitteen henkeen ja esittää, että kuvaamisen kieltämisen sijasta kielletään onnettomuuspaikalta kuvatun materiaalin jakaminen eteenpäin. Onnettomuuspaikalta kuvaaminen voi toisinaan olla hyödyksi vaikkapa viranomaiselle tai vakuutusyhtiölle.

Kuvatun materiaalin jakamisen kieltäminen taas ehkäisee videoiden ja kuvien jakamista esimerkiksi sosiaaliseen mediaan.

17. Kainuun Keskustanuoret: Metsäpolitiikka aidosti kotimaisiin käsiin

Kainuun Keskustanuoret on huolissaan metsäpolitiikan luisumisesta osaksi EU:n päätöksentekoa. Metsien käyttö on ollut ja sen tulee olla kansallisissa käsissä, EU:n perussopimukseen ei sisälly unionin yhteistä metsäpolitiikkaa. Tällä hetkellä EU-tasolla puututaan liiaksi suomalaisten metsien käyttöön ja suojeluun. Parhaat päätökset onnistuvat siellä, missä niissä on aidot vaikutukset eli paikan päällä.

EU-maat ovat monilla tavoilla erilaisia, eikä yhden muotin säädökset, direktiivit ja asetukset toimi kaikissa maissa niiden tarkoittamalla tavalla. Suomen tulee yhdessä muiden metsäisten maiden kanssa neuvotella pitävä sopimus päättää omasta metsäpolitiikastaan.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret on kyllästynyt siihen, että EU haluaa sosialisoida Suomen metsien luontoarvot. Suomi on yksi Euroopan metsäisimmistä maista, eikä EU voi hyödyntää Suomen metsien luontoarvoja koko unionin käyttöön. Metsäpolitiikkaa ei voi antaa EU:n käsiin tai voimame alkaa puhumaan EU:sta eroamisesta.

18. Kainuun Keskustanuoret: Nykyiset varmuusvarastot kaksinkertaistettava

Kainuun Keskustanuoret vaatii, että valtion varmuusvarastot kaksinkertaistetaan. Nykyiset varmuusvarastot riittävät laskennallisesti noin puoleksi vuodeksi aikaisemman vuoden sijaan. 2000- ja 2010-luvulla varmuusvarastoja on pienennetty merkittävästi, eikä ole osattu ennakoita nykyisen kaltaisia laajoja kriisejä.

Viime vuosien kriisit ovat osoittaneet minkä takia varmuusvarastoja tarvitaan ja ne ovat myös osoittaneet, kuinka varautumista ei ole tehty tarpeeksi. Nestemäisten polttoaineiden, puolustusteollisuuden raaka-aineiden, viljan, lääkkeiden ja terveysalan tarvikkeiden sekä muiden tarpeellisten tarvikkeiden varmuusvarastojen koot on tuplattava.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee tärkeänä, että meillä on kriisiaikoja varten riittävät varmuusvarastot. Lisäksi olisi reilua, että asiasta sovitaan EU-tasolla siten, etteivät varmuusvarastoja keränneet maat joudu "ruokkimaan" omat varastonsa laiminlyöneitä maita kriisiaikana. Tämä on myös EU:n sisäisen oikeudenmukaisuuden ja koheesion kannalta tärkeää.

19. Kainuun Keskustanuoret: Suomesta vihreän vedyn johtava valmistus- ja vientimaa

Maallamme on kunnianhimoinen tavoite olla hiilineutraali vuonna 2035 ja hiilinegatiivinen vuonna 2050. Jotta tavoite voidaan saavuttaa, se tarvitsee toteutuakseen aitoa halua toteuttaa myös tekoja. Kainuun Keskustanuoret vaatii, että Suomesta tehdään päämäärätietoisella sekä pitkäjänteisellä politiikalla vihreän vedyn johtava valmistus- ja vientimaa.

Yhdeksi Suomen vahvuuksista on tunnistettu erilaiset kokonaisvaltaiset energian kiertotalousratkaisut. Vihreää vetyä voidaan valmistaa elektrolyysimenetelmällä ionipuhdistetusta vedestä. Tuotannon hyötysuhdetta voidaan parantaa käyttämällä tuotannossa syntyvä hukkalämpö esimerkiksi kaukolämpönä. Vedyn muunneltavuus avaa monia uusia käyttömahdollisuuksia lähes kaikilla mahdollisilla energiasektoreilla. Lisäksi on ruttokasti teollisuudenaloja, jotka hyötyvät vedystä, koska se mukautuu erilaisiin tarpeisiin.

Odotettavissa on, että vedyn kustannukset laskevat, kun tuotantomäärät kasvavat. Jos akkuteknologia ei kehity nopeasti lähivuosina, raskas liikenne, merenkulku ja pitkän matkan lentoliikenne tarvitsevat yhä nestemäi-

siä polttoaineita. Keski-Euroopassa vedystä saattaa tulla jopa nykyisen maakaasun korvaaja asuntojen lämmityksessä.

Pitkäjänteisen työn seurauksena vihreästä vedystä voi tulla aidosti yksi energiantuotantomuoto uusiutuvien energiamuotojen lisäksi, fossiilisten polttoaineiden väistyessä. Totta on, että energiaa tullaan tulevassakin tarvitsemaan niin tuotantoon kuin liikkumiseenkin. Vihreän vedyn nostamisesta aidoksi vaihtoehdoksi hyötyvät niin teollisuus, energiajärjestelmä kuin ympäristökin.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Ilmastoneutraali energiajärjestelmä vaatii tuekseen sähkön kulutusjoustoon vastaavan vetytalouden. Suomella on erittäin hyvät mahdollisuudet vetytalouden ja P2X:n (Power-To-X) kärkimaaksi, jos muutoksen vaan annetaan toteutua. Vetytalouden suurin este on politiikka sekä asenteet. Valmistautuminen vetytalouteen tulee aloittaa jo nyt, jotta lainsäädäntö pysyy ajan hermolla eikä ole este, kun vetytalous on teknisesti ja kaupallisesti mahdollista. Lainsäädännön ohella tulee miettiä mahdollisia tukia vetytalouden vauhdittamiseksi. Lisäksi asiaa on nostettava yhteiskunnalliseen keskusteluun ihmisten tietämyksen ja asenteiden parantamiseksi. Toisaalta valtion omistamissa sähkö- ja kaasuverkkoyhtiöissä Fingridissä ja Gasgridissä valmistaudutaan jo kovaa vauhtia vetytalouden läpimurtoon.

20. Kainuun Keskustanuoret: Turve tiiviiksi osaksi huoltovarmuutta

Kainuun Keskustanuoret näkee, että turpeen käyttö energiantuotannossa on otettava takaisin mukaan tiiviimäksi osaksi Suomen huoltovarmuutta.

Turvetuotannon alasajo oli tahattoman hallitsematonta ja virheellistä nykyisessä energiatilanteessa. Turve on otettava mukaan tehokkaammin keinovalikoimaan ja sen rooli on tunnustettava nykyisen energiakriisin aikana. Ennen kuin uusi kotimainen, ekologisempi ja tehokkaampi energiantuotantomuoto löydetään, turpeen käyttöä ei tule lopettaa liian nopeasti. Käytetään mieluummin kotimaista turvetta kuin venäläistä tuontienergiaa.

Muuttuneessa tilanteessa on tarve aikalisälle ja arvioida turpeen roolia ja arvoa. Suomen on pyrittävä energiomavaraisuuteen ja irti ulkomaalaisesta tuontienergiasta. Turve sopii siihen pakettiin osana siirtymävaihetta. Nykyinen linja turpeen kieltämiseksi on liian nopea ja sitä tulee tarkastella uudelleen jo ihan huoltovarmuuden näkökulmasta.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret jakaa huolen huoltovarmuudesta epävakaina aikoina. Turpeen rooli on kuitenkin toimia kriisiajan energiavarantona ja sen vuoksi tuemme säilytyspalkkiojärjestelmän luomista. Tässä järjestelyssä turvetuottajat saavat korvauksen siitä, että he säilyttävät ja huoltavat turvetuotantoon vaadittavaa laitteistoa, jotta kriisitilanteessa turvetuotanto saadaan käynnistettyä ja omavaraisen energiatuotannon volyyymiä kasvatettua.

Energiamarkkinoilla turpeen tilanteeseen vaikuttaa kuitenkin moni muukin seikka kuin kansallinen päätöksenteko. Yksi suurimmista tekijöistä on eurooppalainen päästökauppajärjestelmä, jonka vaikutus alan kannattavuuteen on ollut merkittävä. Päästökauppajärjestelmä onkin edistänyt vauhdikkaasti siirtymää kohti puhtaampaa energiaa, joskin jaamme aloitteessa esitetyt näkemykset siitä, että muutoksen tulisi olla hallitumpaa ja siirtymän kohdentua puhtaisiin ja mieluusti kotimaisiin energiavaihtoehtoihin.

Turpeen energiakäytön alasajo on päätöksensä merkittävä ja prosessina suuri. Oikeudenmukaisen siirtymän turvaksi tätä prosessia tulee myös johtaa huolellisesti. Päätöksen äärellä poukkoileminen voisi epätasapainottaa turveyritysten tilannetta entisestään ja haastaa siirtymää eteenpäin. Tämän vuoksi myös kynnys rajuihin poikkeamiin valitulta linjalta tulee pitää korkealla.

21. Kainuun Keskustanuoret: Venäläisille turistiviisumeille täyskielto

Kainuun Keskustanuoret vaatii venäläisten turistiviisumien täyskieltoa. Aikakautena, jolloin Venäjä hyökkää Ukrainaan tappaen ja tuhoten ei voida mahdollistaa turistimatkailua Suomeen. On myös turvallisuusriski, jos suuri määrä venäläisiä asevelvollisia päästetään vapaasti Suomeen oleskelemaan. Suomen pitää estää venäläisten pääsy Suomeen aiemmin myönnettyillä tai toisen Schengen-maan myöntämällä turistiviisumeilla, kunnes Venäjän hyökkäyssota Euroopassa on päättynyt. Mahdollinen turistiviisumien myöntämisen lopettaminen määräajaksi ei estäisi venäläisiä tulemasta Suomeen tapaamaan perheitään tai hakemaan Suomesta turvapaikkaa.

Suomen turvallisuudesta on huolehdittava arvaamattomana aikana. Suomeen tulevat venäläiset reserviläiset voivat muodostaa turvallisuusuhan, joka on estettävä. Suomen on tuettava Ukrainaa kaikin mahdollisin keinoin ja venäläisten maahantulon estäminen on yksi ratkaisu. Viro, Latvia, Liettua ja Puola ovat tähän pystyneet, joten myös Suomen on pystyttävä.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Turistiviisumien myöntämistä venäläisille turisteille on jo rajoitettu. Keskustanuoret näkee, ettei sota-aikaan turistina matkustelu ole perusoikeus, ja riittävän tiukalla viisumipolitiikalla suojellaan Suomea erilaisilta hybridi-vaikuttamisen keinoilta.

22. Kannuksen Keskustanuoret: Keskustanuorten puolustettava turkistarhausta

Nuorisojärjestön kanta biotalouteen tuntuu olevan kaksijakoinen ja epämääräinen. Esitämme, että liitto alkaa voimatoimisesti edistämään myös turkistalouden tulevaisuutta. Turkistalous olisi merkittävä keino vahvistaa maaseudun elinvoimaa ja osaltaan myös vahvistaisi kiertotaloutta, kun esimerkiksi fosfori saataisiin turkiseläinten rehuna pois vesistöistä takaisin lannaksi ja siten lannoitteeksi. Tämä vähentäisi tarvetta myös luontoa tuhoavaan kaivosteollisuuteen ja vierasmaalasiin lannoitteisiin.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Ks. aloitevastaus aloitteesta nro 7.

23. Keski-Pohjanmaan Keskustanuoret: Lunastuslaki - Markkina-arvon mukainen kertakorvaus metsänomistajille

Fingrid vastaa Suomessa sähkön siirtoverkoista, eli rakentaa voimajohtolinjoja, jotka ovat tärkeää infrastruktuuria. Sähkölinjojen on kuljettava läpi Suomen, jotta jokaiseen tupaan saadaan sähköt. Koska voimajohtolinjat vievät paljon tilaa, eikä valtio alkujaan omista kaikkea maata, voimajohtodot kulkevat siten yksityisten maiden halki. Tähän asti yksityisille maanomistajille on maksettu keskimäärin muutaman sadan euron arvoinen kertakorvaus, ja Fingrid on sillä lunastanut yksityisomisteista maata käyttöönsä. Vaikka sähkön siirtoverkko onkin kriittistä infraa, täytyisi maanomistajan saada kunnon korvaus menetetyistä mahdollisuudesta metsänsä käyttöön. Tiivistettynä nykyisen mallin mukaan metsänomistaja luopuu vähäisellä korvauksella oikeudestaan metsän normaaliin hyödyntämiseen. Keski-Pohjanmaan Keskustanuoret esittää, että lunastuslakiin tehdään muutos, jossa maanomistajalle maksetaan metsän osalta markkinahinnan mukainen kertakorvaus siinä tapauksessa, kun lunastuslain käyttö kohdistuu voimajohtolinjan rakentamiseen.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Uusien voimajohtolinjojen sijoittuminen yksityiselle maanomistukselle aiheuttaa ymmärrettävästi mielipahaa ja vastarintaa. Lunastuslakia on uudistettu vuoden 2022 keväällä. Valitettavasti lunastuslain korvauserusteita koskevat muutokset eivät ehdi käsittelyyn tällä hallituskaudella. Keskustanuoret kantaa huolta oikeudenmukaisuudesta ja näkee tarpeen lunastuslain korvauserusteiden päivittämiselle.

Keskustanuoret kantaa huolta maanomistajien riittävästä ymmärryksestä maa-alueen lunastukseen liittyvissä kysymyksissä, sillä maanomistajilla on oikeus osallistua korvausmenettelyyn, joka korostaa maanomistajan riittävää ymmärrystä haettavien korvausten osoittamisesta. Lisäksi Keskustanuoret haluaa vahvistaa maanomistajille annettavaa tukea ja neuvontaa siinä, miten esimerkiksi sähkölinjojen sijoittumisesta omistamalleen maa-alalle voi neuvotella.

24. Keski-Suomen Keskustanuoret: Eduskuntavaalit eurovaalien yhteyteen

Europarlamenttivaalien äänestysaktiivisuus oli vuoden 2019 vaaleissa Suomessa 40,8%. Vastaavasti saman kevään eduskuntavaaleissa äänestysaktiivisuus oli 72,1%. Keski-Suomen Keskustanuoret esittää, että jatkossa eduskuntavaalit järjestetään yhtä aikaa europarlamenttivaalien kanssa, eli eduskunnan vaalikausi pitenis viiteen vuoteen. Keski-Suomen Keskustanuoret uskoo, että näin saataisiin varsinkin eurovaalien äänestysaktiivisuus nousuun, sekä kasvatettua molempien vaalien kiinnostavuutta. Korkeamman äänestysaktiivisuuden lisäksi saataisiin myös säästöjä, kun puolueet ja ehdokkaat eivät joutuisi käymään kahta erillistä vaalikampanjaa. Pitempi vaalikausi toisi eduskunnan päätöksentekoon pitkäjänteisyyttä, kun vaalit eivät olisi taas aivan heti ovella. Useassa Euroopan maassa onkin jo nyt käytössä viiden vuoden vaalikausi, kuten Ranskassa, Italiassa ja Luxemburgissa.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret on huolissaan äänestysaktiivisuudesta ja vaaliväsymyksestä. Vaaleja on lähes vuosittain ja jopa kahdesti vuodessa. Äänestäminen on tärkein demokratian osa, mutta se ei ole uskottava, jos äänestysprosentti on reilusti alle 50. Yhdistetyt vaalit säästäisivät niin puolueiden, ehdokkaiden kuin veronmaksajienkin rahoja. Viiden vuoden kaudet taas parantaisivat mahdollisuuksia ajaa isompia ja kerralla toimivia kokonaisuuksia eteenpäin eduskunnassa.

25. Keski-Suomen Keskustanuoret: Eroon ruokahävikistä - Laaditaan maanlaajuinen hävikkihojtelma

YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestö FAO:n mukaan vajaa kolmannes ruuasta päätyy maailmanlaajuisesti hävikiksi. Suomessa hävikin määrä noudattaa kansainvälisiä suuntaviivoja suhteellisen tarkasti, hukan ollessa Luonnonvarakeskuksen mukaan kilomääräisesti 360 miljoona kiloa vuodessa. Hukan määrä on käsittämätön, kun samaan aikaan maailmasta löytyy alueita, joissa nähdään jo nyt nälkää. Hukkaan heitetty ruoka on myös kovaa työtä tekevien tuottajien työn halveksuntaa.

Keski-Suomen Keskustanuoret on ruokahävikistä hyvin huolissaan ja esittää kansallisen ruokahävikkihojtelman laatimista hävikin poistamiseksi. Paikallisia esimerkkejä erilaisten hävikkihojtelmien myönteisestä vaikutuksesta löytyy esimerkiksi Jyväskylästä. Luomalla valtakunnallisen hävikkihojtelman, jossa asetetaan selkeät tavoitteet hävikin vähentämiseksi, voidaan saavuttaa merkittäviä vähennyksiä hävikkiin. Hävikin pienentyessä säästetään samalla myös muita resursseja, sekä kannustetaan ihmisiä suunnittelemaan ruokalistansa ennakolta.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret haluaa tehdä kestäviä ratkaisuja ja hävikin vähentäminen on yksi niistä. Hävikin määrää voidaan pienentää monella tapaa, tärkeimpänä keinona on kuitenkin raaka-aineiden oikea mitoitus. Keskustanuoret haluaa laadittavaksi suunnitelman hävikkiruuan vähentämiseksi, jonka tavoitteena on vähentää hävikin määrää kaikilla sektoreilla.

Keskustanuoret haluaa arvostuksen kotimaiselle ruuantuotannolle näkyvän vahvemmin, ja mikä olisikaan parempi arvostuksen osoitus, kuin että hankittu ruoka käytetään mahdollisimman hyvin.

26. Kuhmon Keskustanuoret: Pari päivää poimintavapaata

Kuhmon Keskustanuoret haluaa, että työelämään lisätään pari päivää kansallista, vapaavalintaisesti ajoitettavaa poimintavapaata. Poimintavapaata voisi hyödyntää ainakin marjojen, sienien ja mahdollisten kotimaisten hedelmien poimimiseen ja keräämiseen. Käytävissä olevat voisivat kannustaa poimimaan luonnon antimia omiin varastoihinsa, tai edes viettämään aikaa raikkaassa ulkoilmassa.

Kuhmon Keskustanuoret kokee, että jokamiehen oikeuden käyttäminen ei ole samassa mittakaavassa mahdollista kaikille, koska osalla pelkästään metsiin pääseminen vaatii paljon suunnittelua. Viikon ainoan tai ainoiden vapaapäivien viettäminen metsässä ja asian järjestely voi olla ainakin satunnaispoimijoista raskasta, eikä kaikilla vuorotyöläisillä ole mahdollisuutta saada muuten vain vapaata työstä sopivina aikoina.

Ulkoilu ja metsässä ajan viettäminen tiedetään todistetavasti hyvinvointia lisääväksi aktiviteetiksi. Suomalaisille tekisi hyvää myös syödä enemmän ja terveellisempää, kotimaista lähiruokaa, johon voi päästä käsiksi ihan itse poiminnalla. Tämän myötä olisi kansanterveydellekin hyödyllistä saada ihmiset ulkoilemaan ja säilömään omiin tarpeisiinsa kotimaisia, jopa superfoodin tasoisia metsän antimia.

Pari päivää metsässä tekisi kelle tahansa näillä tiedoilla vain hyvää. Luontoon lähteminen voi parantaa luontosuhdetta ja luoda siellä liikkumisesta hyvän tavan. Luonnon antimien tehokkaampi saaminen kotikeittiöihin parantaisi ihmisten ravinteiden saantia ja osaltaan huoltovarmuutta. Lisäksi pari lisävapaata saattaisi keventää syksyn työurakkaa, ja pitkässä juoksussa lisätä tuottavuutta – Kuhmon keskustanuoret näkeekin näillä perusteilla, että poimintavapaasta olisi pelkkää hyötyä.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret jakaa aloitteen näkemyksen siitä, että arvokkaat ja maistuvat metsän antimet on syytä saada talteen. Keskustanuoret ei kuitenkaan näe, että poimintavapaan tulisi koitua kansallisena vapaana työnantajan maksettavaksi. Poimintavapaa voisi kuitenkin toimia erinomaisesti palkattomana vapaana. Palkaton poimintavapaa ehkäisee vapaiden väärinkäyttöä, mutta mahdollistaa innokkaimpien poimijoiden pääsyn metsään. On myös huomioitava, että kaikkialla Suomessa mahdollisuutta marjan- tai sienepoimintaan ei ole. Palkaton poimintavapaa vahvistaisi suomalaisten suhdetta luontoon, kohentaisi marjastajien hyvinvointia sekä täyttäisi suomalaisten pakkasia.

27. Lapin Keskustanuoret: Joukkoliikenteeseen edulliset kokeilukausiliput Saksan malliin!

Suomen tulee ottaa käyttöön Saksassa kokeiltu halvan kausilipun malli. Näin saataisiin ohjattua ihmisiä julkiseen liikenteen käyttöön alueilla, joilla niitä on mahdollista hyödyntää. Tämä toisi helpotusta liikenteen kokonaismäärään ja vähentäisi ruuhkia. Saksan kokeilu osoittautui suosituksi, ja on vahva signaali kokeilun tekemiseksi myös Suomessa. Näin ollen kokeilu tulisi toistaa Suomessa sopivassa paikassa ja sopivana ajankohtana.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret uskoo joukkoliikenteeseen alueilla, jossa niitä on mahdollista hyödyntää. Suuri haaste on, miten

suuremmat massat saadaan ohjattua joukkoliikenteen piiriin esimerkiksi yksityisautoilun sijaan. Tarvitaan nykyistä laadukkaampaa reitti- ja verkkosuunnittelua, jolloin joukkoliikenteen tavoitavuutta voidaan maantieteellisesti laajentaa mm. erilaisia liikennemuotoja yhdistelemällä ja luomalla saattoliikennettä nk. runkolinjojen äärelle.

Halvat kausiliput voisivat olla tehokas keino saada ihmisiä joukkoliikenteen äärelle ja Saksasta saadut tulokset ovat olleet erittäin kannustavia. Ilmastovaikutusten lisäksi joukkoliikenteen vahvistaminen voisi toimia vastauksena Vladimir Putinin aloittamaan energiasotaan, kun joukkoliikenteen osuutta kasvattamalla myös fossiilisten polttoaineiden kulutusta saadaan laskettua.

E erityisen tarpeelliseksi kokeilu nähdään Helsingin seudun liikenteen alueella, jossa kuntakohtainen hinnoittelu uhkaa ajaa esimerkiksi opiskelevat ulkopaikkakuntalaiset nuoret taloudellisen kriisin äärelle. Kun alueella myös liikenneverkko on kunnossa olisi vain järkevää, ettei hinta olisi tekijä, joka sulkee osan väestöstä joukkoliikenteen tavoittamattomiin.

28. Lapin Keskustanuoret: Kahden maan raideleveydellä kulkeva rata Ruotsista pää-rataan saakka Kemiin

Yksi lähivuosien suurimmista liikenneinvestoinneista Meri-Lappiin on Laurila-Tornio radan perusparannus ja sähköistys. Ratavälin korjaaminen on aloitettu ja päätös radan sähköistämisestä on tehty. Vastikään saimme kuulla myös EU:n toiveista valtioiden rajat ylittävien junayhteyksien parantamisesta.

Suomen ja Ruotsin rautateiden raideleveydet ovat eri standardien mukaiset, mikä aiheuttaa esteen junien kulkemiselle rajan yli. Rajaesteiden poistamiseksi Laurilan radan peruskorjauksen yhteydessä on tehtävä uusi rata kahdella eri raideleveydellä vanhan radan paikalle Haaparannalta Kemin Ajokseen saakka. Tämä onnistuu asentamalla neljä kiskoa rinnakkain samoille ratapölyille. Sähköjunien liikennöintiä varten tulisi vetureihin muuttaa sähköjärjestelmät kahden eri maan ajolangoilla toimiviksi.

Tehtävä rata mahdollistaisi ruotsin raideleveydellä tapahtuvan henkilöliikenteen Kemin rautatieasemalta. Näin ollen Kemistä voitaisiin helposti saada junayhteys Tornion kautta esimerkiksi Luulajaan saakka, käyttäen ruotsalaisia junia lähtöpaikkanaan Kemi, esimerkiksi kolmesti vuorokaudessa. Näin Tornion kaupunki saataisiin säännöllisen junaliikennöinnin piiriin ilman, että tämä vähentäisi Kemi-Rovaniemi yhteysvälin liikennöintiä. Tämä vähentäisi myös valtion maksaman ostoliikenteen tarvetta verrattuna siihen, että VR joutuisi operoimaan Kemi-Haaparanta väliä vaihtoyhteytenä pääradan ja ruotsalaisten junien välillä.

Radan vetäminen samalla Ajoksen satamaan saakka mahdollistaisi ruotsalaisten kuljetusten viemisen suoraan Ajoksen satamaan ilman rahdin lastausta ruotsalaisesta junasta suomalaiseseen junaan. Sekä henkilöliikenteen että tavaraliikenteen avaaminen vahvistaisi talouskasvua etenkin Lapissa, sekä matkailua koko Suomessa.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Suomen rautatieverkon ensimmäiset osat rakennettiin jo 1800-luvulla, jolloin Suomi oli osa Venäjää. Tämän myötä Suomessa luonnollisesti otettiin käyttöön venäläinen raideleveys, 1524 mm. Ruotsissa, kuten myös laajemmin Euroopassa on käytössä kapeampi raideleveys, 1435 mm. Keskustanuoret kannattaa vahvasti raideliikenteen edistämistä ja integroimista eurooppalaiseen rautatieverkkoon. Kuten aloitteessa ansiokkaasti todetaan, on Ruotsin raideleveyden ulottamiselle Kemiin asti vahvat perustelut sekä ihmisten että tavaroiden liikkumisen edistämiseksi.

29. Lapin Keskustanuoret: Suomalainen turkistuotanto ajettava alas hallitusti

Turkistuotannossa vallitsee merkittäviä eettisiä ongelmia. Turkiseläimet elävät lajityypille luonnottomissa oloissa ja tuotanto aiheuttaa myös ympäristöongelmia. Keskustanuoret kannattaa turkistuotannon hallittua alasajoa Suomessa.

Turkistarhauksessa tuotantoeläimet elävät luonnon vastaisissa oloissa. Lisäksi turkistuotanto aiheuttaa ympäristöongelmia kuormittaen vesistöjä ja aiheuttaen päästöjä. Eettisten ja ekologisten seikkojen lisäksi ala on menettänyt suosiotaan vuosien saatossa ja näin ollen sen tuottamat taloudelliset vaikutukset ovat heikentyneet.

Keskustanuoret tunnistaa haasteen siinä, että turkistuotannon loputtua Suomessa tuotanto voi siirtyä muualle yhä epäeettisempiin oloihin. Keskustanuoret kuitenkin peräänkuuluttaa, että voimme vaikuttaa ainoastaan omaan toimintaamme, mutta tätä kautta muun muassa EU:n yhteisillä linjauksilla voisimme esimerkiksi lopettaa tarhakasvatettujen turkisten tuonnin ja myynnin kokonaan, ja näin vaikuttaa myös tuotantoon kolmansissa maissa.

Keskustanuoret alleviivaa, että turkistuotannon alasajo on tehtävä hillitysti ja hallitusti riittävän siirtymäajan puitteissa. Mallia alasajoon voidaan ottaa esimerkiksi oman tuotantonsa jo lopettaneista maista.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Ks. aloitevastaus aloitteesta nro 7.

30. Lapin Keskustanuoret: Suomen valtion luovuttava hakarististä

Suomen ollessa vahvasti matkalla puolustusliitto NATO:n jäseneksi, on Suomen valtion korkea aika poistaa hakaristi kaikista valtion virallisista symboleista, joissa sitä vielä käytetään. Hakaristi on kuin vanha lahjaksi saatu tavara, joka pitäisi heittää pois, mutta ei olla kehdattu. Jollekin henkilölle jossain päin maailmaa se voi symboloida jotain muuta, mutta Euroopassa se symboloi maailmansodan aloittamista ja kansanmurhaa. Sellaista symbolia ei voida nykyisessä Suomen yhteiskunnassa pitää aktiivisesti valtion virallisessa käytössä.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuorten yksi kantavista arvoista on sivistys ja koemme, että symbolina hakaristi on historiallisesti merkittävä myös monissa muissa yhteyksissä. Hakaristi on ollut käytössä jo ennen sen sotkemista natsi-Saksaan muun muassa hindulaisuudessa (swastika), jossa se symboloi rauhaa, onnea ja jatkuvuutta.

Hakaristi on osa suomalais-ugrilaista kulttuuria, ja hakaristejä onkin esiintynyt Suomessa arkeologisten löytöjen perusteella viimeistään rautakaudelta alkaen. Hakaristin käyttö on ollut Suomessa yleistä, eikä se rajoitu ainoastaan puolustusvoimien tunnukseksi.

Puolustusvoimien käyttöön hakaristitunnus on tullut ilmavoimien kautta jo 1918 ja hakaristia käytetään myös Suomen historian kannalta merkittävässä Lotta Svärd järjestön symbolissa sekä Tasavallan Presidentin lipussa. Keskustanuoret kuitenkin huomauttaa, että hakaristin väärinkäyttö on sosiaalisesti tuomittavaa.

31. Lapin Keskustanuoret: Tehdään jokaisesta syntyvästä lapsesta miljonääri!

Suomen valtion tulisi perustaa jokaiselle syntyvälle lapselle osakesäästötilin kaltainen elinsäästötili. Elinsäästötilin varat sijoitettaisiin hajautetusti eri indeksirahastoihin, keskimääräisen osakemarkkinoiden tuoton tavoittelemiseksi. Elinsäästötilin tavoite olisi pakottaen edesauttaa tulevat sukupolvet vaurastumaan ilman, että alkupääoman tuottoja voisi nostaa pois ennen eläkeikää.

Oman elinsäästötilin seuraaminen kasvattaisi kansalaisten sijoittamis- ja vaurastumisintoa. Positiivinen puoli olisi myös se, että optimaalisessa tilanteessa historiallisella Helsingin pörssin tuotolla, olisi esimerkiksi valtion maksama 5 000 euron alkupääoma ehtinyt kasvaa 70 ikä-

vuoteen mennessä jopa miljoonaan euroon. Näin ollen olisi todennäköistä, että tulevaisuudessa eläkeläiset olisivat maan vaurain väestönosa.

Myös kunnat voisi houkutelaa lapsiperheitä tekemällä vauvarahan tyyppisiä lisäsjoituksia lapsen elinsäästötilille. Oikeuden lisäsjoitukseen ja sen tuottoon voisi sitoa siihen, kuinka kauan henkilö on kunnan asukas.

Elinsäästötilin saldoa saisi alkaa käyttää esimerkiksi yleisestä eläkeiästä alkaen, ja nostoaikataulun saisi päättää tietyissä rajoissa itse. Jokainen suomalainen saisi seurata elinsäästötilin kehitystä reaaliajassa, ja tehdä tarpeen vaatiessa lisäsjoituksia tilille. Tehdyt lisäsjoitukset saisi nostaa halutessaan pois tililtä. Itse alkupääomaan ja sen tuottoihin voisi syntyä rajoitettu nosto-oikeus työttömyyden ym sosiaalisten seikkojen vuoksi.

Eläkesäästötili toisi pitkällä tähtäimellä myös valtion kassaan säästöjä, sillä vauraiden eläkeläisten sosiaaliturvaan ei tarvitsisi panostaa, ja nostettava raha olisi verotettavaa tuloa. Kun kaikilla suomalaisilla olisi iän myötä mittava sijoitusvarallisuus, olisi jokaisella suomalaisella tasapuolisesti paljon perittävää omaisuutta, mikä tasaisi myös tulo- ja varallisuuseroja. Elinsäästötilin peruspääomaan ja sen tuottoihin kohdistuva perintövero voisi olla kuitenkin muun omaisuuden perintöveroa suurempi.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee elinsäästötilin haasteena sen, että nykyisen kaltaisessa taloudellisessa tilanteessa 5000 euron arvoinen sijoitus jokaiselle syntyvälle lapselle on vaikea kustantaa. Haastetta tuo myös elinsäästötilien ylläpitämiseen ja järjestämiseen tarvittavat resurssit. Henkilökohtaiseksi omaisuudeksi tarkoitettujen varojen nostamisen kieltäminen ennen eläkeikää tuo myös omat ongelmansa. Keskustanuoret kannattaa kuitenkin suomalaisten perheiden ja kotitalouksien kannustamista säästämiseen ja sijoittamiseen.

32. Lapin Keskustanuoret: Turkisten ja turkistuotteiden tuonti EU:hun kiellettävä

Turkisten tuonti EU- ja ETA-alueelle on kiellettävä, jotta Euroopassa ei myydä ulkomailla epäeettisesti tuotettuja turkiksia. Maailman turkistuotannosta runsas puolet tulee EU-alueelta ja Norjasta. Suomen lisäksi Euroopassa on monia muita turkisten tuottajamaita. Suomi on maailman suurimpia ketunnahkojen tuottajamaita ja Tanska puolestaan minkinnahkojen. Muita merkittäviä turkistarhausmaita ovat Hollanti, Puola ja Norja. Euroopan ulkopuolella suurin turkisten tuottaja on Kiina. EU:n alueella on tuontikiellon myötä paremmat edellytykset puuttua turkistuotannon epäkohtiin ajamatta koko

elinkeinoa kerralla alas. Tuontikielto myös vahvistaisi eurooppalaista vaateteollisuutta, kun Euroopassa tuotetut turkikset tulisi valmistaa Euroopassa, eikä kuljettaa esimerkiksi Aasiaan valmistettaviksi.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Ks. aloitevastaus aloitteesta nro 7.

33. Lapin Keskustanuoret: Uusiutuvan dieselin vero pois

Jos Suomi pyrkii vähentämään liikenteen päästöjä, on sen poistettava uusiutuvan dieselin vero. Fossiilisia polttoaineita kalliimpi uusiutuva polttoaine ei houkuttele kuluttajia, eikä näin edistä asiaa, eikä kannusta pois fossiilista polttoaineista. Liikenteen verotus on jo riittävän korkea eikä korkea polttoaineveroa voida perustella uusiutuvan polttoaineen kohdalla.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee, että uusiutuvan dieselin polttoaineveron poistaminen madaltaisi kynnystä ympäristöystävällisemmän uusiutuvan dieselin käyttämiseen fossiilisen dieselin sijaan. Polttoaineveron poistaminen uusiutuvan dieselin kohdalla kannustaisi ympäristöystävällisten valintojen tekemiseen.

Keskustanuoret kuitenkin huomauttaa, että veron poistaminen voisi koskea ainoastaan kestävästi tuotettua uusiutuvaa dieseliä, jossa ei olisi käytetty raaka-aineena lainkaan epäeettistä kasviöljyä, kuten palmuöljyä.

34. Oulun Keskustanuoret: Turkistarhaus kiellettävä Suomessa

Jo 15 EU-maata on kieltänyt turkistarhauksen harjoittamisen, mutta Suomessa se on edelleen laillista. Suomessa turkistarhausta on harjoitettu 100 vuotta, eikä sen tulevaisuus näytä valoisalta. Turkistarhauseläinten kantaa on myös pitkään täydennetty luonnosta.

Turkistarhaus ei ole eettisesti eikä ekologisesti kestävä. Eläimet elävät pienissä häkeissä ja tiloilla tapahtuvat rikkeet ovat yhä kamalampia. Tarhaeläimet syötetään ylipainoisiksi eivätkä eläimen perustarpeet täyty tarhoissa. Tarhassa olevalla eläimellä ei ole mahdollisuutta muun muassa liikkumiseen, sosiaalisuuteen tai metsästämiseen. Turkiseläimillä tulisi olla oikeus hyvään elämään kuten muillakin tuotantoeläimillä.

Turkistarhaus ei ole enää nykypäivänä tarpeellista, vaateollisuus on jo pitkään tarjonnut vaihtoehdon aidoille turkiksille. Lämpimiä ja kestäviä vaatteita biohajoavasta luonnonmateriaalista voidaan valmistaa esimerkiksi villasta ilman että eläintä pitää tappaa.

Turkistarhauksen aika on nyt ohi. Tätä aloitetta tukiessaan Keskustanuoret osoittavat tukensa eläinten paremman, oikeudenmukaisemman ja terveellisemmän elämän puolesta. Eläinten ei tule kärsiä ihmisten ahneudesta.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Ks. aloitevastaus aloitteesta nro 7.

35. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Kuukautistuosien arvonlisävero poistettava

Kuukautissuojat ovat naisille välttämättömiä perustarvikkeita. Kuukautissuojien hankinnasta kertyy naiselle vuosien aikana merkittävät sukupuolisidonnaiset kustannukset. Tällä hetkellä kuukautisvälineiden arvonlisäveroprosentti on 24, kun esimerkiksi lääkkeillä vastaava on vain 10.

Pohjois-Karjalan Keskustanuoret jättivät vuoden 2020 Keskustan puoluekokoukseen aloitteen kuukautistuosien arvonlisäveron laskemisesta tai sen poistamisesta, jonka puolue kyseisessä puoluekokouksessa otti kannakseen. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret ovat kuitenkin pettyneet puolueen aikaansaamattomuuteen asian suhteen.

Pohjois-Karjalan Keskustanuoret vaatii Keskustanuorilta aktiivista painostusta Keskusta puolueen suuntaan, jotta seuraavan eduskuntakauden aikana asia saadaan eteenpäin niin, että kuukautistuosilla arvonlisävero lasketaan ensimmäisenä toimenä 24 prosentista 10 prosenttiin. Puolueen pyrkimys tulisi olla arvonlisäveron poistaminen kokonaan.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa maksuttomia menkkoja. Keskustanuoret näkee, että jokaisen menstruoivan ihmisen tulisi olla mahdollista hankkia kuukautissuojia. Keskustanuoret tunnistaa ongelmallisuuden kuukautissuojien korkeassa verotuksessa ja kuukautisten epätasa-arvoisessa luonteessa. Yhteiskunnan tulee tasoittaa kuukautisten aiheuttamaa taloudellista taakkaa. On tärkeää myös kiinnittää huomiota kuukautissuojien ympäristöystävällisyyteen.

36. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Kuukautistuosia julkisiin wc-tiloihin ja kouluun

Kuukautisköyhyys on ilmiö, jossa kuukautistuosien maksullisuus vaikuttaa kielteisesti muun muassa opeutukseen osallistumiseen tai jopa estää koulunkäynnin kokonaan. Etenkin perus- tai toisella asteella opiskelevalla kuukautisvälineisiin kuluva summa voi viedä merkittävän osan kuukausibudjetista. Esimerkiksi terveysotteet ja tamponit maksavat käyttäjälle kymmeniä euroja kuukaudessa.

Pohjois-Karjalan Keskustanuoret esittävät, että jokaiselle suomalaiselle naiselle tulee tarjota ilmaisia kuukautistuosia. Tällä toimella lisätään sukupuolien välistä tasa-arvoa ja kavennetaan sukupuolien välistä varallisuuseroa. Ilmaisia kuukautissuojia tulisi tarjota terveyskeskuksissa, kuntien toimipisteissä, julkisissa wc-tiloissa ja kouluissa.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa kuukautistuosien sijoittamista julkisiin wc-tiloihin. Pidämme kuitenkin tärkeänä huomata eron julkisomisteisen ja yksityisesti omistettujen liiketilojen välillä.

Kuukautisten epätasa-arvoinen luonne tulee nostaa keskusteluun sekä samalla kertoa ympäristöystävällisimmistä kuukautissuojavaihtoehdoista. Keskustanuoret näkee eri sukupuolilla olevat erityiset tarpeet mutta kuukautisten aiheuttamia kuluja ei voida verrata esimerkiksi paranaajaan, sillä naiset joutuvat myös ostamaan muutkin hygieniatuotteensa kuten sheivausvälineet. Yhteiskunnan tulee tasoittaa kuukautisten aiheuttamaa taloudellista taakkaa. Joillakin paikkakunnilla on jo saatavilla ilmaiseksi siteitä ja tamponia muun muassa nuorisotaloilla. Keskustanuoret näkee kuitenkin ympäristön kannalta parempana ratkaisuna tarjota esimerkiksi kouluterveydenhuollon kautta jokaiselle kuukautiset läpi käyväille ensimmäinen kuukautiskuppi ilmaiseksi. Kuukautiskupin käyttöikä on useita vuosia ja se on siksi ympäristöystävällisempi vaihtoehto perinteisiin kertakäyttöisiin kuukautissuojoihin ja tamponeihin verrattuna. Keskustanuoret haluaa tuoda esille sen, että sukupuolten erityispiirteistä kuten kuukautisista täytyy pystyä puhumaan avoimesti ja ne eivät saa olla enää 2000-luvulla tabuja.

37. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Sähköhuomioitava asumistuessa

Viimeaikaisen energian hinnan nousun myötä on esitetty uusia tukimuotoja kompensoimaan nousseita kustan-

nuksia. Energiakulujen lisääminen kotitalousvähennykseen sekä sähkötuki 400 euron omavastuulla hyödyttävät kuitenkin eniten suurituloisia. Sen sijaan ne eivät hyödytä pienituloisia, jotka eivät juurikaan maksa veroja ja joiden kuukausittainen sähkölasku on alle 400 euroa. Pienituloisen kannalta parempi ratkaisu olisi, että sähkölasku hyväksyttäisiin asumistuessa asumismenona.

Tällä hetkellä asumistukeen hyväksyttäviä kuluja ovat muun muassa vuokra, vesimaksut ja lämmityskulut. Koska myös sähkö on veden kaltainen välttämätön hyödyke, olisi kohtuullista, että sähkökuluistakin maksettisiin asumistukea. Näin kohdistettaisiin energiatuet myös heille, jotka niitä eniten tarvitsevat.

Pohjois-Karjalan Keskustanuoret esittävät sähkön lisäämistä huomioitavaksi kuluksi Kelan myöntämässä asumistuessa.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Nykyinen korkea sähkön hinta on useiden asiantuntijoiden mukaan ohimenevä trendi. Keskustanuoret eivät pidä järkevänä tukiperusteiden muuttamista lyhytkestoisen tilanteen vuoksi. Keskustanuoret näkee parempana, nopeampana ja vaikuttavampana vaihtoehtona sähkötuen omavastuusuuden laskemista pienituloisten kohdalta.

38. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Maatalouteen on panostettava ja huoltovarmuutta lisättävä

Ukrainan sota on aiheuttanut Eurooppaan ja koko maailmaan suurta epävarmuutta. Venäjälle luodut pakotteet ja yhteisten projektien päätyminen luovat suuren haasteen Suomen maataloudelle ja vaikuttavat suoraan maan huoltovarmuuteen. Tämä korostuu etenkin Itä-Suomessa, jossa pakotteet vaikuttavat muuhun elinkeinoon suuremmin verrattaessa muuhun Suomeen.

Maataloutta alana tarkasteltaessa painottuu tulevaisuudessa yhä enemmän Pohjanmaalle ja Länsi-Suomeen, jolloin olemassa olevat tilat ja toiminta pikkuhiljaa alkaa Itä-Suomessa hiipumaan. Maanviljelyn keskittyminen tietyille alueille Suomen sisällä on uhka koko Suomen huoltovarmuudelle.

Maataloudelle myönnettiin kuluvana vuonna tukipaketteja, mutta maanviljelijät pitivät ääntä niiden riittämättömyydestä ja liian myöhäisestä ajankohdasta. Viime vuonna ei maata ehditty hyödyntää normaaliin tapaan nousseiden kustannusten takia. Monet viljelijöille annetuista tuista lähtevät maksuun vasta loppuvuonna 2022 tai seuraavan vuoden alusta, jolloin tämän vuoden kuluihin ei pystytty vaikuttamaan ajoissa.

Pohjois-Karjalan Keskustanuoret haluavat, että maanviljelijöiden tukia suunniteltaessa ja kohdentaessa pyritään tulevaisuudessa nopeampaan toimintaan ja ennaltaehkäisyyn. Haluamme, että seuraavaan kriisiin maataloudessa ollaan jo valmistauduttu, jotta mahdolliset tuet saataisiin tulevaisuudessa maksuun heti. Itä-Suomen osalta on pystyttävä takaamaan maatalouden säilyminen ja viljelyn kannattavuus myös tulevaisuudessa.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret on huoltovarmuus ja maatalousmyönteinen järjestö, joka haluaa pitää huolta koko maan kattavasta huoltovarmuudesta ja toimivasta maataloudesta. Keskustanuorten mielestä nykyinen maataloustukijärjestelmä on monimutkainen, eikä palvele maataloustuottajaa tai suomalaista ihmistä. Maatalousjärjestelmää tulee uudistaa huomioiden huoltovarmuus ja suomalaisten turvallisuus joka puolella Suomea.

Myös kaupan alan on kannettava vastuuta maatalouden kannattavuudesta vastuuta, ja kaupan alan duopoli on kestävä malli tuottajan ja suomalaisen maatalouden kannalta. Kaupan alan on yhdessä valtion ja Euroopan Unionin kanssa taattava suomalaiselle ruoantuottajalle riittävä korvaus tuottamastaan ruokaturvasta Suomessa.

39. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Valtion omistajanohjaus kuntoon

Pohjois-Karjalan Keskustanuoret ovat huolissaan valtion yhtiöiden omistajanohjauksesta tai pikemminkin sen puuttumisesta. Suomen valtiolla on useita pörssiyrityksiä, joista useissa kansalaisille tutuissa yrityksissä valtio hallitsee suurinta osaa osakkeista. Valtiolla olisi siis kyky ohjata vahvasti sen yhtiöiden toimintaa ja varmistaa Suomen kansalaisten etu yhtiöiden päätöksenteossa.

Fortumin kaltaisten yhtiöiden päätöksenteko ja valtion reagointi osoittavat, että valtion omistajanohjauksessa on epäonnistuttu tyystin. Epäonnistuneet yrityskaupat ovat rapisuttaneet Suomen kansalaisten luottamusta valtion yhtiöiden omistajanohjaukseen ja näkevät epäonnistumisen rahan heittämisenä hukkaan. Useiden yhtiöiden johto on myös haastattelun perusteella ollut tyytymätön valtion linjattomaan omistajanohjaukseen, jossa tahtotila vaihtuu yritysmaailmassa usein, eikä selkeää suuntaa ole.

Pohjois-Karjalan Keskustanuoret vaativat ryhtiliikettä valtion yhtiöiden omistajanohjaukseen. Haluamme, että eduskunta luo jokaiselle enemmistöomistuksessa olevalle yhtiölle selkeän parlamentaarisen suunnitelman sen tulevaisuudesta ja siitä mihin valtion omistajanohjaus pyrkii pitkällä hallituskaudet ylittävällä aikavälillä. Pohjana tulisi olla valtiolle kannattavien yhtiöiden ostami-

nen kokonaisuudessaan pois pörssistä niin, että valtio on ainut osakkeen omistaja. Tämä johtaisi valtion aitoon omistajanohjaukseen. Valtion on samalla lisättävä vuoropuhelua sen omistamien yhtiöiden kanssa ja luotava toimivat viestinnälliset kanavat, jotta Fortumin kaltaisia kommunikaatiokatkoksia ei pääse syntymään tulevaisuudessa.

Suomen tulevaisuuden ja yhtiöiden toiminnan kannalta on erittäin tärkeää, että yhtiöihin paneudutaan aiempaa laajemmin ja niiden toiminnasta on selkeä tieto ja suunta tulevaisuudessa.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee mahdollisena strategisesti tärkeiden valtion osittain omistamien, kuten esimerkiksi energiaan ja huoltovarmuuteen liittyvien yhtiöiden kansallistamisen, mikäli riskinä on päätyminen ulkomaalaisomistukseen tai luonnollisten monopolien väärinkäyttö. Aloitteessa mainittu huoli omistajaohjauksen uskottavuudesta ja laadusta on perusteltu, mihin tulee kiinnittää erityistä huomiota omistajaohjausta tehtäessä. Parlamentaarinen suunnitelma jokaiselle enemmistöomisteiselle yhtiölle ei kuitenkaan Keskustanuorten mielestä parantaisi valtion omistajaohjausta, vaan voisi johtaa poliittisten toimijoiden sekaantumisen päätöksiin tavalla, jotka eivät ole osakeyhtiölain, tai lain hengen mukaisia.

40. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Yläikärajaa hallituspaikoille

Suomessa suuret ikäluokat ovat hallinneet useita vuosia poliittista kenttää, ja nuorilla on tyypillisesti vaikeuksia päästä vaikuttamaan ja antamaan näkemyksensä tärkeillä poliittisilla paikoilla. Huolemme on, että vanhentuminen vaikuttaa väistämättömästi ihmisen toimintakykyyn ja rapistuttaa lopulta aivotoimintaa ja kykyä ajatella. Josain vaiheessa tulee vastaan vaihe, kun kyvyt eivät enää riitä luottamustoimien hoitamiseen.

Etenkin monet kunnalliset toimet ovat niin sanotusti ukkoutuneet, kun samat henkilöt ovat istuneet luottamustehtävissä jo useita vuosikymmeniä. Menneisyyteen painottuva päätöksenteko on ongelma, kun toiminta perustuu lähes pelkästään toimintamalliin ”näin ollaan tehty ennenkin” ja nykyaikainen kehitys ja digitalisaatio sivuutetaan. Yksittäiset nuoret eivät saa luottamuspaikoilla ääntään kuuluviin, turhautuvat ja lopettavat, kun uusia asioita ei uskalleta edes kokeilla.

Pohjois-Karjalan Keskustanuoret esittävät yläikärajaksi 72 vuotta kunnallisiin, maakunnallisiin ja valtiollisiin luottamustoimiin. Mallina voitaisiin käyttää myös kärä-

jäoikeuden lautamiehille asetettua yläikärajaa 64 vuotta. Samalla tavoin kuin alle 18-vuotiaat eivät ole kykeneviä osallistumaan päätöksentekoon, eivät sitä ole myöskään seniilit päättäjät.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret kokee, että aloitteen ajatus heikentäisi demokratiaa ja olisi kansanvallan vastainen. Keskustanuoret ei myöskään ajattele alle 18-vuotiaiden olevan kykenemättömiä päätöksentekoon ja kannattavakin äänestysikärajan laskemista 15-vuoteen. Haluamme vahvistaa demokratiaa ja kannustaa jokaista vaikuttamaan päätöksentekoon iästään riippumatta.

41. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Vallan keskittymistä yksittäisille henkilöille tulee rajoittaa

Poliittinen valta on kapenemassa Suomessa; sama henkilö voi istua eduskunnassa, hyvinvointialueella ja kunnanvaltuustossa yhtä aikaa ja samalla osallistua muihin luottamustoimiin, kuten kuntien osakeyhtiöiden hallitustoimintaan. Tällaiset kaksois- ja kolmoismaandiat luovat intressiritiriitoja, mikä osaltaan uhkaa demokratian toteutumista.

Eturistisriitojen lisäksi Pohjois-Karjalan Keskustanuoret ovat huolissaan näiden kaksois- ja kolmoismaandatin omaavien henkilöiden kyvystä hoitaa kaikkia luottamustoimiaan. Asioiden sisäistäminen ja pitkäjänteinen politiikan tekeminen on uhattuna. Ihmisen aika on kuitenkin rajallista, ja mikäli luottamustehtävien kokoukset ovat yhtä aikaa, vaaleilla valitun henkilön sijaan valtaa käyttää vaaleissa ei-niin menestynyt ja vähemmän kansantukea nauttiva varajäsen, jonka ajatusmaailma ja poliittiset tavoitteet voivat hyvinkin poiketa varsinaisen jäsenen ajatuksista.

Pohjois-Karjalan Keskustanuoret vaativat toimenpiteitä, joilla estetään vallan keskittyminen yksittäisten henkilöiden harteille. Lakiuudistus, jossa jo päättäjänä toimiva henkilö joutuisi luopumaan olemassa olevista luottamustehtävistään toisella tasolla – kunta, hyvinvointialue, eduskunta – tultuaan valituksi uuteen tehtävään, toisi ratkaisun vallan keskittymiseen ja antaisi yhä useammalle mahdollisuuden osallistua poliittiseen päätöksentekoon eri asteilla.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa aloitteessa esille tulleet nykytilanteen ongelmat, jotka liittyvät eturistisriitoihin, ky-

seisten henkilöiden kykyyn hoitaa luottamustoimia ja vallan keskittymiseen. Keskustanuoret kannattaa mahdollisimman laajaa demokratiaa, johon jokainen voi osallistua parhaaksi näkemällään tavalla.

On toki hyvä huomata, että tavallisella lailla ei voida rajoittaa perustuslakiin kirjattuja oikeuksia osallistua poliittiseen päätöksentekoon. Jokaisella Suomen kansalaisella on oikeus ottaa vastaan niin monta luottamustoimea kuin parhaaksi näkee.

Kahdella eri tasolla toimimista Keskustanuoret ei näe ongelmallisena demokratian toteutumisen ja vallan keskittymisen kannalta. Vaaleissa luottamusta haetaan kansalta ja kansa päättää, kuka toimii missäkin luottamustoimessa.

Valtion ei ole syytä lähteä ohjailemaan demokratiaa. Keskustanuoret painottaa henkilön omaa vastuuta päätökseen siitä, kuinka monta luottamustoimea on viisasta ottaa vastaan.

42. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Alle 20 työntekijän yrityksissä irtisanomissuoja poistettava

Vuokratyövoiman määrä on kasvanut Suomessa räjähdysmäisesti. Yritykset eivät uskalla palkata työntekijöitä suoraan, vaan ostavat mieluummin vuokratyövoimaa sen pienemmän riskin vuoksi.

Työmarkkinoita tulisi muuttaa suuntaan, jossa työllistäminen olisi jälleen riskittömämpää yrityksille.

Yrityksessä työllistäminen nähdään usein riskinä sen takia, että palkatun työntekijän irtisanominen jälkeenpäin ja uuden työntekijän palkkaaminen on liian vaikeaa ja kallista. Kuitenkaan yrittäjän intresseissä ei ole irtisanoa ketään heppoisin perustein. Kukaan tuskin haluaa luopua hyvästä työntekijästä, lisäksi uusien työntekijöiden rekrytoiminen on todella kallista. Lisäksi Suomen ekonomisteille suunnatun kyselyn mukaan suurin osa näki, että irtisanomisen helpottaminen pienissä yrityksissä lisäisi tuottavuuden kasvua.

Jos Suomessa olisi helpompi irtisanoa yritykseen sottomattomat työntekijät, kasvaisi myös yritysten halu työllistää.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa pienten yritysten ongelman työvoiman rekrytoinnissa ja taloudelliset riskit, mitä uuden työntekijän palkkaus aiheuttaa. Irtisanomissuoja on kuitenkin tärkeä työntekijän turva perusteettomalta

irtisanomiselta. Irtisanomissuojan heikentäminen mahdollisesti myös heikentäisi pienempien yritysten vetovoimaa työnantajana, kun pelko perusteettomasta irtisanomisesta vaikuttaisi työnhakijan halukkuuteen työllistyä pieneen yritykseen. Keskustanuoret on kuitenkin valmis tietyiltä osin heikentämään irtisanomissuojaa alle 20 työntekijän yrityksiltä, jotta uuden työntekijän palkkaamiseen liittyvää riskiä saadaan pienennettyä.

43. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Ammattiyhdistykset veronalaiseksi

Työmarkkinajärjestöjä ja niiden jäsenjärjestöjä ei tulisi kohdella verotuksessa yleishyödyllisinä yhteisöinä. Yleishyödyllisillä yhteisöillä on merkittäviä veroetuja, Yleishyödyllisiltä yhteisöiltä ei esimerkiksi peritä veroa sijoitustuotoista. Kiinteistötuloista ne maksavat veroa vain kunnalle.

Esimerkiksi Ammattiyhdistysliikkeiden (AY-liike) kohdella yleishyödyllisinä yhteisöinä vääristää kilpailua asuntomarkkinalla, maksaa miljoonia veronmaksajille joka vuosi sekä mahdollistaa verottomat tulonsiirrot valtiolta AY-liikkeiden kassaan esimerkiksi Kojamon kautta asunnoista maksettujen asumistuettujen vuokrien muodossa. Suomen Keskustanuoret vaatiikin, että työmarkkinajärjestöjä ei tule jatkossa kohdella verotuksessa yleishyödyllisinä järjestöinä.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret tukee jatkossakin työmarkkinajärjestöjen roolia yleishyödyllisinä yhteisöinä.

Ks. lisää: aloitevastaus aloitteeseen numero 72.

44. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Ansiosidonnainen työttömyyspäiväraha remonttiin

Suomessa maksettava ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan määrä perustuu työttömyyttä edeltäneeseen palkkatasoon. Tästä ainoastaan 5,5 % menee työttömyyskassojen maksettavaksi. Lopun osuuden maksaa työnantaja, valtio ja työntekijä.

Ansiosidonnainen työttömyyspäiväraha on sitä suurempi, mitä enemmän henkilö on aiemmin tienannut. Vaikka on inhimillistä, että työttömäksi jäävä saa hetken aikaa sopeuttaa taloutensa, ei pitkittynyt oleskelu ylisuurilla päivärahoilla ole reilua tai työhön kannustavaa.

Ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan maksuaikaa tulisi lyhentää 300 päivään nykyisestä 400 päivästä. Pit-

kittynyt työttömyysaika vieraannuttaa työelämästä ja vaikeuttaa uudelleen työllistymistä. Sama 300 päivän raja koskisi myös korotettua työttömyyspäivärahaa.

Ansiosidonnaisesta työttömyyspäivärahasta tulisi myös tehdä portaittaisempi, siten että työttömyyden alussa saatava korvaus olisi suurempi ja se vähenee sitä mukaa mitä kauemmin työttömyys kestää.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee, että työttömyyspäivärahan maksuajan lyhentäminen kannustaisi työttömiä ottamaan työtä vastaan entistä aikaisemmin. Työttömyyspäivärahan portaittainen laskeminen myös kannustaisi hakemaan työtä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Pitkittynyt työttömyys laskee työnsaannin mahdollisuuksia ja vaikeuttaa palaamista työelämään.

45. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Ansiosidonnaisen työttömyysturvan maksu kokonaisuudessaan turvan tarjoajan maksettavaksi.

Tällä hetkellä hieman alle 95 % ansiosidonnaisesta työttömyyspäivärahasta tulee valtion maksettavaksi. Työttömyyskassat maksavat vain 5,5 prosenttia työttömyyspäivärahasta.

Maksut tulisi kokonaan siirtää työttömyyskassoille. Tällä hetkellä vaatimuksena ansiosidonnaisen saamiselle on työttömyyskassan jäsenyys, joten on luonnollista, että ansiosidonnainen rahoitetaan samasta sitä varten kassaan kerrytetystä potista.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret on samaa mieltä siitä, että nykyinen malli kohtelee työntekijöitä eriarvoisesti ja järjestelmä kaipaa muutoksia oikeudenmukaisempaan ja joustavampaan suuntaan.

Uudistus pitää kuitenkin toteuttaa taloudellisesti kestävästi. On realismia, että jos samalla määrällä työttömyyskassoihin kertynyttä rahaa pitää rahoittaa suuremman joukon toimeentulo, edellyttää se etuustason laskemista. Keskustanuoret näkee, että työttömyyskassojen osuutta työttömyyspäivärahan maksajana tulisi nostaa, mutta se tulisi tehdä siirtymäajan puitteissa. Keskustanuorten pitkäaikaisena tavoitteena on perustulo, joka ratkaisisi nykyiset valuviat ja mahdollistaisi kantokyvyn myös kriisien aikana.

46. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Ehtoollisviini asetettava verovapaaksi tuotteeksi

Vuonna 2019 voimaan astuneen alkoholilainsäädännön muutoksen myötä ehtoollisviinit ovat olleet veronalaisia tuotteita. Tämän seurauksena ehtoollisviinin valmistajat ovat käytännössä menettäneet ehtoollisviinin suoramyyntiluvan ja ehtoollisviinin hinta on tuplaantunut seurakunnille. Lisäksi lisääntyneistä kuljetuksista aiheutuu jatkuvasti ympäristölle haitallisia päästöjä.

Valamon luostarissa toimiva Viiniherman Oy on kertonut julkisuudessa, kuinka lakiuudistuksen myötä luostariin valmistettava viini on tilattava ensin Alkosta, jotta luostari sitä itse saa myydä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että luostarin tilattua ehtoollisviiniä Alkosta luostari kuljettaa ehtoollisviinin paikalliseen Heinäveden Alkoon, josta ehtoollisviinit lähetetään edelleen Alkon keskusvarastolle Vantaalle. Tämän jälkeen tilatut ehtoollisviinit lähetetään takaisin Heinäveden Alkoon, josta luostari saa lopulta ostamansa ehtoollisviinit noutaa myytäväksi.

Nykyinen käytäntö on täysin kestävästi niin ympäristön kuin seurakuntien talouden näkökulmasta. Ongelmana ovat rahdin pitkät kuljetusmatkat ja lisääntyneet kustannukset, mikä näkyy lopulta myös kuluttajahinnoissa. Tämä heikentää puolestaan viinitilayritysten kannattavuutta. Nykyistä asetusta tulee muuttaa ja asettaa ehtoollisviini takaisin verovapaaksi tuotteeksi.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa nykyisen alkoholipolitiikan valuviat ja sen tuottamat haasteet niin kuluttajille kuin seurakunnillekin. Ehtoollisviini tulisi asettaa verovapaaksi tuotteeksi niin, että seurakuntien olisi mahdollisimman helppoa ja vaivatonta tilata ehtoollisviiniä, joka on tärkeä osa kristillisiä toimituksia. Myös ekologinen näkökulma puoltaa ehtoollisviinien asettamista verovapaaksi tuotteeksi.

47. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Kansalaisuuden saamisen ehtoja kiristettävä

Humanitaarisen maahanmuuton haitallisia lieveilmiöitä on ennaltaehkäistävä vähentämällä ongelmallisia vetovoimatekijöitä. Suomessa on otettava opiksi esimerkiksi Ruotsissa tehdyistä virheistä maahanmuutossa ja tiukennettava huomattavasti linjaansa, jotta vältymme Ruotsia kohdanneista ongelmista kuten gettoutumisesta ja jengiytymisestä.

Yksi haitallisen humanitaarisen maahanmuuton veto-voimatekijöistä on kansalaisuuden saaminen liian helposti. Nykyään hakijalta edellytetään luotettavasti selvitetyn henkilöllisyyden lisäksi täysi-ikäisyyttä, riittävää asumisaikaa Suomessa, nuhteettomuutta ja riittävää suomen tai ruotsin kielen taitoa sekä selvitystä siitä, mistä hän saa toimeentulonsa. Kansalaisuutta hakevan on täytynyt myös huolehtia julkisoikeudellisista maksuvelvollisuuksistaan, kuten esimerkiksi veroista ja sakoista sekä mahdollisesta elatusvelvollisuudestaan.

Kansalaisuuden saamisen ehtoja on muokattava niin, että henkilön on täytynyt asua Suomessa vähintään 5 vuotta. Sen lisäksi kansalaisuutta hakevalla henkilöllä tulisi todistaa riittävä suomen tai ruotsin kielen taito suorittamalla riittävää kielitaitoa mittaava kielitaitokoe.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret ymmärtää huolen maahanmuuttoon liittyvistä mahdollisista riskeistä. Tällä hetkellä Suomen kansalaisuuden saaminen edellyttää kansalaisuutta hakevalta aloitteessa mainittuja perusteita. Suomen kansalaisuuden saaminen edellyttää henkilöllisyyden todistamista, 5 vuoden yhtäjaksoista asumista, nuhteettomuutta, julkisoikeudellisten maksuvelvoitteiden hoitamista, riittävää toimeentuloa sekä osoitettuna vähintään joko suomen tai ruotsin tyydyttävä kielitaito. Vastaavasti pysyvää oleskelulupaa voi hakea neljän vuoden yhtäjaksoisen Suomessa asumisen jälkeen.

Keskustanuoret näkee, että jokaisen Suomen kansalaisuuden saaneen tulee kunnioittaa suomalaiselle yhteiskunnalle ominaisia arvoja. Demokratia, vapaus, yhdenvertaisuus, yhteisvastuu sekä oikeudenmukaisuus ovat tärkeitä yhteiskuntamme arvoja. Näiden lisäksi sukupuolten välinen tasa-arvo, ja erityisesti naisten tasavertainen asema yhteiskunnassamme on keskeistä. Keskustanuoret on huolissaan maahanmuuttajataustaisista henkilöistä, jotka eivät tunnusta yhteiskuntamme oikeuksia ja arvoja, kuten naisten tasavertaista asemaa osana yhteiskuntaamme. Keskustanuoret ehdottaa, että maahanmuuttajille tulee tuottaa kulttuuri integraatiota vahvistavia palveluita. Suomalaisen yhteiskuntakulttuurin osaamista voitaisiin testata esimerkiksi kulttuurikokeella.

48. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Kestävä kotimaista biodieseliä

Suomen valtion on välittömästi aloitettava toimenpiteet kotimaisen turvedieselin laajamittaisen tuotannon alkuun saattamiseksi.

Suomessa on runsaasti kotimaisen biodieselin raaka-ai-

netta, turvetta. Turve on arvokas kansallisaarre, jolla on mahdollisuudet toimia erinomaisena siirtymävaiheen ratkaisuna ennen seuraavan sukupolven ratkaisuja. EU:n ympäristötavoitteiden mukaan biopolttoaineiden osuus liikenteen polttoaineista tulisi olla vähintään 25 % vuonna 2030. Nykyisin biodieselin raaka-aineena käytetään laajasti ongelmallista palmuöljyä. Kotimaisella biodieselillä voitaisiin korvata sosiaalisia ja ympäristöhaittoja aiheuttavan palmuöljyn käyttöä biodieselin lähteenä. Palmuöljyn käyttö on aiheuttanut mm. laajaa metsäkatoa sen tuotantoalueilla.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa ja tukee vaihtoehtoisten polttoaineiden, kuten biopolttonesteiden ja biokaasun, ja energiamuotojen lisäämistä. Keskustanuoret yhtyy palmuöljyn käytön ongelmallisuuteen, ja pyrkii toiminnallaan ajamaan kotimaisen biodieselin kasvua. Aloitteessa mainittu turvediesel on kuitenkin sellainen, jota Keskustanuoret ei kannata. Turvedieseliä koskevaa keskustelua on käyty jo 2000-luvun alussa, jolloin on tehty selvitys turpeen hyödyntämisestä biodieselinä. Turvediesel ei täyttänyt silloin EU:n asettamia kestävyyskriteerejä.

49. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Kiinteistöjen verotus tulisi saada vastamaan paremmin niiden käyppiä arvoja.

Kiinteistöveron määräytymisen perustetta tulee muuttaa.

Tämänhetkinen veromalli syrjii kasvukeskusten ulkopuolella asuvia ja suosii ihmisiä, joiden kotien ja kiinteistöjen arvo kasvaa suhteessa keskiarvoa nopeammin. Näihin lukeutuvat esimerkiksi kasvu- ja keskusta-alueilla asuvat ihmiset. Selvitysten mukaan rakennusten ja maapohjan verotusarvot ovat jääneet yleisesti jälkeen kustannus- ja hintakehityksestä.

Kiinteistöverotuksessa tulisi siirtyä vanhentuneesta rakentamiskustannuksiin ja jälleenhankinta-arvoon perustuvasta mallista malliin, joka ottaisi huomioon kiinteistön sekä maapohjan todellisen markkina-arvon. Markkina-arvo laskettaisiin alueella toteutuneiden kiinteistöjen kauppojen mukaan.

Kiinteistöverotusta on useiden hallitusten toimesta koetettu uudistaa vuodesta 2012 asti. Nyt olisi korkea aika jo saada uudistus valmiiksi.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Kiinteistöverotuksen uudistaminen aloitteessa esitetyllä tavalla on merkittävä alueellista tasa-arvoa lisäävä teko, joka tulee tehdä mahdollisimman pian. Keskustanuoret näkee erittäin huolestuttavana merkinä uudistuksen jumittumisen ja vaativat välittömiä toimia kiinteistöverouudistuksen eteenpäin viemiseksi aloitteessa esitetyllä tavalla. Kiinteistöveron muutos esitetyllä tavalla voisi johtaa myös asumiskustannusten alentumiseen, mikä tulee ottaa huomioon uudistusta tehtäessä.

50. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Koulussa pitää opettaa vaatteiden korjaamista

Peruskouluissa tulisi opettaa rikkoutuneiden ja kuluneiden vaatteiden korjaamista. Nykyinen pikamuotikulttuuri, jossa vaatteet ovat melkein kertakäyttötavaraa ei ole kestävän kehityksen arvojen mukaista ja on hirvittävää luonnonvarojen haaskaamista.

Peruskoulussa oppilaille tulisikin opettaa vaatteiden korjaamista. Tämä sekä muuttaisi nykyistä kulutuskulttuuria, että antaisi valmiudet kansalaisille itse vähentää turhaa käyvän tavaran pois heittämistä.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Pikamuoti aiheuttaa valtavan määrän päästöjä ja pikamuoti on heikkolaatuista. Keskustanuoret näkee, että kouluissa tulisi yhä vahvemmin tuoda esille kädentaitoja ja vaatteiden korjaamista. Opetussuunnitelmassa on tuotu esille kädentaitojen merkitys, mutta käytännön toteutus tulisi olla vahvempaa. Keskustanuoret näkee, että kädentaitojen korostamisen ohella on tärkeää tuoda esille opetuksessa vastuullinen kuluttaminen.

51. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Kyttyrälöhi pitää lisätä haitallisten vieraslajien luetteloihin

Kansallisesti merkityksellisenä haitallisena vieraslajina pidetään sellaista muuta kuin unionin luetteloon kuuluva haitallista vieraslajia, josta saatavilla olevan tieteellisen näytön perusteella voi aiheutua vahinkoa luonnon monimuotoisuudelle tai muuta vahinkoa luonnonvaraiselle eliöstölle taikka vaaraa terveydelle tai turvallisuudelle.

Kyttyrälöhen *Oncorhynchus gorboscha* kanta on uhkaavasti kasvanut Teno- ja Näätämöjoissa. Kyttyrälöhi kilpailee Atlantin lohien kanssa kutupaikoista, lohienpoikasten jokivaiheen ravinnosta muutaman viikon ajan ja erityisesti lohien merivaelluksen aikaisesta ravinnosta Barentsinmerellä. Kyttyrälöhi kuoleminen jokiin ku-

dun jälkeen aiheuttaa puolestaan muutoksia koko vesistön ekosysteemissä ja aiheuttaa terveydellistä vaaraa jokivarsien asukkaille.

Kyttyrälöhi häiritsee Suomen vesistöissä kotoperäisen Atlantin lohien kutua ja elinvoimaa. Kyttyrälöhen leviäminen luonnonjokiin on totaalinen ekokatastrofi. Kyttyrälöhi uhkaa tuhota muun muassa Teno- ja Näätämöjokien ekosysteemit ja sen myötä Atlantin lohien muutoinkin jo heikot luonnonvaraiset kannat. Lisäksi kyttyrälöhi uhkaa saamelaisten perinteisiä elinkeinoja sekä Tenojoen ja Näätämöjoen koko jokisaamelaista kulttuuria.

Kyttyrälöhi siis haittaa Suomen vesistöjen ekosysteemiä ja monimuotoisuutta sekä haittaa saamelaisten kulttuuria ja elinkeinoa. Suojellaksemme Teno- ja Näätämöjokien ekosysteemejä sekä saamelaisten elinkeinoa pitää kyttyrälöhi lisätä sekä kansalliseen että EU:n merkityksellisten vieraslajien luetteloon.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen. Keskustanuoret on huolissaan suomalaisista ekosysteemeistä sekä haluavat turvata saamelaisten elinkeinon harjoittamisen. Keskustanuoret haluaa lisätä kyttyrälöhen haitallisten vieraslajien luetteloon, jotta suomalainen luonto ja suomalaiset eläinlajit säilyvät elinvoimaisina.

52. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Merimetso metsästettäväksi lajiksi

Merimetsokanta *Phalacrocorax carbo* Suomessa on kasvanut räjähdysmäisesti viimeisten vuosien aikana. Tällä hetkellä merimetso ei ole Suomessa metsästettävä eläin, vaikka kanta on elinvoimainen.

Merimetsot pesivät hyvin tiiviisti alueellisesti. Ne ulostavat runsaasti asuinpaikoillaan ja näin tappavat kokonaisen saarten kasvustoja. Merimetsojen kanta haittaa jo nyt saariston ekosysteemiä, joten kantaan pitää alkaa säädellä metsästyksellä.

Suomen Keskustanuoret vaatii, että merimetso otetaan metsästettävien lajien piiriin.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret jakaa havainnon merimetsokantojen noususta, sekä suurten alueellisten ilmentymien synnyttämistä välillisistä negatiivisista vaikutuksista. Us-

komme, että ekosysteemien tasapainoa ja lajin kannan tasapainoista kehitystä voidaan tavoitella metsästämissä keinoin. Esitämmekin merimetson ottamista metsästästävien lajien joukkoon. Korostamme kuitenkin maltillisuutta ja tarkkaa seuranta, jotta metsästyksiintiöt eivät kasva perusteettoman suuriksi ja uhkaa kantoja tulevaisuudessa.

53. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Pakkoruotsista tulee luopua

Suomessa suurin osa on joutunut opiskelemaan ruotsin kieltä. Tästä huolimatta suurin osa suomalaisesta väestöstä ei selviydy niin kutsutulla toisella kotimaisella kielellä arki- tai työtilanteissa.

Nykyisenkaltainen ruotsin kielen opiskelu on järkyttävää resurssien hukkaan heittämistä ja siitä tulisikin luopua. Perusteet ruotsin opiskelulle ovat huterat. Ruotsin opiskelun hyöty esimerkiksi muiden germaanisten kielten oppimisessa on varmasti oikea, kuitenkin esimerkiksi saksan kielen oppimiselle paremmat valmiudet saa käyttämällä senkin ajan saksan kielen opiskeluun.

Suomen Keskustanuoret ovat sitä mieltä, että peruskoulun ja toisen asteen pakollisesta ruotsin kielen oppimäärästä luovutaan. Ruotsin kielen opiskelun ei pitäisi olla oppivelvollisuusaikana pakollista, vaan mahdollistaa laadukas toisen kotimaisen kielen opiskelu niille, jotka sitä haluavat vapaaehtoisesti opiskella.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee, että laaja kielitaito on aina hyvä asia ja kieliosaaminen hyödyttää koko Suomen kansaa. Suomessa ruotsin kielellä on myös historiallinen ja perustuslaillinen peruste, sillä Suomi on kaksikielinen maa. Ruotsin kielen osaaminen pitää Suomen vahvasti mukana pohjoismaista yhteisöä ja parantaa työllistymismahdollisuuksia niin Suomessa kuin muissa Pohjoismaissa. Keskustanuoret näkee, että kielitaito lisää sisäistä integraatiota ja parantaa tasa-arvoa. Keskustanuoret pyrkii poistamaan sanan ”pakkoruotsi” käytöstä, sillä jo sana pakko luo kielinoppimiseen negatiivista latautuneisuutta.

Centrengdomarna anser att omfattande språkkunskaper alltid är nyttiga och att språkkunskapen gagnar hela det finländska folket. I Finland finns det också en historisk och grundlagsmässig grund för svenska, eftersom Finland är ett tvåspråkigt land. Kunskaperna i svenska är starkt engagerade i den nordiska gemenskapen i Finland och förbättrar sysselsättningsmöjligheterna såväl i Finland som i de övriga nordiska länderna. Centerungdomarna anser att språkkunskaperna ökar den interna integrationen och förbättrar jämställdheten. Centerun-

gdomarna strävar efter att stryka ordet ”tvångssvenska”, eftersom ordet tvång redan skapar negativ uppladdning för språkinläringen.

54. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Pakolaisaallot hybridivaikuttamisen keinona estettävä

EU:n ulkorajoille on 2000-luvun aikana kohdistunut toistuvasti hybridivaikuttamista pakolaisaallojen keinoin. Myös Suomi on ollut hybridivaikuttamisen kohteena vuosina 2015-16.

Nykyisessä maailmantilanteessa uhka uudelle, entistä laajamittaisemmalle pakolaisaalloilla tehtävälle hybridivaikuttamisoperaatiolle on todellinen. Mahdollisuudet tällaisen operaation toteuttamiseen on estettävä lainsäädännöllä niin, että esimerkiksi ulkorajat voidaan sulkea kokonaan ja aloittaa tarvittaessa myös rajatarkastukset.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnustaa pakolaisaalloilla tehtävän hybridivaikuttamisen uhan todellisuuden varsinkin nykyisessä maailmanpoliittisessa tilanteessa. Suomen valtionjohtolla on jo käytössään valmiuslaki, jonka avulla voidaan tehdä toimenpiteitä, joilla voidaan vähentää pakolaisaalloilla tehdyn hybridivaikuttamisen vaikutuksia yhteiskunnassa.

55. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Pyhäjoen ydinvoimalalle on saatava uusi toimittaja

Suomi tarvitsee lisää ydinvoimaa. Suomen sähköntuotanto on vahvaa ja Suomi on siinä melkein omavarainen. Suomen on kuitenkin muutettava tuotantoa taloudellisesti kannattavampaan ja luontoystävällisempään suuntaan. Ydinvoima on oiva ratkaisu siihen.

Tällä hetkellä Pyhäjoella ydinvoimalan rakentaminen on keskeytynyt. Siihen alueeseen on paljon rahaa palanut ja valmistelut on edennyt pitkälle. Pyhäjoelle on saatava uusi toimittaja ydinvoimalalle.

Suomen Keskustanuoret ry tukee ydinvoimalan loppuun rakentamista Pyhäjoen Hanhikivelle. Pyhäjoen ydinvoimalaan pitää löytää uusi toimittaja mahdollisimman pian.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Ydinvoimalla on tärkeä merkitys sähköjärjestelmässä

peruskuorman tuottajana, ja Keskustanuoret on valmis ydinvoiman lisärakentamiseen Suomessa. Fennovoiman vahingonkorvausneuvottelut voivat kestää pitkään, joten niiden sallimissa rajoissa voidaan alkaa etsiä uutta laite-toimittajaa. Jos Fennovoima ei itse tähän pysty, valtion tulee ottaa ohjat käsiinsä ja omistajaohjauksella ohjata Pyhäjoelle uutta toimijaa ja laitetoimittajaa.

56. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Saamelaiskäräjälakia pitää muuttaa siten, että pykälästä poistetaan saamelaisen määritelmä

Suomi rikkoo saamelaisten ihmisoikeuksia. Yhdistyneiden kansakuntien (YK) rotusyrjintäkomitean lausunnon mukaan Suomi rikkoo YK:n rotusyrjinnän vastaista kansainvälistä sopimusta, sillä Suomessa on voimassa saamelaisten ihmisoikeuksia rikkova saamelaiskäräjälaki.

Saamelaisilla on oikeus alkuperäiskansana itse määrittää se, kuka on saamelainen. Saamelaiskäräjälakia pitää muuttaa kohta, jossa määritellään saamelaisuus ja oikeus äänestää saamelaiskäräjien vaaleissa. Pykälästä pitää poistaa saamelaisen ja saamelaisuuden määritelmä siten, että kysymys olisi nimenomaan henkilön merkitsemisestä saamelaiskäräjien vaaliluetteloon eli oikeudesta äänestää ja oikeudesta asettua ehdolle saamelaiskäräjien vaaleissa. Pykälästä tulee poistaa erimielisyyttä ja epäselvyyttä aiheuttava niin sanottu lappalaiskriteeri. Saamelaiskäräjälain muutoksen jälkeen vaaliluettelo laadittaisiin uudestaan uusittujen kriteerien pohjalta.

Saamelaiskäräjälain muutos edistää saamelaisten itsemääräämisoikeuden toteutumista. Lisäksi muutos parantaa saamelaisten kieltään ja kulttuuriaan koskevan itsehallinnon ja saamelaiskäräjien toimintaedellytyksiä. YK:n ihmisoikeuskomitean 1.2.2019 julkaisemien ratkaisujen mukaan Suomi loukkaa nykyisellä saamelaiskäräjälakilla kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevaa yleissopimusta saamelaiskäräjien vaaliluetteloon hyväksymistä koskevissa valitusasioissa.
lähteet:

Saamelaiskäräjälain muutos [luettu 26.9.2022], Saamelaiskäräjät, saatavilla: <https://www.samediggi.fi/saamelaiskarajalain-muutos/>

Saamelaiskäräjälain muutosta valmistelevan toimikunnan mietintö [luettu 26.9.2022], Saamelaiskäräjät, 11.5.2021, saatavilla: https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/374663f3-4b21-4774-8fd3-818af2878155/3d5a582f-aab6-4a2c-8994-f79ef5dbc969/JULKAI-SU_20210511130122.PDF

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Kansainvälisesti paine saada saamelaiskäräjälain uudistaminen maaliin on iso. Kansainvälisten ihmisoikeussopimusten valvontaelimet ovat todenneet Suomen loukkaavaan ihmisoikeuksia Saamelaiskäräjien vaaliluettelossa. Paine on suuri, sillä saamelaiskäräjälakiin liittyvää uudistusta on yritetty saattaa maaliin jo kolmen eri hallituksen aikana tuloksetta.

Saamelaiskäräjälain viimeisin lakimuutos on esitetty keväällä 2021, ja kyseessä on kompromissi esitys vaikean tilanteen ratkaisemiseksi. Sen mukaan erityisesti lain 3§ tulisi muuttumaan siten, että pykälä ei ottaisi enää kantaa saamelaisuuden määrittelyyn, vaan käsittelisi oikeutta tulla merkityksi vaaliluetteloon. Vaaliluetteloon kuuluminen tarkoittaa saamelaisille äänioikeutta Saamelaiskäräjillä. Pykälä 3 muuttuisi keskeisesti myös kielikriteerin osalta niin, että jatkossa kielikriteeriä tarkasteltaisiin kolmen sukupolven sijaan neljän edeltävän sukupolven mukaan. Pykälästä 3 poistuisi myös ns. lappalaiskriteeri, joka liittyy esimerkiksi maanomistajuuteen saamelaisten asuttamalla alueella. Lakimuutoksessa päivitetäisiin oleellisesti saamelaisten mahdollisuuksiin osallistua Saamelaiskäräjien vaaleihin.

Saamelaiskäräjälain uudistaminen tarkoittaisi vaaliluettelon uudelleen rakentamista. Nykyisen ehdotuksen mukaan jo vaaliluettelossa olevia henkilöitä ei poistettaisi, vaan kriteerit, jotka ovat johtaneet ihmisoikeusloukkauksiin.

Keskustanuoret tunnistaa aloitteessa esitetyn ihmisoikeusloukkauksen ja huolen. Keskustanuoret vaatii, että tilanteen ratkaisemiseksi perustetaan riippumaton kansainvälisistä ihmisoikeusasiantuntijoista perustettu sovitteluryhmä, joka ratkaisee saamelaiskäräjälain ongelmakohtia ja kipupisteitä asianosaisten kanssa suomalaisten sijaan.

Laista löytyvät ihmisoikeusloukkauksia loukkaavat kriteerit tulee poistaa. Erimielisyyttä ja epäselvyyttä aiheuttava niin sanottu lappalaiskriteeri tulee ratkaista kansainvälisten ihmisoikeusasiantuntijoiden luoman sovittelumenettelyn avulla. Määrittelykysymyksessä Keskustanuoret painottaa asianosaisten ääntä.

Keskustanuoret ymmärtää uudistuksen tarpeen ja sen merkityksen saamelaisyhteisölle. Saamelaisyhteisön oikeus kulttuuriin ja kieleen, elinvoimaisuus ja sen kehittäminen on Keskustanuorille tärkeä arvo.

57. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Sorsanmetsästys alkamaan aina lauantaina

Vesilintujen metsästys alkaa nykyään joka vuosi 20. päivä elokuuta, jolloin sadat tuhannet metsästäjät suuntaavat vesistöjen ääreen sorsia etsimään. Joka kerta 20. päivän elokuuta sattuesssa arkipäivälle, suuri osa metsästäjistä ottaa kyseisen päivän vapaata töistä. Tästä koituu kan-

santaloudelle merkittävää haittaa, kun niin moni työnantaja joutuu etsimään korvaavaa työntekijää kyseiselle päivälle. Aina ei korvaavaa työntekijää myöskään tilalle saada, jolloin yritysten tuottavuus heikkenee ja kansantalous kärsii.

Vesilintujen metsästyksen aloituspäivä tulisi olla aina elokuun toisena lauantaina. Tällöin metsästäjien ylimääräisten poissaolopäivien määrä vähenisi merkittävästi ja kansantaloudelle ei koituisi niin suurta haittaa aloituspäivän ajankohdasta.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa metsästyksen kiinteän aloituspäivän vaihteluvälin osuvan myös viikoille, ja siitä aiheutuvat vaikutukset työpaikoilla. Metsästys on kuitenkin harrastus, ja myös metsästäjiä työskentelee sellaisilla aloilla, joissa työtä tehdään myös viikonloppuisin. Aloituspäivän siirtäminen viikonlopulle ei ole siis perusteltua. Keskustanuoret muistuttaa, että metsästyksen muuttaminen ei-kiinteäksi päiväksi vaikuttaa oleellisesti yleisiin rauhoitusaikoihin ja niistä säätämiseen. Vesilintujen rauhoitusaika on säädetty metsästysasetuksen 24. § kohdassa 16, ja sen mukaisesti vesilintujen rauhoitusaika jatkuu aina elokuun 20. päivän kello 12 saakka.

58. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Suomen tulee jatkossa panostaa enemmän oppisopimuskoulutukseen

Suomessa tulisi panostaa enemmän oppisopimuksella kouluttamiseen sekä tehdä oppisopimuskoulutuksesta yrityksille houkuttelevampaa.

Suomessa oppisopimuksella koulutettavien määrää tulisi nostaa nykyiseltä tasolta. Nykyinen ammattikoulutus ei tarjoa riittäviä valmiuksia selviytyä työelämässä. Esimerkiksi rakennusalalla joidenkin arvioiden mukaan 80 %:lla nuorista työelämätaidot eivät ole sillä tasolla, jota työnantajat sekä ohjaus- ja opetusalan ammattilaiset odottavat valmistuvalta nuorelta.

Nuori tulisi olla mahdollista ottaa oppisopimuksella töihin ja maksaa palkkaa, joka olisi etenkin oppisopimuksen alussa selkeästi alle työehtosopimusten tason. Nykyisellään yrittäjälle ei ole kannattavaa ottaa osaamatonta nuorta töihin.

Oppisopimuskoulutus kasvattaisi nuoret paremmin työelämään. Näin myös nuorisotyöttömyys vähenee, samoin myös nuorten syrjäytyminen yhteiskunnan ulkopuolelle.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee oppisopimuskoulutuksessa mahdollisuuksia yritysten ja oppilaitosten yhteistyölle. Oppisopimuskoulutuksen avulla voidaan kouluttaa osaajia suoraan yritysten tarpeisiin ja opiskelija pääsee heti tekemään käytännön töitä. Työnantajien ja ammatillisten oppilaitosten yhteistyötä täytyy syventää, sekä varmistaa riittävä ohjaus työpaikalla. Toisella asteella opiskelevalla nuorella on oikeus saada aikuisen ohjausta ja huolenpitoa, siksi oppisopimus ei saa korvata kokonaan ammatinoppilaitosten tarjoamaa koulutusta.

59. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Suomen tulee ottaa velkaa ja sijoittaa se osakemarkkinoille

SP500 indeksin keskimääräinen vuosittainen tuotto edellisen 200 vuoden ajalta on 8 %. Jos indeksin tuotto pysyy samassa tahdissa, on sijoitettu pääoma kahdenkymmenen vuoden aikana muuttuva yli nelinkertaiseksi. Indeksiin sijoittaminen myös vähentää osake/yhtiökohdasta riskiä ja sopii hyvin pitkäjänteiseen ja suhteellisen passiiviseen sijoitustyyliin. Yhtiökohtaisen riskin realisoinnista Suomella on karvaita kokemuksia esimerkiksi Fortumin ja Soneran kohdalta.

Vaikka historia ei ole tae tulevasta on indeksisijoittaminen historiallisessa kontekstissa yksi riskittömimmistä kohteista. Suomen tulee siis ottaa riittävän suuri rahamäärä lainaksi ja sijoittaa se osakemarkkinoille, esimerkiksi mainittuun SP500 indeksiin. Sijoitetun pääoman tuotolla voitaisiin ajan kuluessa kuitata Suomen valtion velat ja rahoittaa hyvinvointivaltion toimintaa.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Aloitteessa todetaan, että historia ei ole tae tulevasta. Suomen valtionvelan ollessa tällä hetkellä historiallisen suuri, ei valtion tule lähteä epävarmisiin sijoituseikkailuihin, jotka voivat päättyä merkittäviin rahallisiin tappioihin. Keskustanuoret tiedostaa indeksisijoittamisen hyödyt, mutta eivät näe velkarahalla tapahtuvaa sijoittamista vastuullisena tai valtion tehtäviin kuuluvana toimena. Valtion harjoittaman sijoittamisen sijaan Keskustanuoret kannustaa jokaista suomalaista perehtymään itse sijoittamiseen ja oman vaurauden kasvattamiseen.

60. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Suomi tarvitsee äitiyspakkauksen lisäksi isyyspakkauksen

Suomi tunnetaan vanhemmuuden mallimaana. Suomalainen äitiyspakkaus tunnetaan ulkomaita myöten.

Suomalaista vanhemmuutta tulee kuitenkin aktiivisesti kehittää eikä tuudittautua siihen, että meillä asiat ovat kunnossa.

Äitiyspakkaus antaa valmiuksia lapsen huolehtimiseen. Se sisältää perustarpeita peitteistä yöpukuun. Äitiyspakkaus on oiva tapa pitää huolta taloudellisesti tai muuten heikommassa asemassa olevista äideistä. Se on konkreettinen tasa-arvon väline.

Seuraavaksi meidän tulisi kiinnittää huomiota isyydessä onnistumiseen. Lasten vähentyessä myös isyyshaidot ja -valmiudet vähenevät. Suomi tarvitsee isyyspakkauksen. Isyyspakkauksen sisältönä voisi olla ohjekirjallisuutta arjesta selviämiseen ja lapsen kasvatukseen, ei-materiaalista apua kuten tietoa mistä apua saa ja vaikkapa vapaa pääsy kylvetys-, vaipanvaihto- ja muille perustaitokursseille, joita lapsen kanssa tarvitaan. Pakkauksessa tulisi olla myös perustiedot esimerkiksi neuvolakäynneistä ja muusta tarpeellisesta. Nykyään liian usein tieto kulkee pelkästään äidin kautta eikä suoraan isälle.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuorten mielestä vanhemmuus on sukupuolesta riippumatta yhtä lailla elämää mullistava tapahtuma.

61. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Suurpetojen kaatoluvista valittaminen järkevämmäksi

Suomessa laillista suurpetojen metsästystä on syksyllä 2022 erityisen voimakkaasti haitattu yksien ja samojen tahojen toimesta suunnitelmallisella valittamisella lähes kaikista myönnettyistä karhun kaatoluvista.

Laki tunnistaa rikoksena laillisen metsästyksen häirinnän, muttei perusteettomalla ja järjestelmällisellä valittamisella aiheutettua kiusaa ja haittaa.

Suurpetojen kaatoluvista valittaminen tulisi olla ensisijaisesti niiden tahojen oikeus, joita asia eniten koskettaa, ei järjestelmällinen laillisen metsästyksen haittaamisen työkalu.

Toistuva kaatoluvista valittaminen, joka ei johda kaatoluvan muuttamiseen, tulisi olla korotetulla, esimerkiksi seuraamusmaksulla rangaistava teko.

Turha valittaminen paitsi häiritsee laillista metsästystä myös ruuhkauttaa jo ennestään ylläritettua virkakoneistoa ja aiheuttaa tarpeettomia kuluja veronmaksajalle.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret jakaa pettymyksen tapaan, jolla suurpetojen kaatolupia koskevaa päätöksentekoa on viime vuosina rampautettu. Koemme, että kaatolupien osalta kativataan tarkempaa ymmärrystä ja vuoropuhelua tahojen välillä, mutta myös nykyisen valitusjärjestelmän kriittistä tarkastelua. Hallinnollisesta päätöksestä valittaminen on yksilön perusteltu oikeus, mutta siitä ei saa muodostua hallintokoneistoa rampauttava ja virkahenkilöitä liiallisesti työllistävä elementti.

62. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Yrityksen ensimmäisen työntekijän työeläkekulut pois

Pienten yritysten ensimmäisen työntekijän palkkaamista tulisi pyrkiä helpottamaan. Usein ensimmäisen työntekijän palkkaaminen on suurin kynnys yrityksen kasvun tiellä.

Yrityksen riskejä tulisi madaltaa siten, että valtio maksaisi ensimmäisen työntekijän ensimmäisen vuoden työeläkemaksut (TyEL-maksut) kokonaan. Näin pienyritystä pääsisi kokeilemaan työllistämistä hieman matalammin riskein.

Uudistuksen väärinkäyttämistä voitaisiin välttää asettamalla rajoitus hyödyn saamiselle. Mikäli työsuhde ei jatku vuoden jälkeen ei yrittäjällä olisi oikeutta saada TyEL-helputusta enää uudestaan seuraavan 1 vuoden aikana.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret on yrittäjämönteinen järjestö, joka haluaa helpottaa yrittäjyyden aloittamista. Keskustanuoret näkee, että yrittäjyyttä tarvitaan Suomessa nyt ja jatkossa, ja siksi uusia yrittäjiä tulee tukea. Ensimmäisen työntekijän työeläkekulujen poistaminen madaltaisi kynnystä työntekijän palkkaamiseen ja pienentäisi yrittäjälle syntyviä riskejä.

63. Pohjois-Savon Keskustanuoret: EU- ja ETA-maiden ulkopuolisten tahojen maa- ja kiinteistökauppaa Suomessa rajoitettava

Nykyinen luvanvarainen kiinteistökauppa sekä valtion etuosto- ja pakkolunastusoikeus eivät ole osoittautuneet riittäviksi toimiksi valtion turvallisuuden kannalta, kun kyseessä on ollut EU- ja ETA-maiden ulkopuolinen kiinteistöostaja. Muun muassa valtion mahdollisuudet evätä kansalliselle turvallisuudelle uhkaksi olevat kiinteistökaupat ovat osin rajalliset tällä hetkellä. Lisäksi pakkolunastus on työkaluna erittäin raskas ja kuluttaa merkittävästi valtion resursseja.

Euroopan neuvoston alainen asiantuntijakomitea MO-NEYVAL on havainnut esimerkiksi Venäjän kansalaisuuden omaavien kiinteistösijoittajien osalta ilmiön, jossa sekä Kyproksen että Maltan valtiot ovat myöntäneet herkällä kädellä kansalaisuuksia venäläissijoittajille. Tällä tavoin venäläiset kiinteistösijoittajat ovat pystyneet kiertämään nykyisiä voimassa olevia kiinteistönostosääntöksiä Suomessa.

EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta Suomeen suuntautuvia kiinteistökauppoja on ennen kaikkea tarkasteltava kansallisen turvallisuuden näkökulmasta. Kiinteistöhankintoja on tehty turvallisuuspoliittisesti arveluttavilla alueilla, kuten esimerkiksi puolustusvoimien käytössä olevien ampumaratojen vierestä sekä radio- ja linkkimastojen kiinteistöalueilla. Myöskään kiinteistön oston yhteydessä annetut ilmoitukset kiinteistöjen käyttötarkoituksista eivät ole aina vastanneet todellisuutta.

On myös mahdollista, että kansalliset ja ulkomaalaisen ostajan edut ovat ristiriidassa keskenään myöhemmässä vaiheessa. Ihmisryhmien välisten jännitteiden syntyminen estämiseksi, kansallisen omaisuuden, luontoarvojen ja strategisesti tärkeiden kohteiden suojelemiseksi, tulee Suomen valtion käyttää Euroopan unionin jäsenmailleen myöntämää harkintaoikeutta ETA-maiden ulkopuolisten tahojen maa- ja kiinteistökauppojen osalta ja rajoittaa niitä kansallisen edun nimissä. Näin Suomen maine ulkomaalaisystävällisenä ja oikeudenmukaisena valtiona saada myös säilytetyksi.

Keskustanuoret näkee, että Suomessa tulee ottaa käyttöön Ahvenanmaan ja Tanskan malli, jossa edellytetään viiden vuoden asumisvelvoitetta ETA-maiden ulkopuolisille tahoille. Viiden Suomessa asutun vuoden jälkeen kyseisille tahoille muodostuisi mahdollisuus maa- ja kiinteistönhankintaan sekä vuokraukseen.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret kantaa huolta EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta maa- ja kiinteistökaupassa aiheutuvista ongelmista kansalliselle turvallisuudelle.

Keskustanuoret ehdottaa, että Suomessa otetaan käyttöön EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta maa- ja kiinteistökaupassa Ahvenanmaan tai Tanskan malli, jossa vaaditaan ostavalta taholta viiden vuoden asumisvelvoitetta Suomessa.

64. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Fyysisen henkilökortin rinnalle saatava käyttöön sähköinen henkilökortti

Nykyään sähköinen tunnistautuminen on mahdollista kansalaisvarmenteella esimerkiksi viranomaisten asioin-

tipalveluissa, kuten Omakannassa ja OmaKelassa. Sen sijaan sähköinen tunnistautuminen ei ole toistaiseksi mahdollista henkilön asioidessa fyysisesti eri asiointipalveluissa.

Keskustanuoret näkee, että kansalaisella tulee olla mahdollisuus tunnistautua asiointipalveluissa aina niin fyysisen kuin sähköisen tunnistautumisen kautta. Suomessa tulee ottaa käyttöön sähköinen henkilökortti, joka sisältää vain välttämättömän määrän henkilötietoja kansalaisesta. Sähköinen henkilökortti perustuisi jo olemassa olevaan kansalaisvarmenteeseen, jonka kautta tunnistautumalla kansalaisella olisi mahdollista ottaa sähköinen henkilökortti käyttöönsä. Skannattavalla QR-koodilla tai vaihtoehtoisesti viivakoodilla kansalaisen olisi mahdollista tunnistautua asiointipalvelussa fyysisen henkilökortin tapaan.

Suomen tulee rohkeasti seurata digikehityksessä naapurimaataan Viroa, joka on jo ottanut sähköisen henkilökortin käyttöön osana kansalaisten jokapäiväistä asiointia eri palveluissa. Sinä aikana, kun sähköinen henkilökortti on ollut käytössä Virossa ei sen viranomaisille ole tehty yhtään tietosuojaloukkauksilmoitusta sähköisen henkilökortin käyttöön liittyen. Tämä toimii rohkaisevana esimerkkinä myös digitaalisen kehityksen kärkimaihin kuuluvalla Suomella.

Keskustanuoret tukee sähköisen henkilökortin käyttöönottamista yhteiskunnassa. Uudistus sekä sujuvoittaa asiointia että mahdollistaa yhä useamman luotettavan tunnistautumistavan eri palveluissa.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa aloitetta sekä tunnistautumisen helpottamista. Kyseinen uudistus on jo valmistelussa, ja sen toivotaan tulevan käyttöön mahdollisimman pian.

65. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Julkisten elintarvikehankintojen kotimaisuusastetta on nostettava

Kotimaisten raaka-aineiden käyttö julkisissa elintarvikehankinnoissa on kestävä ja se vahvistaa huoltovarmuutta. Siten tuetaan paikallisia ruuantuottajia ja vahvistetaan alueen taloutta. Eläinperäisten elintarvikkeiden tulee olla kokonaisuudessaan kotimaisia. Kasvien osalta ensisijaisesti on aina hyödynnettävä Suomessa viljeltäviä lajikkeita. Jokaisen Suomen kunnan on tehtävä selvitys sen hetkisestä tilanteesta elintarvikehankintojen kotimaisuusasteen suhteen ja laadittava suunnitelma kotimaisuusasteen tavoitteelliseen nostamiseen.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Kotimaisuusasteen erot maakunnissa vaihtelevat 70-95% välillä. Kotimaisuutta on nostettu julkisissa hankinnoissa paljon viime vuosina, mutta erityisesti paikallisten tuotteiden käyttö on monissa maakunnissa vähäistä.

Keskustanuoret haluaa, että kunnat käyvät aktiivista vuoropuhelua paikallisten tuottajien kanssa, ja laativat suunnitelman kotimaisten raaka-aineiden käytön lisäämisestä. Näin takaamme, että kuntalaiset pääsevät nauttimaan kotimaisista sekä paikallisesti tuotetusta ravinnosta.

66. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Kannabis sääntelyn alaiseksi

Kieltolaki ei ole toimiva päihdepolitiikan työkalu haittojen vähentämiseen. Se itseasiassa lisää sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja. Kieltolaista huolimatta, joka neljäs 15–69 vuotias suomalainen on kokeillut kannabista. Se on Suomen käytetyin laiton päihde. Tällä hetkellä lasten ja nuorten on helpompi saada kannabista kuin alkoholia. Myös kannabiksen viljelyn aloitus on suhteellisen helppoa. Lisäksi nyt laittomasti myytävästä kannabiksesta on kehitetty hyvin paljon vahvempaa. Pelko käyttörikosmerkinnästä on erittäin haitallinen kannabiksen liittyvien päihdehaittojen vähentämisen kannalta, kun apua tarvitseva ei uskalla myöntää ongelmakäyttöä rikolliseksi leimaantumisen pelossa. Käyttörikosmerkintä haittaa myös huomattavasti nuorten tulevaisuutta ja aiheuttaa syrjäytymistä, koska se vaikeuttaa esimerkiksi koulutautumista ja työllistymistä. Kieltolain vaikutukset ja rangaistukset ovat epätasa-arvoisia esimerkiksi etnisestä taustasta tai sosioekonomisesta asemasta riippuen. Myös lääkekannabiksen reseptin myöntäminen on ongelmallista ja saaminen stigmatisoivaa.

Tärkeintä on sääntely. Kannabiksen laillistamisella ja sääntelyllä voidaan tehokkaasti vähentää edellä mainittuja kieltolaista johtuvia sosiaalisia haittavaikutuksia. Laillistamisella olisi myös huomattavat taloudelliset vaikutukset muun muassa verotulojen, työpaikkojen ja viennin myötä. Samalla lisättäisiin maaseutujen kuntataloutta ja maatalouden alan elinvoimaisuutta. Nykyinen rangaistuspainotteinen kieltolaki on lisännyt päihdehaittoja ja syrjäyttänyt ihmisiä. On ilmeistä, että kieltolaki ei vähentämällä käyttöä vähennä haittoja. Cannabis olisi myös käyttäjäystävällisempää, sillä valtion sääntelyllä voitaisi esimerkiksi vähentää sen THC-pitoisuutta.

Kieltolaista huolimatta kannabista käytetään joka tapauksessa. Siksi Pohjois-Savon Keskustanuoret ehdottavat, että kieltolain sijaan harjoitamme turvallisempaa päihdepolitiikkaa. Tämä tehdään laillistamalla ja sääntelemällä kannabista.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret katsoo, että kannabikseen on suhtauduttava mieluummin sosiaalipolitiikan, kuin rangaistuspolitiikan kautta. Kannabiksen käyttö on yleistynyt, ja vähentääksemme kannabiksen käytöstä tulevia ongelmia yksilölle, olisi tärkeää saada cannabis sääntelyn alaiseksi päihteeksi mahdollisimman pian. Kannabiksen laillistamisen peruseriaatteena tulee kuitenkin olla haitallisen käytön ja ongelmien vähentäminen, ei kannabiksen käytön lisääntyminen.

Sääntelyn avulla pystymme puuttumaan kannabiksen käyttöön ja sen ongelmiin. Kannabiksen myyntiin liittyy myös siteitä rikolliseen toimintaan ja rikollisjengeihin, jotka voivat laillistamisen ja sääntelyn avulla poistua tai huomattavasti vähentyä. Cannabis käytöllä ei ole todettu olevan porttihuumeeteorian kaltaista vaikutusta vahvempiin laittomiin päihteisiin, mutta riski voi syntyä, mikäli päihdettä myydään samassa rikollisessa toiminnassa.

Cannabiksen laillistamisen ja sääntelyn avulla voimme saada huomattavaa verotuksellista hyötyä siirtäessämme toiminnan pois laittomilta markkinoilta. Tätä rahaa pystytään käyttämään kaikkien päihteiden, esimerkiksi myös alkoholin ja tupakan aiheuttamien haittojen ehkäisemiseen.

Cannabiksen laillistamisen lisäksi tulee selvittää faktapohjaisesti kaikkien laittomien päihteiden dekriminatisointia, sillä myös Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL) kannattaa tätä. Keskustanuorten kaiken päihdepolitiikan lähtökohtana on haittojen ja haitallisen käytön

67. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Liittokouksen terveiset puoluejohdolle

Arvoisa puoluejohto, olemme huolissamme pienituloisten jaksamisesta ja toimeentulosta. Tiedämme, että jaamme tämän huolen. Budjettiriihessä tehdyt päätökset tuovat hetkellistä helpotusta arkeen, mutta tarvitsemme kokonaisvaltaisen rakenteellisen uudistuksen sosiaaliturvajärjestelmään. Perustulo on ollut jo pitkään Keskustan vastaus sosiaaliturvajärjestelmän uudistukseen. Te, arvoisa puoluejohto edustatte tätä puoletta. On aika kunnioittaa kentän ääntä, laittaa työrukkaset käteen ja edistää perustulon käyttöönottoa. Liittokokous odottaa Keskustalta tekoja perustulon eteen. Keskusta on aina ollut se puolue, joka kykenee katsomaan pisimmälle tulevaisuuteen ja tekemään isoja rakenteellisia uudistuksia. Jatkaaksemme tällä tiellä Keskustan tulee asettaa realistinen tavoitevuosi oman perustulomallin pysyvälle käyttöönotolle. Lisäksi vaadimme, että Keskustan eduskuntavaaliohjelman päätavoitteisiin nostetaan perustuloon

pohjautuva sosiaaliturvajärjestelmän uudistus.

Tämä maailmanaika tarvitsee Keskustaa, joka puolustaa köyhän asiaa.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustan on oltava köyhän asialla ja Keskustanuoret näkee ratkaisuksi ihmisten toimeentulo-ongelmiin perustulon. Perustulomalli luo turvaverkon tilanteisiin, joissa omat tulot eivät riitä. Mallin ytimessä on, että lisätulojen hankkiminen on kannatettavaa aina kun se on mahdollista. Meidän on puolustettava keskustalaista ihmiskäsitystä, joka perustuu luottamukseen ja kannustamiseen ihmisten kyykyttämisen ja rangaistusten sijaan. Perustulo vähentää apua tarvitsevan ihmisen pahoinvointia ja kannustaa työntekoon joka tilanteessa. Vain yksinkertaisella perustulomallilla voimme varmistaa työnteon lisääntymisen ja ihmisten laaja-alaisemman hyvinvoinnin tulevaisuudessa.

68. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Nuorisovaltuustolle aidot vaikuttamisen paikat kunnissa ja hyvinvointialueilla

Kuntalaki (410/2015, 26. §) ja laki hyvinvointialueesta (611/2021, 32. §) edellyttävät nuorten osallistamisen päätöksenteossa. Nykyinen lainsäädäntö on kuitenkin laeva eikä suoraan velvoita kuntia ja hyvinvointialueita antamaan nuorisovaltuustoille puhe- ja läsnäolo-oikeutta tai suoraa aloiteoikeutta organisaatioiden toimielimissä kuten valtuustoissa, lautakunnissa ja hallituksissa. Pohjois-Savon Keskustanuoret vaativat, että laissa turvataan selkeästi nuorten edustus puhe- ja läsnäolo-oikeudella niin kunnan kuin hyvinvointialueiden valtuustoissa, lautakunnissa ja hallituksissa. Lisäksi vaadimme nuorisovaltuustoille suoraa aloiteoikeutta kuntien ja hyvinvointialueiden valtuustoihin sekä hallituksiin.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee mahdollisen lakimuutoksen hyvänä asiana. Keskustanuoret pitää tärkeänä, että nuorten ääni kuuluu kuntien päätöksenteossa kaikilla tasoilla ja kaikissa päätöksenteon vaiheissa. Suomen perustuslain ja nuorisolain mukaisesti kansanvaltaan kuuluu yksilön oikeus osallistua ja vaikuttaa oman elinympäristön kehittämiseen. Nuorten on siksikin saatava osallistua päätöksentekoon tasavertaisina kansalaisina.

Esimerkiksi kuntalain mukaan nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttami-

seen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä.

Nykyään nuorten edustus etenkin kunnissa vaihtelee radikaalisti. Nuorisovaltuustot ovat aitoja oppimisen ja vaikuttamisen paikkoja, jotka lisäävät demokratiaa ja moniäänisyyttä. Keskustanuoret kuuluttaa sitä, että nuorten on saatava osallistua päätöksentekoon tasavertaisina kansalaisina. Lakimuutoksen myötä kunnat ja hyvinvointialueet olisivat velvoitettuja tekemään muutokset nuorten osallisuuden turvaamiseksi.

69. Satakunnan Keskustanuoret: Ohjaamo toimintaa tulee kehittää

Ohjaamo toiminta auttaa alle 30-vuotiaita työhön, koulutukseen ja arkeen liittyvissä asioissa. Ohjaamolla on tavattavissa mm. kelan sekä te-toimiston edustajia, jotka auttavat omien osa-alueidensa ongelmissa.

Toiminta on valitettavasti jäänyt monilta huomaamatta. Toimintaa voisi kuitenkin tuoda enemmän esille jalkautamalla erilaisiin tapahtumiin, nuortentaloille sekä kouluihin. Aktiivinen sosiaalisen median markkinointi tavoittaisi myös palvelun mahdollisia käyttäjiä nykyistä paremmin.

Ohjaamot ympäri Suomen voisivat myös tehdä yhteistyötä puolustusvoimien kanssa, jotta varusmiespalveluksessa sekä vapaaehtoisessa asepalveluksessa olevat henkilöt tavoitettaisiin entistä paremmin. Näin palvelusajan loppuessa ja uuden elämänvaiheen alkaessa olisi apu tarvittaessa helpommin saatavilla.

Erityisesti korona-ajan jälkeen nuorten syrjäytymisriski on kasvanut suurissa määrin ja tämä tulisi pysäyttää ja siksi ohjaamo toimintaa tulee kehittää entistä laajemmaksi kokonaisuudeksi.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Ohjaamotoiminnan näkymättömyys on ongelma, johon on puututtava aloitteessa esitetyillä tavoilla. Kuten aloitteessa todetaan, syrjäytymisriski on kasvanut merkittävästi koronan aiheuttamien kohtaamisten vähenemisten seurauksena, mikä lisää tarvetta entisestään ohjaamotoiminnalle ja sen kehittämiseksi. Esitetty yhteistyö puolustusvoimien kanssa on kannatettavaa ja sitä tulisi tehdä jo kutsunnoista alkaen. TE-palveluiden siirtyessä kuntien järjestämisvastuulle vuodesta 2024 alkaen, onkin juuri nyt paras sauma mainostaa ohjaamoita ja kehittää niitä entistä enemmän palveluita käyttävien tarpeista lähtien.

70. Uudenmaan Keskustanuoret: Turkisalan tulevaisuudesta Suomessa käynnistettävä selvitystyö - alan rajoittamista tai alasajoa ei voida sulkea pois

Turkistarhaus ei ole enää fresh. Se on eettisesti kestävä tontti. Nykyajan ihmiset pystyvät tuottamaan erilaisten keinokuitujen ja luonnonmateriaalin itselleen vaatetta päälle talveksi. Turkistarhausta puolustetaan usein sillä, että ala on täysin markkinaehtoinen, niin kauan kuin turkiksille on kysyntää, on alakin elinvoimainen. Turkiselinkeino on yksi harvoista aloista, joista Suomessa tuetaan valtion varoin sen tilanteesta huolimatta. Turkisala saa yhteiskunnalta maatalouden tukia esimerkiksi lomistuksen kautta sekä erilaisina investointitukina, vaikka julkisuudessa annetaan ymmärtää, ettei tukia tipu.

Kuluttajakäyttäytymisen myötä turkisten kysyntä on vähentynyt Suomessa radikaalisti. Vaikka turkistarhojen määrä on vähentynyt viimeisten vuosien aikana runsaasti (2019 n.900 tarhaa → 2021 n.700 tarhaa) silti vuosittain noin neljä miljoonaa eläintä tapetaan turkisten vuoksi. Sekä Suomessa että laajemmin EU:ssa turkistarhaukseen suhtaudutaan yhä kriittisemmin ihmisten keskuudessa. Yhä useampi Euroopan valtio on ryhtynyt toimiin turkisalan rajoittamiseksi tai alas ajamiseksi, pohjoismaista muun muassa Norja ja viimeisimpänä Baltian maista Latvia. Euroopassa ainakin Alankomaat, Belgia, Bosnia-Herzegovina, Bulgaria, Espanja, Irlanti, Iso-Britannia, Itävalta, Italia, Kroatia, Latvia, Liettua, Luxemburg, Makedonia, Malta, Montenegro, Norja, Puola, Ranska, Ruotsi, Saksa, Serbia, Slovakia, Slovenia, Sveitsi, Tanska, Tsekki, Ukraina, Unkari ja Viro ovat rajoittaneet turkisalaa tai päättäneet ajaa sen alas. Eikö Suomen olisi aika seurata mukana?

Vielä 2020 Keskustanuoret katsoivat turkistarhauksen olevan hyväksyttävää mikäli eettiset ja laadulliset kriteerit alalla saadaan kuntoon. Viimeistään nyt Keskustanuorten on otettava selkeä kanta taloudellisesti kannattamattoman, nykypäivänä epäeettisen alan rajoittamiseksi tai jopa alas ajamiseksi lainsäädännön keinoin, kuten muissakin Pohjoismaissa ja Euroopan maissa ollaan viime vuosina tehty.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Ks. aloitevastaus aloitteesta nro 7.

71. Uudenmaan Keskustanuoret: Uudelleen koulututtajat ja alanvaihtajat huomioidava nykyistä paremmin korkeakoulujen opiskelijavalinnassa

Opiskelijavalintauudistus on ollut käytössä kahden vuoden ajan. Vuodesta 2020 alkaen korkeakoulujen opiskelijoista vähintään puolet on valittu ylioppilastodistuksen tai ammatillisen koulutuksen päättötodistuksen perusteella ja alasta riippuen todistusvalinnalla valitaan 25-100% hakijoista.

Uudistuksen myötä yhä suurempi osuus vastavalmistuneista saa opiskelupaikan heti ensimmäisellä hakukerralla, joka on hieno asia. Mutta kuinka moni nuori, suoraan lukion tai ammattikoulun jälkeen, on satavarma alasta, jolla haluaa lopunikää työskennellä? Moni varmasti vaihtaa alaa, jos ei kesken opintojensa, niin jossain vaiheessa työuraansa. Jollakulla syyt voivat liittyä muutuneeseen mielenkiintoon valitsemaansa alaa kohtaan, mutta myös terveydellisiin syihin.

Uudistettu todistusvalinta yhdistettynä 2014 käyttöön otettuun ensikertalaisikiintiöön luo epätasa-arvoisen tilanteen niille hakijoille, jotka haluavat vaihtaa alaa joko kesken opintojen huomattavasti unelma-alansa olevan jokin aivan muu sekä niille, jotka päättävät uudelleen kouluttautua. Todistusvalinnan myötä kilpailu ei-ensikertalaisille varatuista opiskelupaikoista on todellista. Lisäksi joillakin aloilla, kuten lääketieteessä, psykologiassa ja oikeustieteessä todistusvalinta on rajattu ainoastaan ensikertalaisille. Näillä aloilla uudelleen koulututtajat ja alanvaihtajat voivat saada opiskelupaikan vain pääsykokeen kautta.

Kesäkuussa 2020 Lintilä asetti riippumattoman asiantuntijaryhmän tutkimaan yritystoiminnan kykyä selviytyä koronapandemian aiheuttamista haasteista. Loppuraportissa nostettiin yhtenä toimenpide-ehdotuksena tulevalle hallituskaudelle 2023-2027, että korkeakoulujen opiskelupaikkoja tulisi vielä nykyistä vahvemmin keskittää ensikertalaisille. Tämänkaltaiset toimet heikentäisivät entisestään uudelleen koulututtajien ja alanvaihtajien mahdollisuuksia päästä opiskelemaan.

Uudelleen koulututtamisesta ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa on tehty meillä Suomessa liian haastavaa. Opiskelijoiden eri tilanteita ei huomioida riittävän hyvin. Minulla on muutama ystävä, jotka ovat heti lukion jälkeen päässeet opiskelemaan unelma-alaansa, joka ei enää kolmenkymmenin korvilla olekaan tuntunut omalta ja he ovat pyrkineet opiskelemaan itselleen uutta alaa ammattikorkeakouluun tai yliopistoon. Matkan varrella he ovat joutuneet korottamaan yli kymmenen vuoden takaisia ylioppilaskirjoitusten arvosanojaan, kirjoittamaan kokonaan uusia aineita ylioppilaskirjoituksissa, sillä osaan korkeakoulujen opintolinjoista pääsee vain todistusvalinnalla. Selvitysten mukaan ylioppilaskirjoitusten uusiminen onkin lisääntynyt keväästä 2018 alkaen merkittävästi.

Mitä me yhteiskuntana hyödyimme näin paljon yksilön opintopolkua nimenomaan uudelleen koulututtami-

sen näkökulmasta hankaloittavasta uudistuksesta? Aito mahdollisuus todistusvalintaan tai valintakokeeseen sekä myös avoimen väylän mahdollisuus, on ollut korkeakoulujärjestelmämme vahvuus.

Yhdessä todistusvalintauudistus ja ensikertalaiskiintiön käyttäminen eivät sellaisenaan toimi. Ei-ensikertalaisten hakijoiden alanvaihtoa, uuden alan opiskelua tulisi helpottaa. Sekä todistusvalinnan pisteytystä on syytä tarkastella uudelleen mutta myös ei-ensikertalaisten asemaa helpotettava ottamalla käyttöön esimerkiksi motivaatiokirjeet uudelle alalle hakeutuessa. Jo nyt motivaatiokirjeen kirjoittaminen on käytössä esimerkiksi joidenkin alojen ylempään korkeakoulututkintoon haettaessa, jonka avulla arvioidaan hakijan motivaatiota ja sitoutumista tutkinnon suorittamiseen. Tällä hetkellä yliopistot tekevät yhdessä kehitystyötä todistusvalinnan ja valintakokeiden kehittämiseksi, jonkinlaisia muutoksia esimerkiksi todistusvalinnan pisteytykseen on luvassa yliopistojen osalta jo 2026. Motivaatiokirje voisi toimia ei-ensikertalaisten keinona erottautua omassa ryhmässään, ei niinkään eron tekemisenä ensikertalaisiin.

Toisena konkreettisenä toimenpiteenä tulisi pohtia ensikertalaiskiintiön laskemista tai jopa sen poistamista kokonaan. Laissa on määrätty, ettei ensikertalaiskiintiö saa merkittävästi heikentää muiden hakijoiden mahdollisuuksia tulla hyväksytyksi koulutukseen. Nykyisellään ensikertalaiskiintiö ei ole hakijoiden tasa-arvoa tukeva, erityisesti, kun avoimen väylää ei olla vahvistamassa ainakaan lähivuosina.

Uudelleenkouluttautumisen ja uuden ammatin opiskelun ei pitäisi olla niin vaikeaksi tehty. Ensikertalaiskiintiö rajaa mahdollisuuden päästä opiskelemaan hyvinkin pieneksi, sillä ei-ensikertalaisia hakijoita otetaan hyvin pieni määrä suhteessa ensikertalaisiin. Lisäksi pääsykokeella tulisi edelleen olla todelliset, realistiset mahdollisuudet päästä opiskelemaan, todistusvalintaa ei saa painottaa liikaa. Keskustanuoret tunnistavat nämä epäkohdat ja yhdessä Keskustaopiskelijoiden kanssa ajavat asiaan liittyviä korjausliikkeitä ottamalla vahvasti kantaa asian puolesta.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa ongelman alanvaihtajien ja uudelleenkoulutautujien kohdalla. Jatkuvan oppimisen ja itsensä kehittämisen tulisi olla mahdollista koko elämän ajan. Keskustanuoret näkee koulutuspaikkojen ja koulutuksen tarjoajien rahoituksen lisäämisen yhtenä ratkaisuna jatkuvaan oppimiseen sekä uudelleenkoulutukseen.

72. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Ammattiliittojen ja työnantajajärjestöjen pääomatulot veronalaisiksi

Varsinais-Suomen Keskustanuoret ehdottaa, että ammattiliittojen ja työnantajajärjestöjen oikeudesta verovapaisiin osinkoihin ja muihin pääomatuloihin luovuttaisiin. Tällä keinolla olisi mahdollista saada useita kymmeniä miljoonia euroja lisää verotuloja valtion kassaan. Suomessa on yleisesti kannatettu laajaa veropohjaa, jotta mitään yksittäistä kohdetta ei tarvitsisi verottaa liikaa. Työmarkkinajärjestöjen verovapautta on perusteltu yleishyödyllisyydellä. Voidaan kuitenkin kysyä, onko lakkojen ja työsulkujen aiheuttaminen koko yhteiskunnan kannalta yleishyödyllistä. Varsinais-Suomen Keskustanuoret esittääkin, että ammattiliittojen ja työnantajajärjestöjen yleishyödyllisyyttä pohditaan tarkemmin. Näiden järjestöjen tuloista kerätyillä verovaroilla olisi mahdollista keventää esimerkiksi kireää ansiotuloverotusta.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Nykyinen järjestelmä, jonka avulla ammattiliittojen ja työnantajajärjestöjen pääomatulot ovat verottomia on epäreilu, ja sitä tulisi tarkastella. Näiden järjestöjen tulisi maksaa pääomatuloistaan reiluuden nimissä verot, joka lisäksi kansalaisten luottamusta verotusjärjestelmään ja liittojen toimintaan. Keskustanuoret kuitenkin näkee muilta osin ammattiliitot ja työnantajajärjestöt yleishyödyllisinä, ja haluaa verotuksen vain pääomatuloihin. Keskustanuoret myös tunnistaa lakko-oikeuden merkityksen, eikä halua rajoittaa ammattiliittojen lakko-oikeutta.

73. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Exit-veroa ei tule ottaa käyttöön

Varsinais-Suomen Keskustanuoret esittää, että exit-veroa ei tule ottaa käyttöön. Exit-vero eli arvonnousuvero tarkoittaa sitä, että Suomessa kertyneen omaisuuden myyntivoitot verotettaisiin Suomessa myös silloin, kun omaisuus luovutetaan ulkomailla asuessa. Ulkomaalaiset tulevat veron piiriin neljän vuoden Suomessa oleskelun jälkeen. VATT:n mukaan olennaisin uudesta verosta tuleva haitta on aiheutuva hallinnollinen taakka ja verojärjestelmän monimutkaistuminen. Esimerkiksi Startup-yritysten arvonnäätitys maastamuuttohetkellä on erittäin haastavaa. Lisäksi verosta saatava tuotto jäisi vähäiseksi ja vaihtelisi voimakkaasti eri vuosien välillä. Suomi kaipaa kipeästi kansainvälisiä osajia. Exit-vero estää kansainvälisten osajien saamisen Suomeen sekä lyhentää heidän oleskeluaikaansa Suomessa. Vero myös heikentää Suomen kilpailukykyä ja houkuttelevuutta

ulkomaisten sijoittajien silmissä investointikohteena. Edellä mainittujen syiden vuoksi exit-veroa ei tule ottaa käyttöön.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Suomen verotus on jo nykyisellään hyvin monimutkainen ja osakeyhtiöillä on maastapoistumisvero jo käytössä. Keskustanuoret haluaa tehdä Suomesta houkuttelevan maan myös ulkomaiselle osaamiselle ja yrittämiselle. Väestönkehityksen takia Suomi on tulevaisuudessa yhä riippuvaisempi ulkomailta saapuvasta työvoimasta, jos haluamme ylläpitää hyvinvointiyhteiskunnan vaatimia osia. Myöskin valtionvarainministeriö on tehnyt Katri Kulmunin johdolla selvityksen, eikä tarvetta tämän kaltaiselle lisäverolle nähty.

74. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Hyökkäyssotaa käyvät maat pois kansainvälisestä urheilusta!

Varsinais-Suomen Keskustanuoret esittää, että hyökkäyssotaa käyvät maat ja näitä maita edustavat urheilijat suljetaan pois kansainvälisestä urheilusta. Varsinais-Suomen Keskustanuorten mielestä niin Suomen kuin Kansainvälisen olympiakomitean on tehtävä päätös, jolla hyökkäyssotaa käyvät valtiot rajataan pois kansainvälisestä urheilusta sekä urheilun kilpailutoiminnasta. Venäjän kansainvälisen oikeuden vastainen, täysin raakalaismainen hyökkäyssota Ukrainassa on osoittanut, ettei tällaisille maille tule antaa tilaa kansainvälisessä urheilutoiminnassa. Kansainvälinen urheilu on kiinteä osa politiikkaa, vaikka politiikkaa ja urheilua näennäisesti on pyritty pitämään erillään toisistaan. Tämä yhteys ja merkitys kansallisvaltion itsetunnolle korostuu erityisesti autoritäärisissä valtioissa. Siksi kansainvälisen urheilutoiminnan ei tule antaa tukeaan kansainvälistä oikeutta räikeästi ja täysin epäinhimillisesti rikkoville, hyökkäyssotaa käyville maille, antamalla heidän osallistua urheilutoimintaan. Varsinais-Suomen Keskustanuoret vaativatkin, että päätös niin Suomen kuin Kansainvälisessä olympiakomiteassa on tehtävä välittömästi.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Venäjän on ollut suljettuna kansainvälisestä urheilusta ja kansainvälisestä urheilutoiminnasta vuodesta 2019 lähtien. Kyseinen päätös on voimassa 4 vuotta, eli vuoteen 2023 asti. Venäjän sulkeminen kansainvälisestä urheilusta ja kansainvälisestä urheilutoiminnasta pitäisi jatkua niin pitkään kuin Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa jatkuu.

Samalla Keskustanuoret vaatii, että kaikki hyökkäyssotaa käyvät maat suljetaan pois kansainvälisestä urheilusta ja kansainvälisestä urheilutoiminnasta. Suomen valtion täytyy pyrkiä ajamaan tätä linjaa niin olympiakomiteassa kuin kansainvälisessä politiikassa.

Tämän linjan osoittaminen muille maille antaisi selvän viestin Suomen suhtautumisesta maihin, jotka käyvät hyökkäyssotaa.

Järjestölliset aloitteet

75. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Kansallispuvut kunniaan myös Keskustanuorten tapahtumissa

Keskustalla on pitkät perinteet kansallispukujen kanssa. Puoluekokouksessa on oma upea kansallispukujen väriloistonsa. Miksi emme toisi kansallispukuja vahvemmin myös keskustanuorten tapahtumiin mukaan? Keskustanuorten Etelä-Pohjanmaan piiri esittää liittokokoukseen kansallispukumarssia, jossa liitto ja järjestävä piiri menisivät lippujen kanssa ja muut piirit tulisivat pukuloistossaan mukaan. Näin saamme vielä paremmin kansallispuvut esiin.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Kansallispuvut tuovat väriä ja juhluutta niin kokouksiin kuin muihinkin tapahtumiin. Keskustan puoluekokous on noin 20 kertaa suurempi tapahtuma kuin Keskustanuorten liittokokous, ja puoluekokouksen marssi on näin ollen näyttävä ja juhlava. Keskustanuorten huolena on, että kokousväen parista ei saada niin montaa pukua, että marssista tulee puoluekokouksen kaltainen. Kansallispuvun hankkiminen on kallis investointi ja myös sen vuokraus on oma prosessinsa. Lisäksi puvun kuljettaminen kokoukseen, sen huoltaminen ja vaihtaminen kokouspaikalla vaatii omat tarpeensa.

Keskustanuoret kannustaa toki kansallispuvun käyttämiseen kokouksessa, ja esiintymään puvussa esimerkiksi puheenvuoron aikana tai iltajuhlissa. Jokavuotisen marssin sijaan kansallispuku- tai lippumarssi voisi tulla kysymykseen esimerkiksi juhlaliittokokouksissa kymmenen vuoden välein.

76. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Keskustanuorten piireille omat paikat puoluevaltuustoon

Keskustanuorten Etelä-Pohjanmaan piiri esittää, että jokaiselle nuorten piirille tulisi yksi edustuspaikka puoluevaltuustoon. Olisi kohtuullista puolueen demokratian kannalta näyttää nuorille kiintiöidyt paikat myös piireittäin, jotta nuorten ääni kuuluisi laajemmin puoluevaltuustossa. Tällä hetkellä valitettavasti ei ole ollenkaan itsestään selvää, että jokaisesta piiristä olisi nuori edustaja puoluevaltuustossa.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannustaa nuoria pyrkimään niin puoluevaltuustoon kuin myös muille puolueen johtaville paikoille, mutta laskennallisten perusteiden vuoksi ei ole perusteltua, että jokaisella nuorten piirillä olisi kiintiöity paikka puoluevaltuustossa.

Keskustan puoluevaltuuston koko on 135 jäsentä, joista Keskustanuorten kiintiö on viisi paikkaa - nuorten kiintiöosuus on siten 3,7 % puoluevaltuuston jäsenistöstä. Keskustanuorten osuus puolueen kokonaisjäsenmäärästä puolestaan on tällä hetkellä noin kaksi prosenttia. Alkavalla puoluevaltuuston kaksivuotiskaudella nuorten osuus koko puoluevaltuuston varsinaisista jäsenistä on peräti noin 15 %, joten nuoret ovat saaneet ilahduttavan suuren edustuksen puoluevaltuustoon.

77. Kainuun Keskustanuoret: Keskustanuorten siirryttävä takaisin demokraattiseen liittosihteerimalliin

Keskustanuoret hyväksyi 11 vuotta sitten sääntömuutoksen, jonka myötä liittosihteerimallista siirryttiin elitistiseen pääsihteerimalliin. Tämä tarkoitti sitä, että liittosihteerin valinta siirtyi Keskustanuorten suurimmalta päättävältä elimeltä liittokokoukselta liittohallituksen ja liiton työvaliokunnan päätettäväksi.

Kulunut 11 vuotta on osoittanut, että pääsihteerimalli ei ole toimiva, vaikka loistavia pääsihteereitä onkin ollut. Elitistinen pääsihteerimalli ei edistä kansanvaltaisen liikkeen ja demokratian periaatteita. Siksi onkin parempi, että järjestöissä asioissa valtaa käyttää jäsenistön valitsema henkilö, liittosihteerin. Liittosihteerin äänestämisen osallistaisi kenttää väliliittokokouksissa, joissa ei liiton puheenjohtajistoa valita. Avoin vaali myös lisäisi luottamustoimen vetovoimaa.

Keskustanuorten Kainuun piiri esittää, että Keskustanuoret aloittaa sääntömuutosprosessin, jonka myötä

liittosihteerimalli otetaan takaisin käyttöön ja valinta tapahtuu siinä päätöksentekokelelmässä, jonne se kuuluukin, eli liittokokouksessa.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret siirtyi pääsihteerimalliin vuoden 2011 Tahkon liittokokouksessa. Uudistuksella tavoiteltiin liiton valta- ja vastuusuhteiden selkiyttämistä. Pääsihteerin tehtäväksi määriteltiin uudistuksen yhteydessä Keskustanuorten taloudesta ja hallinnosta vastaaminen. Hän myös johtaa liittotoimistoa sekä toimii liiton muiden työntekijöiden esihenkilönä.

Vuoden 2011 jälkeen hallinnollinen työmäärä on kasvanut jatkuvasti. On välttämätöntä, että näin suuri vastuu myönnetään perustuen koeteltuun osaamiseen. Pääsihteerin rekrytointiprosessissa hakijoilla esimerkiksi teetetään haastavia hallintoon ja esihenkilötaitoihin liittyviä tehtäviä. Kyseessä on laajaa osaamista, johtamiskykyä ja organisointitaitoja vaativa tehtävä.

Keskustanuorten organisaatio on nykyisin myös hyvin erilainen kuin aiemmin liittosihteerien aikaan. Työntekijämäärä on huomattavasti pienempi ja kaikilta työntekijöiltä vaaditaan entistä enemmän. Jokaiselta työntekijältä odotetaan oman osaamisensa pitkäjänteistä kehittämistä nimenomaan hallinnollisella puolella. Pitkäjänteinen kehittäminen ja jatkuvuuden varmistaminen vaarantuvat vakavasti, mikäli hallinnon johtamisessa aikaperspektiivi typistyisi liittosihteerivaalien väliseksi kahden vuoden pikajuoksuksi.

Pääsihteerimallissa liittotoimiston esihenkilö on puhtaasti virkamies, jolla ei ole poliittista funktiota. Kuten muuallakin yhteiskunnassa, poliittiselle johdolle tehtävä valmistelutyö on tärkeää pitää erillään ja puhtaasti virkamiestyönä, jonka motiivina ei voi olla esimerkiksi oman uudelleenvalinnan varmistaminen. Vuoden 2011 uudistuksen jälkeen jako poliittisen ja hallinnollisen johdon välillä on ollut selkeä, helpottaen liittotoimiston työn johdettavuutta. Muutos on myös vahvistanut mielikuvaa Keskustanuorista uskottavana työnantajana, joka tarjoaa mahdollisuuksia kaikille työntekijöille normaalin työnhaun kautta ilman poikkeuksellista luottamushenkilöhimmeliä pääsihteerin osalta.

Aloitteessa mainittu kentän osallistaminen tulee selvästi esille valittaessa suhteellisen suurta joukkoa liittohallituksen jäseniä. Liittohallituksen jäsenet ovat nimenomaan ns. kentän edustajia, joille yleinen kokous ja jäsenistö on uskonut vallan tehdä päätöksiä edustuksellisen demokratian periaatteita noudattaen. Tähän päätäntävaltaan kuuluu olennaisesti myös valta päättää rekrytoinneista liiton operatiivisten tarpeiden pohjalta. Demokraattisesti valitulle liittohallitukselle uskottus-

ta toimivallasta johtuen kulloisenkin liittohallituksen rekrytoimalla pääsihteerillä on täysi legitimitetti suhteessa talouden ja hallinnon johtamiseen.

78. Kainuun Keskustanuoret: Pääsihteerinimike muutettava liittosihteeriksi

Kainuun Keskustanuoret vaatii, että pääsihteerinimike muutetaan takaisin kunnialliseksi koettuun liittosihteerinimikkeeseen. Keskustanuorten täytyy olla ennen kaikkea vahvan demokratian puolestapuhujia, jotka näyttävät rohkeasti suuntaa myös koko yhteiskunnassa.

Liittosihteerinimike edustaa jäsenistönsä tasavaltalaista oikeutta valita tehtäviin kaikista sopivimmat toimihenkilöt. Nimikkeillä on merkitystä, koska ne luovat osaltaan myös Keskustanuorten brändikuvaa esimerkiksi toiminnasta mahdollisesti kiinnostuneille uusille ihmisille. Nimikkeenmuutoksella myös loisisimme kansanliikkeelle lisää omaleimaisuutta erottumalla muista poliittisista nuorisjärjestöistä omintakeisella tyylillä.

Haluamme, että Keskustanuoret on tulevaisuudessakin inspiroiva ja innostava työntekijäyhteisö - Apollonkadulle täytyy ovet olla avoinna myös monenlaisille nimikkeille!

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Pääsihteerinimike on yleisesti järjestökentällä käytössä oleva ja ymmärrettävä nimike, ja pääsihteerin englanninkielinen käännös 'Secretary General' on myös kansainvälisesti tunnettu - onhan esimerkiksi Natolla ja YK:llakin pääsihteerinimike. Nimikkeiden tulee elää ajassa ja liittosihteerinimikettä näkee käytettävän enää hyvin harvoin.

Keskustanuoret myös huomauttaa, että pelkkä nimikkeenmuutos vaatisi liiton sääntömuutosta - ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa sääntöjä sellaisen yksittäisen seikan vuoksi, jolla ei ole merkitystä käytäntöön.

79. Kannuksen Keskustanuoret: Kekkonen haarikkaan uusia lajeja

Kekkonen haarikan voittoa tavoittelee moni, mutta harva sen voittaa.

Kuitenkin kilpailu on tärkeä, mutta jatkaaksemme kilpailun suurta suosiota tulee sitä hiukan kehittää ottamalla mukaan uusia lajeja. Kansankulttuuri on tärkeää ja se onkin nostanut päätään viime vuosina erityisen paljon.

Mielestämme olisi historian ja kansankulttuurin suurta arvostamista, jos nuorkeskustalainen kansanliike palaisi

historiaan sekä ottaisi Kekkonen haarikan lajeiksi entisaajan suvijuhlilla olleita lajeja.

Esitämmekin, että Kekkonen haarikan uusiksi lajeiksi otetaan mukaan kansantanssi, kanteleen soitto sekä runonlausunta. Myös ns. v*ttuilun jalo taito olisi syytä mitata.

Tämä myös tukee keskustalaisen kansanliikkeen asemaa sivistyspuolueena ja tunnetustihan sivistykseen kuuluu myös kulttuuri.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret haluaa elää ajassa ja pyrkii käyttämään Kekkonen Haarikassa kulloinkin tapahtuman luonteeseen sopivia lajeja. Aloitteen sisältö antaa ymmärtää, että kyseiset lajit tulisi ottaa säännölliseksi osaksi kilpailua, mikä tekisi Haarikka-kilpailusta ennalta-arvattavampaa. Aloitteessa mainittuja taitoja tulisi myös jonkin verran osata ennalta, ja etenkin tanssin ja kanteleen soiton kohdalla voi haasteeksi tulla yhdenvertainen osallistuminen jäsenten kesken. Kekkonen Haarikan kilpailutehtävät ovat olleet pitkälti liiton varapuheenjohtajien vastuulla, ja he haluavat kuitenkin lausua kiitoksen aloitteen laatijoille hienoista vinkeistä tuleviin kilpailuihin.

80. Kannuksen Keskustanuoret: Keskustanuorille perustettava oma sisarjärjestö Keskustatyöt

Keskustanuorten olisi syytä perustaa oma naisjärjestönsä, jolloin keskustanuoret voisivat vaatia itselleen osaa puoluelain määrittämästä naisjärjestöjen rahoituksesta.

Ilman Keskustatyttöjä puoluetuesta menee vuosittain yli 200 000 euroa kankkulankaivoon, eli Keskustanaisten mummokerhon tekohengittämiseen.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret kokee, että tasa-arvo toteutuu Keskustanuorten toiminnassa ilman erillisiä sukupuolittuneita organisaatioita, minkä vuoksi Keskustanuoret ei kannata erillisen organisaation perustamista nuorille naisjäsenille. Keskustanuorten mielestä toimintaan ei myöskään kaivata lisää byrokratiaa vaativia järjestötasoja, kun paine niin Keskustanuorten toiminnassa kuin järjestö- ja puoluetöinnassa ylipäätään on pikemminkin helpottaa byrokratiaa ja luoda yksinkertaisempia osallistumisen tapoja. Tämän vuoksi Keskustanuoret haluaa aktiivisesti osallistua esimerkiksi puolueen alkavaan järjestöuudistustyöhön.

Keskustanuoret kannustaa kaikkia jäseniään osallistumaan myös Keskustanaisten toimintaan ja sen kehittämiseen. Yhteiskunnassa on vielä tekemistä tasa-arvon saavuttamiseksi, sillä esimerkiksi Maailman talousforumin viime kesänä julkaiseman raportin mukaan nykytahdilla tasa-arvo toteutuu 132 vuoden kuluttua.

81. Kannuksen Keskustanuoret: Keskustanuorten etsittävä ja kasvatettava uusia puolueaktiiveja

Keskustanuori ikääntyy täytettyään 30v. ja käytyään viimeisen kerran liittarissa. Tämän jälkeen hyvinkin aktiiviselle Keskustanuorelle saattaa tulla järjestötoimintaan pitkä katkos, sillä nuori ei välttämättä löydä tai osaa haakeutua puolueen paikallistason toimintaan mukaan.

Tässä maassa on edelleen liian paljon paikallisyhdistyksiä ja/tai kunnallisjärjestöjä, joissa nuoria ei kovin paljon arvosteta muuten kuin juhlapuheissa. Mielestämme Keskustanuorten on turha voitotella tilannetta, sillä me voimme tehdä paljon itse tilanteen korjaamiseksi.

Kannuksen Keskustanuoret esittävätkin, että Keskustanuorten jäsenille, jotka lähestyvät eläkeikää ryhdytään järjestämään täsmäkoulutuksia, joissa heitä opetetaan paikallistason toimintademokratiasta sekä muistutetaan siitä miten esimerkiksi Keskustanuorten osastoilla on oikeus lähettää edustajiaan yleisiin kokouksiin.

Uskoaksemme tämänkaltaisen toimintaryhmän avulla saamme ”otettua” haltuumme monia paikallisyhdistyksiä ja kunnallisjärjestöjä.

Lisäksi esitämme, että liitto ryhtyy ylläpitämään rekisteriä kaikista paikallisyhdistysten tai kunnallisjärjestöjen 18-35v. puheenjohtajista ja sihteereistä, sillä heidän kauttaan Keskustanuoret saavat viestinsä kuuluviin puolueen paikallistason toiminnassa.

Tälle ryhmälle on mielestämme myös Keskustanuorten toimesta järjestettävä säännöllisesti tapaamisiltoja joko valtakunnallisesti tai piireittäin.

Näin saadaan entisistä Keskustanuorista kasvatettua entistä vaikuttavimpia puolueaktiiveja nykyisten tilalle.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa aloitteen huolen puoluetoiminnasta putoamisesta Keskustanuorista eläköitymisen jälkeen. Keskustanuoret kuitenkin muistuttaa, että on koko keskustayhteisön tehtävä kehittää yli 30-vuotiaiden jäsenten toimintamalleja, esimerkiksi kehittämällä ’Keskusta 30+’ -ohjelmaa. Tässä työssä Keskustanuoret

haluaa olla mukana.

Keskustanuorten ei ole tarkoituksenmukaista pitää yllä aloitteessa esitetyn kaltaista henkilörekisteriä yli 30-vuotiaiden osalta, eikä näiden osalta tiedonsaantioikeutta edes ole. Keskustanuoret voi kuitenkin järjestää toimintaa, joka on avointa kaikille puoluetoiminnassa toimiville. Esimerkiksi tässä kokouksessa käsiteltävässä ensi vuoden toimintasuunnitelmassa on huomioitu Keskustanuorten verkostoitumismahdollisuuksien lisääminen Keskustanuorten alumnien kanssa.

82. Kannuksen Keskustanuoret: Keskustanuorten poistettava säännöistään elitistinen valtuuskunta

Nykyaikana pienen piirin valtuuskunnalle ei ole enää mitään asiallista tarvetta. Pieni piiri siellä vain hyörii ja päättää liiton taloudesta. Esitämme, että liitto aloittaa välittömästi sääntöuudistuksen jossa valtuuskunta poistetaan liiton säännöistä ja valtuuskunnan tehtävät siirretään liittokokoukselle.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuorten taloudesta päättää liittokokous ja siitä vastaa liittokokouksen valitsema liittohallitus. Valtuuskunta vahvistaa tilinpäätöksen, mutta sen tehtäviin ei kuulu liiton taloudesta päättäminen. Valtuuskunnan asettaa liittokokous, mikä tekee valtuuskunnan kokouksesta liittokokouksen ohella toisen Keskustanuorten ylimmistä päättävistä elimistä.

Keskustanuoret näkee valtuuskunnan toiminnan merkityksellisenä Keskustanuorten kokoiselle organisaatiolle, sillä sen myötä syntyy lisämahdollisuuksia poliittisen keskustelun käymiseen ja ohjelmatyön käsittelyn nopeuttamiseen. Esimerkiksi Keskustanuorten Nato-kantaa ei olisi voitu päivittää sen vaatimassa ajassa ilman valtuuskunnan kokousta.

83. Kannuksen Keskustanuoret: Keskustanuorten siirryttävä paikalliseen sopimiseen

Nykyinen käytäntö yleissitovasta Keskusta TES:stä on aikansa elänyt, eikä se ota huomioon nuorten piirien erilaisia taloudellisia ja toiminnallisia realiteetteja. Kannuksen NKL esittääkin, että Keskustanuoret liittona ja sen piirit työnantajina luopuvat kaikenlaisesta työmarkkina-korporaatioiden hännystelystä ja siirtyvät toteuttamaan alkiolais-talonpoikaista työnantajapolitiikkaa. Liiton ja piirien puheenjohtajat jatkossa sopikoot suoraa työläisensä kanssa palkoista ja työsuhteen ehdoista. Ei keskiteilylle pakkosopimuksille!

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Yleissitovien työehtosopimusten tarkoituksena on järjestämättömien työnantajien palveluksessa työskentelevien työntekijöiden vähimmäistyöehtojen turvaaminen. Keskustanuoret näkee, että Keskustan TES selkeyttää työnantajan vastuuta ja sen myötä jokaisella työntekijällä on oikeus yhtäläisiin työehtoihin ilman erilaisten käytäntöjen himmeleitä.

84. Kannuksen Keskustanuoret: Liiton tiedotettava asioista suoraan myös osastoja

Osastot eivät saa liitolta tällä hetkellä mitään suoraa osastotoimijoille kohdennettua viestintää. Ainoastaan puolue lähettää myös keskustanuorten osastojen hallituksille myös järjestökirjettään sähköpostilla. Myös Keskustanuorissa osastot tarvitsevat tietoa ja kannustusta. Esitämme, että nuoret ottavat tässä asiassa puolueesta suoraa mallia.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittohallitus yhtyy aloitteeseen.

Osastotoiminta on tärkeää ja se tukee niin piirejä kuin liittoa paikallisessa toiminnassa. Viime vuosina toiminta on usean piirin alueella hienosti keskittynyt uusien seutuosastojen perustamiseen, ja liitto haluaa olla mukana kehittämässä osastojen toimintaa edelleen. Ensi vuodesta alkaen liitto toimittaa Keskustanuorten osastoille kohdennettua viestintää osastokirjeen muodossa vähintään kaksi kertaa vuodessa. Piirien tehtävänä on huolehtia jäsenosastojensa hallitusten yhteystiedot jäsenrekisteriin, josta yhteystiedot osastokirjeen vastaanottajalistalle poimitaan.

85. Kannuksen Keskustanuoret: Liiton tuettava myös aktiivista osastotoimintaa suoraa rahalla

Liitto tukee tällä hetkellä ainoastaan piirien toimintaa rahallisesti. Piirien osalta rahat kuitenkin uppoavat helposti toiminnanjohtajan palkkaan ja muuhun byrokratian pyörittämiseen.

Osastoja tukemalla raha taas menisi suoraan käytännön toimintaan. Esitämme, että liitto ottaa ensi vuonna taas käyttöön osastoeurot. Myös aktiiviset paikallistoimijat tarvitsevat rahaa.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Osastoeurojen jakaminen luo ylimääräistä hallinnollista taakkaa niin piireille kuin liitollekin. Viimeksi osastoeuroja on jaettu vuonna 2018, jolloin osastoeuro oli 40 euroa per osasto. Tämän rahamäärän voisi tehokkaammin käyttää osastoille kehitettäviin palveluihin kuin suorana rahallisena tukena.

Keskustanuoret suosittelee osastoja hakemaan avustuksia toimintaansa toteutuneita kuluja vastaan omalta piirijärjestöltään, jolloin osaston toiminta palvelee hyvin myös piirin toimintaa. Osastot voivat myös hakea esimerkiksi oman kotikunnan myöntämiä avustuksia nuorisotoimintaan. Liitolta on pyydettyä saatavilla apua osaston varainhankinnan suunnittelemiseksi.

86. Kannuksen Keskustanuoret: Pääsihteerin valtaa kasvatettava

Turhaa järjestöbyrokratiaa tulee karsia. Pääsihteerille ja hänen alaisuudessaan toimivalle liittotoimistolle on annettava täydet valtuudet päättää liiton käytännön toiminnasta.

Liittohallitus keskittykööt politiikkaan ja työläiset käytännön asioiden järjestämiseen.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret toteaa, että pääsihteerin työnkuva ja valtuudet ovat riittävät sekä muiden liittotoimiston työntekijöiden tehtävänkuvat selkeät käytännön asioiden hoitamiseen suhteessa liittohallituksen päättävävaltaan.

Pääsihteeri ja liittotoimiston henkilöstö kiittävät lämpimästi Kannuksen osastoa luottamuksesta liittotoimiston henkilöstöä kohtaan - positiivista palautetta ei koskaan voi saada liikaa!

87. Keski-Suomen Keskustanuoret: Keskustanuorille lavatanssikurssi

Keski-Suomen Keskustanuoret on huolestuneena seurannut sivusta pitkään, jo vuosia tapahtunutta tanssikulttuurin hiipumista. Tanssilavojen elämä on pääasiassa entisten nuorten ylläpitämää toimintaa, suurten taajami- en ulkopuolella. Tämän kehityksen kääntämiseksi Keski-Suomen Keskustanuoret esittää lavatanssikurssin pitämistä valtakunnallisen tapahtuman, kuten Elokoulun, yhteydessä. Järjestämällä lavatanssikurssi edistetään tervehenkistä, liikunnallista elämäntapaa. Lavatanssikurssi voi myös innostaa uuden harrastuksen piiriin, joka pitkälle mennessään voi johtaa uusiin kohtaamisiin ja par-

haimmillaan jopa elämänkumppanin löytymiseen. Keskustanuoret on jo aiemmin järjestänyt lavatanssikurssin Elokoulun yhteydessä vuonna 2016, mistä liitto sai positiivista palautetta. Hankitaan lisää positiivista palautetta jäsenistöltä ja järjestetään lavatanssikurssi!

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuorten mielestä kansanperinteen ylläpito ja reipashenkisten, jopa liikunnallisten, ohjelmaosuuksien järjestäminen valtakunnallisissa tilaisuuksissa on hieno ajatus, jopa aivan Keskustanuorten ”ruisleipälajia”. Keskustanuoret kartoittaa mahdollisuutta järjestää lavatanssikurssi esimerkiksi Kesäpäivien tai Elokoulun yhteydessä.

88. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Liiton tulee tukea piirien toimintaa enemmän ja näyttäytyä yhtenäisenä liittona

Keskustanuorten valtakunnallinen toiminta keskittyy nykyisin lähes pelkästään puheenjohtajiston kasvoilla julkaistaviin poliittisiin ulostuloihin. Toiminnassa tuntuu unohtuvan, että Keskustanuoret on valtakunnallinen järjestö, joka ei pyörisi ilman piirejä sekä niissä tapahtuvaa ruohonjuuritason toimintaa ja jäsenhankintaa.

Keskustanuorten pitäisi järjestönä osoittaa tukeaan piireille sekä rahallisesti että todellisilla teoilla ja osoittaa mielenkiintoaan piirien kuulumisien suhteen. Liitto voisi esimerkiksi auttaa piirejä jäsenhankinnassa ja piirien yksilöllisissä ongelmakohdissa. Moni piiri painii erilaisen suurtenkin ongelmien kanssa, mutta tähän mennessä liitto ei ole osoittanut mielenkiintoa ongelmien ratkaisuun tai siinä auttamiseen. Myös valtakunnalliset poliittiset kannanotot ja ulostulot ovat tärkeitä, mutta nekin tulisi tehdä koko Keskustanuorten nimissä, ei ainoastaan puheenjohtajiston kasvoilla.

Pohjois-Karjalan Keskustanuoret vaativat toimenpiteitä, joilla parannetaan liiton ja piirien välistä kommunikointia ja osoitetaan aitoa mielenkiintoa piirien toimintaan.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret yhtyy aloitteen huolenaiheisiin. Puheenjohtaja edustaa liittoa monessa asiassa kasvoillaan. Viestinnässä paremmaksi keinoksi on todettu ihmisten kasvojen esille tuominen jo pelkästään algoritmien perusteella, mutta jatkossa viestinnässä pyritään kiinnittämään enemmän huomiota myös siihen, miltä asiat voivat näyttää. Viikkokohtaisen viestintäsuunnitelman avulla viestinnässä on saatu hallituksen jäsenten ja jäse-

nistön puheenvuoroja paremmin esille, ja tätä toimintaa tulee tulevaisuudessa parantaa, jotta jokaisella Keskustanuorten jäsenellä on mahdollisuus saada mielipiteilleen näkyvyyttä.

Keskustanuoret ja Keskustanuorten yhteisön luo koko jäsenistö, erityisesti aktiivitoimijat. Keskustanuoret on ehdottomasti sitä mieltä, että ilman piirejä ja osastoja ja niissä tehtävää ruohonjuuritason toimintaa ei liittoakaan ole olemassa - ponnistavathan liittotason toimijatkin lähes poikkeuksetta piireistä.

Tiedonkulun parantamiseksi Keskustanuoret kannustaa piirejä mahdollistamaan työntekijöilleen osallistumisen viikoittaisiin työntekijöiden palavereihin, joissa on mahdollisuus yhteiselle keskustelulle ja mahdollisten huolienkin esiin nostolle. Keskustanuorten työntekijäpalavereiden sisällöstä koostetulla viikkokirjeellä viestitään piireihin joka viikko ajankohtaisia asioita. 3-4 kertaa vuodessa järjestettävälle työntekijöiden neuvottelupäiville kysytään aina erityisesti piirien toiminnanjohtajien koulutustarpeita.

Keskustanuoret kannustaa käyttämään piirien puheenjohtajien yhteistä Whatsapp-alustaa kommunikointiin ja vertaistuen hakemiseen. Tämän lisäksi käytäntöön on otettu puheenjohtajien yhteiset tapaamiset, jotka on käynnistetty kuluvan syksyn aikana. Keskustanuoret voi luoda lisää erilaisia kommunikointimahdollisuuksia, ja ideoita voi ehdottaa liittojohtolle.

Keskustanuorten toiminta on parhaimmillaan yhteisöllistä yhdessä tekemistä. Liittotoimisto tai liittohallitus ei käytännön toiminnan vuoksi voi tietää jokaisen piirien kuulumisia yhtä yksityiskohtaisesti kuin piirissä itse tiedetään, ja tämän vuoksi Keskustanuoret kannustaakin piiritoimijoita olemaan matalalla kynnyksellä yhteydessä liittotoimiston henkilöstöön ja liittohallitukseen kaikkien piiritoiminnan haasteiden edessä.

89. Uudenmaan ja Helsingin Keskustanuoret: Keskustanuorille Spotifyhyn podcast

Keskustanuorten tulee rantautua podcastien maailmaan. Keskustanuoret tarvitsevat yhteiskunnallisen podcastin, jossa vaihtuvat vieraat keskustelevat ajan hermoilla olevista asioista rennolla otteella, jolloin tavoitettavuus kepukuplan ulkopuolelle helpottuu. Sisältöehdotuksena erilaisia kasvutarinoita niin ministereiltä kuin liiton sekä puolueen taustatekijöiltä. Kun keskustelemassa on ihmisiä eri taustoista, tuodaan esille, ettei kukaan ole yli-ihminen. Vaikka kannanotot ovat loistava tapa tuoda ajamiamme asioita esille, niin toimintamme tulee olla myös politiikasta kevyemmin kiinnostuneille helposti saavutettavaa. Podcastin kautta toiminta sekä toimijat tulevat lähemmäs ihmistä ja arkea, jota saatetaan kuunnella tiskatessa, urheillessa tai jopa töitä tehdessä.

Liitolla on jäseninä henkilöitä, jotka ovat perehtyneet Spotifyn algoritmeihin ja tekevät töitä podcast-maailmassa. Keskustanuorten tulee perustaa podcast-työryhmä, joka saa hankkeen liikkeelle.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuorten mielestä podcast, jossa yhteiskunnallisesti relevantit vieraat keskustelevat ajankohtaisista aiheista, voisi auttaa tavoittamaan uutta yleisöä. Podcasteja kuunnellaan paljon, ja niillä saavutetaan erilainen yleisö kuin kirjoitetuilla kannanotoilla. Podcast sopii tavoitteisiimme ajankohtaisesta viestinnästä, rohkeista kannanotoista ja yhteiskunnallisen keskustelun herättämisestä. Sillä voitaisiin tavoittaa politiikasta kiinnostuneita ihmisiä, joille Keskusta tuntuu vielä vieraalta.

Podcastin teossa hyödynnettäisiin Keskustanuorten jäsenten osaamista. Vapaaehtoiset pääsisivät osallistumaan niin vieraisiksi, haastattelijoiksi kuin myös tuottamaan podcastia. Jäsenten suhteet yhteiskunnallisiin vaikuttajiin auttaisivat myös puhujavieraiden hankkimisessa.

Keskustanuorten podcastin voisi ottaa osaksi uudistuvaa Juuri-mediaa. Juuri-median tavoitteena on tuottaa helposti lähestyttävää, ajankohtaista ja poliittista sisältöä keskustakuplan ulkopuolelle. Etenkin politiikasta kiinnostuneet nuoret ovat Juuri-median kohdeyleisöä - näin ollen podcast sopisi sen kanssa yhteen. Podcast olisi myös oiva tapa tutustuttaa uusia jäseniä Keskustanuorten toimintaan hyvin matalalla kynnyksellä ja ilman sitoutumista silloin, kun ihmisellä itsellään on sopiva hetki.

90. Uudenmaan ja Helsingin Keskustanuoret: Piirituessa tulee jatkossa ottaa huomioon vahvemmin alueiden asukasmäärä.

Kaupungistuminen on megatrendi, jota ei voi hyvällä tahdollakaan pysäyttää. Elokuussa 2022 Uudellamaalla (sis. Helsinki) asui hieman yli 1,7 miljoonaa asukasta. On ennakoitu, että vuonna 2040 tämä asukasluku on yli 1,9 miljoonaa. Tämä ei vaikuta niin suurelta muutokselta, kunnes huomaamme, että Suomi saavuttaa väestöhuipunsa 2030-luvun aikana, jonka jälkeen valtion väkiluku lähtee hitaasti laskemaan. Ei ole nähtävissä, että maahanmuuttopolitiikalla tai syntyvyyden lisäykseen tähtäävillä toimenpiteillä olisi kauheasti merkitystä asiaan.

Maakunnissa väestö vanhenee nopeammin kuin kaupungeissa nuorten muuttoliikkeen vuoksi, mikä syventää maaseudun ahdinkoa entisestään. Vaikka valtakunnallisessa päätöksenteossa olisi toivottavaa tukea perifeerimpiä alueita, niin Keskustanuorten on katsottava tulevaisuuteen ja panostettava resursseja sinne, missä nuoret ovat. Tutkimusten mukaan kaupunkilaisilla nuorilla on

hyvin keskustalaiset arvot, mutta he eivät koe, että Keskusta r.p. olisi heidän puolueensa. Se ei yksinkertaisesti sovi heidän identiteettiinsä. Lisäksi on huomattava, että Keskusta on nuorille sellainen puolue, jota he voisivat äänestää, mutteivat äänestä. Tämä johtuu siitä, että jos nuori päätyy ylipäänsä äänestämään vaaleissa, hän tekee sen siksi, että puolue tai ehdokas ajaa nuorelle tärkeimpiä arvojaan. Tulevaisuudessa, kun puolueen äänestäjäkunta on entistäkin vanhempaa tai luonnollisen poistuman kautta eronneita, uusia sukupolvia on pakko puhutella selkeämmin, koskien heidän tärkeimpiä arvojaan.

Piiritukien kohdentaminen vahvemmin asukasmäärän mukaan vahvistaisi Keskustanuorten asemaa alueilla, joissa väestö tulee kasvamaan. Siellä on mahdollisuus alkaa edistämään sellaista Keskusta-liikettä, joka näyttäytyy nuorille parhaana mahdollisena vaihtoehtona.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa pk-seudun ja Uudenmaan alueen haasteet toiminta-alueena. Keskustanuoret on koko maassa toimiva järjestö, joka haluaa antaa kaikille piireille mahdollisuuden toimintaan.

Tällä hetkellä piirit saavat 1/9 avustuksestaan piirin asukasluvun pohjalta. Avustuskriteerejä on haluttu painottaa enemmän jäsenmäärän sekä poliittisen ja järjestöllisen toiminnan mukaan. Tällä halutaan antaa piireille mahdollisuuksia vaikuttaa omalla toiminnalla avustuksen määrään, ennemmin kuin keskittymään niihin seikkoihin, joihin piiri ei voi itse juurikaan vaikuttaa.

Vuonna 2021 Helsinki ja Uusimaa ovat saaneet väkiluvun perusteella piireistä eniten avustusta (301,83 euroa ja 480,49 euroa kuukaudessa), kun pienimmät summat ovat olleet Kainuun 32,93 euroa ja Keski-Pohjanmaan 31,24 euroa kuukaudessa. Kuitenkin esimerkiksi Kainuun maakunnan koko on yli kaksi kertaa Uttamaata suurempi, mikä puolestaan aiheuttaa kuluja esimerkiksi matkustuksen ja toimijoiden tavoittamisen suhteen.

91. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Aineettomat liittokokousvaalit

Varsinais-Suomen Keskustanuoret esittää, että liittokokousvaaleista tehdään aineettomat. Liittokokouksessa valitaan vuosittain kv-sihteerit, neljä varsinaista ja kaksi varajäsentä hallitukseen sekä parittomina vuosina hallituksen puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa. Ehdokkaat aloittavat vaalityön hyvissä ajoin osallistumalla tapahtumiin, tuottamalla sähköistä materiaalia ja hankkimalla jakotavaraa liittokokoukseen. Jaettava tavara riippuu ehdokkaan ja hänen tukitiimin kekseliäisyydestä ja rahallisista resursseista.

Täten jatkossa liittohallitukseen hakevat eivät jakaisin paperisia esitteitä tai muuta jaettavaa tavaraa liittokokusvaalien yhteydessä. Tämä tukisi Keskustanuorten arvoja yhdenvertaisuus ja kestävä kehitys, kun jokainen ehdokas voisi osallistua vaalityöhön samoin rahallisin resurssein ja ylimääräisen jätteen määrä vähentyisi, kun jakotavara jäisi liittokokouksesta pois. Tämän aloitteen hyväksyessään ehdokkailla olisi edelleen mahdollisuus esittäytyä, kertoa itsestään ja olla tavattavissa ständeillä entiseen tapaan, mutta jakotavarat poistuisivat.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee, että ehdokkaan tarjoama jakotuote on symbolinen hyvän tahdon ele ehdokkaalta. Vaalikampanjoinnissa ylipäätään ns. ”kättä pidemmän” tarjoaminen potentiaaliselle äänestäjälle on hyväksi havaittu keino jäädä äänestäjän mieleen.

Keskustanuoret on pyrkinyt joka vuosi tarjoamaan liittokokousehdokkaille mahdollisuuksia esittäytyä Keskustanuorten verkko- ja somekanavissa ennen liittokokousta, jotta esimerkiksi ehdokasesitettä ei ole välttämätöntä painattaa.

Keskustanuoret kannustaa kohtuullisuuteen ja kestäviin valintoihin liittokokouuskampanjoissa. Haluamme kuitenkin jättää käytännön kampanjointipäätökset ehdokkaan oman harkinnan varaan, sillä luotamme, että ehdokkaamme osaavat tehdä fiksua, arvojemme mukaisia valintoja. Mahdollisen ylijäävän kampanjamateriaalin ja jakotuotteiden osalta ehdokkaan tulee huolehtia asianmukaisesta kierrätyksestä.

Keskustanuoret ymmärtää kuitenkin aloitteen huolen ja ehdottaa, että liittokokouksen jälkeen perustetaan työryhmä, jossa luodaan yhteiset pelisäännöt tuleviin liittokokouuskampanjoihin.

92. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Ensimmäinen liiton tapahtuma puoleen hintaan!

Varsinais-Suomen Keskustanuoret esittää, että ensimmäinen liiton tapahtuma tarjotaan uudelle jäsenelle puoleen hintaan. Keskustanuoriin liittyessä pääsee vaikuttamaan yhteiskunnan asioihin, sekä saamaan uusia ystäviä. Kuitenkin kynnys osallistua tapahtumaan ensimmäistä kertaa voi olla uudelle jäsenelle yllättävän korkea. Tapahtumiin osallistuminen aiheuttaa jäsenelle myös kuluja. Esimerkiksi liittokokousviikonloppu on nuoren ihmisen taloudessa suuri kustannus, muun muassa osallistumisen ja matkakulujen osalta. Varsinais-Suomen Keskustanuoret haluaa madaltaa kynnystä uusille jäsenille osallistua liiton tapahtumiin. Ehdotam-

me, että uuden jäsenen osallistuessa ensimmäiseen liiton tapahtumaan, olisi osallistumismaksu puoleen hintaan. Alennettu osallistumismaksu olisi kädenojennus uudelle jäsenelle, jonka tutustuessa toimintaan ja ihmisiin, kokee olevansa osa hienoa järjestöämme.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret suhtautuu aloitteen ideaan myönteisesti. Keskustanuoret näkee, että liittokokouksen tehtävänä on päättää talouden suurista linjoista talousarvion muodossa, eikä se siksi halua sitoa liittohallituksen käsiä talouden tarkkojen yksityiskohtien hienosäädön osalta liian tiukalle. Keskustanuoret toteaa kuitenkin aloitteen ajatuksen olevan kannatettava.

On todettava, että liitto tarjoaa jäsenilleen kuitenkin varsin kohtuuhintaisia tapahtumia, vaikka hinta etenkin kaikkein nuorimmille tai opiskelijoille voikin olla suuri kuluerä. Tällä hetkellä liitto kompensoi osallistumismaksun todellisista kustannuksista noin 35-65 % riippuen tapahtumasta - esimerkiksi tämän liittokokouksen todellinen kustannus on yli 200 euroa henkilöltä.

Keskustanuoret myös tunnistaa, että joillakin piireillä voi olla enemmän resursseja kompensoida jäsentensä osallistumismaksuja liiton tapahtumiin kuin toisilla. Keskustanuoret selvittää keinoja, joilla jatkossa voitaisiin parantaa yhdenvertaisuutta eri piirien toimijoiden kesken ja saada kaikki toimijat lähemmäs samaa hintaviivaa riippumatta siitä, minkä piirin jäsen on.

MUISTIINPANOT

MUISTIINPANOT

TOIMINTASUUNNITELMA 2023

1. JOHDANTO

Keskustanuorten toimintasuunnitelma vuodelle 2023 rakentuu vuoden pääpainopisteiden, viestinnän, kansainvälisyyden sekä talouden ja hallinnon ympärille. Vuoden 2023 pääpainopisteinä ovat tapahtumat, osallisuuden edistäminen, politiikan valtatiet ja vaalit. Toimintasuunnitelman lisäksi toimintaamme ohjaavat arvomme yhteisöllisyys, yhdenvertaisuus, kestävä kehitys ja sivistys, sekä vuoden 2021 liittokokouksessa hyväksytty järjestölinen strategiamme.

Strategia ohjaa Keskustanuorten toimintaa vuoteen 2025 saakka. Strategian visio vuodelle 2025 on, että Keskustanuoret on tunnetuin, yhteisöllisin ja vaikuttavin poliittinen nuorisjärjestö, joka tekee rakentavaa ja raikasta politiikkaa. Visiossa tavoitteena on, että Keskustanuoret on kasvava yhteisö, jossa jokaisen on helppo olla mukana. Keskustanuoret on luotettava ja arvostettu vaikuttaja ja viestijä, sekä kasvuyhteisö nuorelle poliittiselle vaikuttajalle ja päättäjälle.

Monipuolisella ja merkityksellisellä toiminnalla, viestinnällä ja vaikuttamisella pyrimme tavoittamaan yhä laajemmin 15–30-vuotiaita nuoria. Pyrimme kuulemaan ja osallistamaan nuoria sekä tarjoamaan kasvualustan etenkin niille nuorille, joiden ääni kuuluu tällä hetkellä yhteiskunnassa heikoimmin. Korona-ajan jälkeen kannamme erityistä huolta siitä, että pystymme tukemaan nuorten harrastamista ja osallisuutta kansalaisyhteiskunnassa.

2. VUODEN 2023 PÄÄPAINOPISTEET

2.1 TAPAHTUMAT

Keskustanuorten tapahtumissa on läsnä sivistys ja yhteisöllisyys. Keskustanuorten sydämen ja mielen tavoitteena on jäsenten kasvattaminen kohti yhteiskunnallista vaikuttamista ja oman elämän jokapäiväisten taitojen omaksumista. Tapahtumia rytmittää tapahtumavuosi-kello, sääntömääräiset kokoukset ja samalla tapahtumiin sisällytetään ajankohtaisia aiheita sekä niiden asiantuntijoita. Rakennamme vahvempaa siltaa ja yhteistyötä useampien toimijoiden kanssa läpinäkyvämmiin ja kuuluvampiin. Kartoitamme osaamista ja asiantuntijuutta enemmän jäsenistöstämme, yhteisöstämme sekä valmiista sidosryhmäverkostostamme, lisäksi järjestämme sekä liitto- että piiritasolla uudenlaisia tapahtumakokonaisuuksia.

Keskustanuorten fyysisesti toteutettavat valtakunnalliset tapahtumat ulottuvat maantieteellisesti ympäri Suomea.

Liikkuminen tapahtumapaikalle suunnitellaan ensisijaisesti julkisen joukkoliikenteen kulkemisen sekä yhteismatkustusmahdollisuuksien mukaan. Kaikki tapahtumat ja koulutukset eivät rajoitu vain fyysisesti toteutettaviin muotoihin, vaan panostamme hybriditoteutuksiin, joissa tapahtumat ja koulutukset toteutetaan niin fyysisesti kuin myös etäyhteyksin. Tarjoamme lisäksi erilaisia kokonaan etäyhteyksin toteutettavia tilaisuuksia.

Tapahtumasuunnittelussa kiinnitetään huomiota saatavuuteen; kartoitetaan ja määritetään tapahtuman sisällön ja osallistumismuotojen moninaisuus sekä tapahtumapaikan esteettömyystekijät. Tapahtumapaikkojen vertailussa ja kilpailutuksessa teemme laadukkaan selvityksen tilojen esteettömyydestä. Tapahtuman ohjelman aikana osallistujille annetaan myös mahdollisuus itsenäiseen lepoon, mikäli osallistuja itse kokee siihen tarvetta, sekä pyrimme pitämään saatavilla hiljaista tilaa. Tapahtumilla on myös paikalla useampia häirintäyhdyshenkilö, joiden nimet ja yhteystiedot ovat osallistujien jatkuvasti saatavilla.

Tavoite: Keskustanuorten valtakunnalliset tapahtumat tavoittavat monipuolisemmin nuoria ympäri Suomea.

Toimet: Osa tapahtumista järjestetään hybriditoteutuksena, jossa toteutus on niin fyysisesti kuin myös etäyhteyksin.

Toimet: Piirien kanssa toteutetaan tempaus tai tapahtuma, jossa keskitymme johonkin kansalais- ja yhteiskuntataidon edistämiseen.

Tavoite: Kehitämme tapahtumia jatkuvasti vuorovaikutuksessa jäsenistön kanssa.

Toimet: Jokaisen tapahtuman päätyttyä osallistujille lähetetään kattava palautekysely, jossa on mahdollisuus antaa palautetta ohjelman eri osioista. Tapahtumapalautteesta luodaan kooste, joka käydään yhdessä työntekijöiden kanssa läpi ja pohditaan kehittämiskeinoja palautteen pohjalta. Tapahtumia kehitetään myös vuosittain toteutettavan jäsenkyselyn kautta.

Tavoite: Otamme paremmin huomioon uudet osallistujat osana yhteisöä.

Toimet: Järjestämme tapahtumissamme toimintaa, joka rakentaa siltoja Keskustanuorten uusien jäsenten ja jo pidempään toiminnassa mukana olleiden välille.

Tavoite: Jokainen uusi osallistuja tapahtumalla tuntee kuuluvansa tapahtumiimme.

Toimet: Keskustanuorten valtakunnallisella tapahtumalla on ohjelmassa huomioituna tiivistys Keskustanuorten toiminnasta.

Toimet: Tapahtuman ohjelmaosioon sisällytetään toimintaa, jossa jokaisella on mahdollisuus esitellä itsensä ja päästä osallistumaan näkyvästi tapahtumassa.

Toimet: Tapahtuman päätyttyä palautelomakkeella on mahdollisuus kerätä ja mitata mm. osallistujien ensiker-
talaismäärää, turvallisuuden tunnetta ja tapahtuman on-
nistuvuutta.

Tavoite: Keskustanuorten arvot näkyvät yhä vahvemmin
tapahtumissamme.

Toimet: Koulutamme nuorkeskustalaisella otteella jä-
senistöämme nykyisen tiedon valossa Keskustanuorten
arvojen aiheista, eri julkisessa keskustelussa olevista
ajankohtaisista teemoista, sekä edistämme keskustelu- ja
väittelytaitoja. Kartoitamme ja hyödynnämme vahvem-
min sidosryhmäverkostoamme, esimerkiksi Maaseudun
sivistysliittoa.

Toimet: Piirien kanssa toteutamme tapahtuman, jossa
keskitymme johonkin kansalais- ja yhteiskunnallisentai-
don edistämiseen

Toimet: Järjestämme piirien kanssa tapahtumia, jonka
tavoitteena on yhteisöllisyyden edistäminen, esimerkiksi
keräykset, rentoutumis- ja liikuntatempaukset ja paikal-
listen yritysten kanssa tehtävät yhteistyöt.

Tavoite: Vahvistetaan erilaisten toimijoiden kanssa
kumppanuuksia, jotka vahvistavat tavoitteidemme läpi-
vientiä.

Toimet: Aktivoidaan sidosryhmäyhteistyötä järjestämäl-
lä vähintään yksi sidosryhmätapaaminen vuoden aikana.

2.2 OSALLISUUDEN EDISTÄMINEN

Keskustanuorten keskeiseen toimintaan kuuluu osalli-
suuden edistäminen. Osallistuminen järjestöme toi-
minnan suunnitteluun tulee olla mahdollista monella eri
tasolla ja eri vaiheessa jäsenyyttä. Päätöksenteon tulee
noudattaa järjestöme jokaisen tason sääntöjä, mutta
toimia niiden puitteissa myös laajemmalla kuulemisen ja
osallistumisen tasolla.

Osallistumisessa ja osallisuuden edistämässä näkyy
yhä vahvemmin yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteu-
tuminen jatkuva huomioiminen. Kiinnitämme erityises-
ti huomioita niihin mahdollisiin ryhmiin ja yksittäisiin
nuoriin, jotka eivät vielä ole toiminnassamme, mutta joi-
ta yhteiskunnallinen toiminta orastavasti jo kiinnostaa.
On myös kuunneltava niitä nuoria, jotka ovat kokeneet
yhteiskunnan heille tarpeettomaksi ja tuotava heidät jäl-
leen vaikuttamisen piiriin.

Keskustanuorissa rakennetaan yhä avoimempaa kes-
kustelukulttuuria, julkisen keskustelun ja yhteiskunnan
ryhmien polarisoituessa entisestään. Yhteisön sisällä
kannustetaan keskustelemaan haastavistakin poliittisista
aiheista turvallisessa ympäristössä. Tunnistamme yhä
paremmin jäsenistöme monimuotoisuuden ja erilaiset
lähtökohdat. Toimintaamme rakentaessa kiinnitämme
huomiota myös osallistumismuotojen moninaistami-
seen sekä tapahtumissa ja koulutuksissa kohderyhmän

terävöittämiseen. Haluamme osallistaa jäsenistöämme
niin Keskustanuorten tulevaisuuden toiminnan kehittä-
miseen, kuin myös muuhun yhteiskunnalliseen vaikut-
tamiseen, ja tarjota mahdollisuuksia kehittyä yhteiskun-
nallisena vaikuttajana.

Tavoite: Avaudumme keskustelemaan ja hakemaan eväs-
tyksiä yhä enemmän oman järjestön ulkopuolelle. Pyri-
tään kuulemaan erityisesti heitä, joiden mahdollisuudet
osallistua poliittiseen toimintaan ovat heikkommat.

Toimet: Keskustanuoret toteuttaa kampanjan syrjäyty-
misvaarassa, syrjäytyneiden ja heikommassa asemassa
olevien nuorten tukemiseksi ja kuulemiseksi. Erityisesti
halutaan kuulla pienituloisia, maahanmuuttajia, päih-
deriippuvaisia, seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjä
sekä mielenterveysongelmista kärsiviä. Kampanja aloite-
taan eduskuntavaalien alla ja sitä jatketaan vaalien jäl-
keen.

Tavoite: Tarjoamme koulutuslustoillamme jäsenistöl-
lemme monipuoliseen yhteiskunnalliseen ja poliittiseen
vaikuttamiseen sekä kansalaistaitoihin liittyviä eri mit-
taisia kursseja. Kurssien suunnittelussa ja toteutuksessa
otamme huomioon eri lähtökohdat sekä otamme mu-
kaan sidosryhmiämme aiheiden parista.

Toimet: Kehitämme Keskustanuorten Moodle-koulu-
tusalustaa jäsenistölle. Jäseniä osallistetaan kurssitarjon-
nan suunnitteluun kyselyllä.

Toimet: Kurssisisältöjä suunnitellessa hyödynnämme
sidosryhmien saatavuutta, osaamista ja asiantuntijuutta,
esimerkiksi Maaseudun sivistysliittoa.

2.3 POLITIIKAN VALTATIEDOT

Keskustanuorille poliittisena järjestönä on tärkeää vah-
vistaa jäsenistönsä poliittista osaamista ja madaltaa kyn-
nystä vaikuttaa lähiympäristössä sekä yhteiskunnan eri
tasoilla. Tarjoamme niin helposti lähestyttävää matalan
kynnyksen webinaareja sekä tapahtumiemme yhteydes-
sä jäsenistöämme kiinnostavia koulutuksia. Painopisteet
koulutuksissa määritellään poliittisessa tavoiteohjelmas-
sa ja vuoden aikana tehtävän ohjelmatyön perusteella.
Koulutuksista muodostetaan mielekkäitä kokonaisuuksia,
joiden tarkoitus on edistää laajaa vaikuttamistyötä.

Järjestöosaaminen on Keskustanuorten vahva ”vienti-
tuote”, jota arvostetaan niin järjestön sisällä kuin sen
ulkopuolellakin. Vähitellen yksilölle kehittyvä järjestö-
osaaminen tuo etua myös työelämässä. Osaamisen tun-
nustaminen on tärkeää ja luo motivaatiota tehdä järjes-
tötyötä opintojen ja työelämän ohessa. Jatketaan vuonna
2021 lanseerattujen järjestötyön osaamismerkkien tu-
tuksi tulemistä jäsenistölle ja otetaan ne entistä aktiivi-
sempaan käyttöön.

Tavoite: Jokainen jäsen ymmärtää Keskustanuorten kou-
lutarjonnan ja milloin ja miten koulutusta on saatavil-

la. Koulutuksia tehdään sekä yhdessä että itsenäisesti.

Toimet: Jatketaan Moodle-alustan kehittämistä itseopiskelun ja ohjatun koulutuksen alustana.

Toimet: Lumimyrsky, Kesäpäivät ja Elokoulu ovat politiikan ajankohtaisen keskustelun lisäksi tärkeitä koulutus- ja verkostoitumistilaisuuksiamme.

Toimet: Kehitetään vuonna 2021 alkanutta simulaatio-tapahtumien ketjua, ja jalkautetaan sitä myös piireihin ja tuodaan tutuksi sisarjärjestöissä.

Tavoite: Liittohallituksen jäsenet yhdessä piirien aktiivitoimijoiden kanssa toteuttavat teemawebinaareja liiton tapahtumakuukausien välissä.

Toimet: Keskustanuorten jaostojen toimesta järjestetään eriaiheisia teemawebinaareja, joiden ajankohtia pyritään valmistelemaan jo alkuvuodesta.

Tavoite: Piirien ja osastojen järjestöosaamista yhdenmukaistetaan edelleen, jotta sääntöjen vaatima toiminta on helpompaa ja aikaa jää muulle toiminnalle. Järjestöllisen vaikuttamisen polkuja tuodaan jäsenistölle esille Keskustanuorissa lisäämällä verkostoitumista myös jo eläköityneiden ja työelämään siirtyneiden toimijoiden kanssa.

Toimet: Päivitetään edelleen kokoustekniikan osaamista koulutusaloilla sekä tapahtumissa. Lisätään tarpeellisia asiakirjapohjia ja huolehditaan niiden ajanmukaisuudesta. Järjestöosaamisen koulutuksia tehdään Keskustanuorten jokaisella tasolla tapahtumissa ja itseopiskeluna.

Toimet: Luodaan yhteistyöverkostoja Keskustanuorten nykyisten jäsenten sekä eläköityneiden alumnien välillä. Palautetaan mahdollisesti kadonneita hyviä käytänteitä vuosien ajalta.

Tavoite: Nuoret ymmärtävät paremmin nykyaikaisen demokratian toimintaperiaatteita.

Toimet: Järjestetään kaikille nuorille avoin Demokrtiakasvatuksen ABC -koulutus.

2.4 VAALIT

Vuoden 2023 huhtikuussa järjestetään eduskuntavaalit. Keskustanuoret pitää erittäin tärkeänä, että eduskuntavaaleissa on ehdolla nuoria keskustalaisia jokaisessa vaalipiirissä. Keskustanuorten tavoitteena on saada eduskuntavaaleissa kolme nuorta ehdokasta läpi eduskuntaan, ja tämä tavoite saavutetaan hyvillä ehdokaskoulutuksilla sekä näkyvällä ja kuuluvalla vaalikampanjoinnilla läpi Suomen.

Presidentinvaalit järjestetään tammikuussa 2024. Keskustanuoret on mukana tukemassa Suomen Keskustan r.p:n ylimääräisessä puoluekokouksessa vuonna 2023 valittavaa keskustan presidentinvaaliedokasta.

Euroopan parlamentin vaalit järjestetään kesäkuussa 2024 ja näissäkin vaaleissa tulee kuulua vahva nuorison ääni. Keskustanuorten tavoitteena on myös lisätä tietoisuutta EU-tason päätöksenteosta nuorten keskuudessa.

Keskustanuoret kantaa huolta nuorten äänestysaktiivisuudesta, ja yhtenä pääpainopisteenä kaikissa vaaleissa on nuorten äänestysaktiivisuuden parantaminen.

Tavoite: Eduskuntavaaleissa on ehdolla nuoria keskustalaisia jokaisessa vaalipiirissä.

Toimet: Jatketaan vuonna 2022 aloitettua ehdokashankintaa vielä vuoden 2023 tammi-helmikuussa. Koordinoidaan eduskuntavaalien ehdokashankintaa yhdessä piirien kanssa ja pysytään koko ajan tietoisena siitä, millainen tilanne missäkin piirissä on ehdokasasettelun suhteen. Liittojohdosta ollaan yhteydessä uusiin potentiaalisiin ehdokkaisiin ja tarvittaessa hyödynnetään myös emopuolueen puoluejohtoa ja keskustalaisia ministereitä houkuttelemaan nuoria ehdolle.

Tavoite: Eduskuntavaaleissa eduskuntaan läpi pääsee kolme nuorta keskustalaista uutta kansanedustajaa ja uusien nuorten kansanedustajien kanssa toimitaan hyvässä yhteistyössä.

Toimet: Tuetaan nuoria eduskuntavaaliedokkaita järjestämällä koulutuksia vaalien alla, tarjoamalla vaalikoneklinikoita sekä annetaan ehdokkaille näkyvyyttä Keskustanuorten viestintäkanavissa.

Toimet: Piiritasolla kampanjoidaan aktiivisesti nuorten ehdokkaiden puolesta ja kannustetaan nuoria liittymään nuorten ehdokkaiden tukiryhmiin.

Toimet: Uusia nuoria kansanedustajia tuetaan saavuttamaan tavoitteensa esim. valiokuntapaikkajaoissa ja mahdollisissa hallitusneuvotteluissa. Heitä kutsutaan Keskustanuorten tilaisuuksiin ja heihin pidetään tiiviisti yhteyttä liittojohdon toimesta.

Tavoite: Keskustanuorten arvot näkyvät eduskuntavaaleissa.

Toimet: Koulutetaan nuoria ehdokkaita poliittisista sisällöistä. Jalkautetaan vuonna 2022 liittokokouksessa hyväksyttävä Keskustanuorten eduskuntavaaliohjelma vaalikentille.

Tavoite: Euroopan parlamentin vaaleissa on vähintään neljä nuorta keskustalaista ehdolla emopuolueen listalla.
Toimet: Aloitetaan eurovaalien ehdokashankinta vuotta ennen vaaleja. Liittojohdosta ollaan yhteydessä potentiaalisiin ehdokkaisiin ja tarvittaessa hyödynnetään myös emopuolueen puoluejohtoa ja keskustalaisia ministereitä houkuttelemaan nuoria ehdolle.

Tavoite: Nuoret ymmärtävät EU-tason päätöksentekoa paremmin.

Toimet: Järjestetään koulutuksia EU-politiikan ja kansainvälisen politiikan teemoista syksyn 2023 aikana.

Tavoite: Parannetaan nuorten tietoisuutta Euroopan unionin nuorille tarjoamista mahdollisuuksista.

Toimet: Järjestetään vuoden aikana tietoisuus EU-vaihtamismahdollisuuksista yhteistyössä nuorakeskustan kansainvälisen jaoston kanssa.

Tavoite: Suomen tasavallan presidentiksi valitaan keskustalainen ehdokas tammikuun 2024 presidentinvaaleissa.

Toimet: Toteutetaan nuorille suunnattu presidentinvaalikampanja keskustalaisesta näkökulmasta. Ollaan aktiivisesti yhteydessä keskustan asettamaan presidentinvaaliehdokkaaseen ja pyritään nostamaan ehdokkaan kampanjaan nuorille tärkeitä teemoja.

Tavoite: Nuoret ovat kiinnostuneita vaaleista ja nuorten äänestysaktiivisuus nousee vaaleissa.

Toimet: Tehdään tiivistä yhteistyötä muiden nuorisjärjestöjen sekä Nuorisovaltuuston kattojärjestö Allianssin kanssa nuorten äänestysaktiivisuuden nostamiseksi etsimällä yhdessä keinoja äänestysaktiivisuuden parantamiseen.

Toimet: Suunnitellaan sosiaalisen median kampanja, jossa kannustetaan nuoria äänestämään vaaleissa.

3. VIESTINTÄ

Keskustanuoret painottaa vuoden 2023 viestinnässään ajankohtaisia aiheita. Otamme terävästi kantaa ajankohtaisiin asioihin, mutta uskallamme myös katsoa pidemmälle tulevaisuuteen ja visioida tulevaa. Olemme rohkeasti kantaa ottava vaikuttaja poliittisella nuorisjärjestökentällä.

Panostamme viestinnässä visuaalisuuteen ja saavutettavuuteen ja siihen, että viestinnän materiaalit pysyvät yhtenäisinä, mutta silti rohkeina ja massasta erottuvina. Viestintämme painopisteiden tulee olla sellaisia, joilla tavoitamme kohdeyleisömme ja puhuttelemme heitä.

Juuri-lehti on aiemmin julkaistu Keskustanuorten jäsenlehti, joka on ilmestynyt muutamia kertoja vuodessa. Vuoden 2022 aikana on käynnistetty uudenlaisen Juuri-median suunnittelu, minkä myötä mahdollisuuksia on monipuolisempaan viestintään. Jatketaan Juuri-median kehitystyötä vuoden 2023 aikana.

Tavoite: Keskustanuoret saa sosiaalisessa mediassa aikaan enemmän ajankohtaisiin asioihin liittyvää keskustelua ja seuraajien kannanottoja.

Toimet: Tarjoamme avauksia keskustelulle ja lisäämme seuraajille mahdollisuuksia interaktiivisuuteen. Rohkaisemme seuraajia ottamaan aktiivisesti kantaa avauksiimme ja tarjoamme heidän omille kannanottoilleen näkyvyyttä.

Tavoite: Pidämme sosiaalisen median kanaviemme seuraajamäärät nousujohteisena.

Toimet: Panostamme viestinnässä säännölliseen päivittämiseen ja ajankohtaisuuteen. Seuraamme aktiivisesti, mistä Suomessa ja nuorten keskuudessa puhutaan ja otamme rohkeasti kantaa.

Tavoite: Keskustanuorten viestintä on saavutettavaa.

Toimet: Viestinnässä käytetään valokuvia, joiden kautta näytämme, millaista toimintamme konkreettisesti on.

Valokuvien yhteydessä julkaistut tekstit ovat helppolukuisia ja selkokielisiä. Kuvien yhteyteen lisätään vaihtoehtoinen teksti. Julkaisujen väreihin ja kontrasteihin kiinnitetään huomiota.

Toimet: Hyödynnetään viestinnässä enemmän lyhyitä videopätkiä. Videot tekstitetään.

Toimet: Luodaan Keskustanuorten kuvapankki, jonka valokuvia piiri- ja osastotoimijat voivat hyödyntää.

Tavoite: Keskustanuorten viestintä on visuaalisesti yhtenäistä.

Toimet: Luodaan liittojohtoisesti valmiita mallipohjia, joita piirit ja osastot voivat hyödyntää sosiaalisen median viestinnässä.

Tavoite: Aloitetaan Juuri-median toiminta ja vakiinnutetaan se osaksi Keskustanuorten viestintää.

Toimet: Päivitetään vuonna 2022 perustettu työryhmä Juuri-median toiminnan ja sen tulevaisuuden suunnitelmiksi.

4. KANSAINVÄLISYYS

Keskustanuorten kansainvälistä toimintaa kehitetään vahvemmaksi ja toimivammaksi, ilman turhaa byrokratiaa ja esteitä, etenkin kansainvälisissä kattojärjestöissämme (Pohjolan keskustanuoret [NCF], Euroopan liberaalinuoret [Lymec] ja Maailman liberaalinuoret [IFLRY]). Koronapandemian aikana heikentyneet yhteydet kansainvälisiin sisarjärjestöihin korjataan, ja jatkossa ymmärretään myös henkilökohtaisten kv-suhteiden merkitys.

Kansainvälinen toiminta ei kuitenkaan ole vain sisarjärjestötoimintaa, vaan oma-aloitteista ja aktiivista kehitystyötä kohti kansainvälisempiä keskustanuoria. Tunnistamme vuonna 2023 myös globaalin vastuumme ja luomme realistista ja toimivaa kehitysyhteistyötä, sekä yhteistyötä Putinin hyökkäyssodasta kärsivien ukrainalaisten kanssa.

Keskustanuorten tulee olla Suomen vaikutusvaltaisin järjestö kansainvälisellä kentällä kattojärjestöjen toiminnassa. Tämä vaatii kansainvälisen jaoston hyvää toimintaa ja aktiivista vaikutustyötä, jossa kansainvälisten asioiden jaostolla on päärooli.

Tavoite: Keskustanuorten puheenjohtajalla kansainvälisten asioiden sihteerillä ja kansainvälisten asioiden jaostolla on vahvat henkilökohtaiset ja organisaatiolliset suhteet kansainvälisiin sisarjärjestöihin ja heidän toimijoihinsa.

Toimet: Priorisoidaan kumppanit ja avainhenkilöt kansainvälisistä sisarjärjestöistä. Kehitetään yhteismatkoja ja yhteistyötä näiden järjestöjen kanssa. Luodaan yhteisiä poliittisia tavoitteita kansainvälisissä kattojärjestöissä.

Tavoite: Keskustanuoret toteuttavat realistista ja toimi-

vaa kehitysyhteistyötä, joka innostaa kaiken ikäisiä keskustalaisia kehitysyhteistyöhön.

Toimet: Keskustanuoret luovat kehitysyhteistyösuunnitelman ja löytävät luotettavan kumppanin. Kehitysyhteistyöhön löydetään myös ulkoista rahoitusta.

Tavoite: Keskustanuorten ja ukrainalaisten sisarjärjestöjemme European Youth of Ukraine, Liberal Democratic League of Ukraine sekä Ze!Molodizka välillä on yhteistyötä.

Toimet: Luodaan yhteyksiä ukrainalaisten sisarjärjestöjen kanssa ja löydetään tapa auttaa niitä Venäjän hyökkäyssodan keskellä. Järjestetään delegaation vierailu järjestöjen luo.

Tavoite: Järjestetään Maailman liberaalinuorten IFLRY:n General Assembly eli yleinen kokous Tallinnassa.

Toimet: Järjestetään IFLRY:n yleinen kokous yhteistyösä Viron keskustanuorten kanssa, ja saadaan tapahtumalle näkyvyyttä myös Suomessa.

Tavoite: Edesautetaan Euroopan liberaalinuorten LYMEC:n tapahtuman saamista Suomeen.

Toimet: Tehdään realistinen hakemus ja vaikutetaan järjestön johtoon, jotta tapahtumahakemuksemme hyväksyttäisiin.

5. HALLINTO JA TALOUS

Keskustanuorten hallintoa johtaa liittohallitus. Liiton toiminnan ja talouden ohjaamisesta vastaa palkattu henkilökunta, joka pääsihteerin johdolla toteuttaa liittohallituksen päätöksiä ja toimii hallituksen ohjeistusten mukaisesti.

Vuonna 2021 hyväksyttyä uutta piiriavustusjärjestelmää tarkastellaan vuosittain, ja tarpeiden mukaan siihen tehdään muutoksia. Vuonna 2023 aloitamme myös pitkän

tähtäimen taloussuunnitelman luomisen, joka valmistuu strategiakauden 2021–2025 päätteeksi.

Kehitämme Keskustanuorten toimintaa vastaamaan paremmin jäsenten tarpeita. Lisäksi henkilöstön osaamista päivitetään ja henkilöstölle tarjotaan vuoden aikana koulutusmahdollisuuksia, joiden kustannuksiin työnantaja osallistuu.

Tavoite: Piirien johtohenkilöillä ja liittohallituksella on riittävä ymmärrys piiriavustusten uudesta arviointijärjestelmästä.

Toimet: Järjestetään kenttäpäivillä koulutusta piirihallituksille.

Toimet: Uudistuksen vaikutuksia arvioidaan piirien johtohenkilöiltä kerättävän palautteen perusteella.

Tavoite: Keskustanuorten talous on entistä vakaammalla pohjalla.

Toimet: Vuonna 2023 aloitamme pitkän tähtäimen taloussuunnitelman luomisen, jossa otetaan kantaa pitkän aikavälin rahoitukseen, kustannusten järkeviin kohdenuksiin, sijoitustoimintaan, eettisiin valintoihin ja hankintoihin. Suunnitelma valmistuu nykyisen strategiakauden päättyessä.

Tavoite: Toimintamme vastaa paremmin tulevaisuuden vaatimuksia ja jäsenten tarpeita.

Toimet: Osallistumme aktiivisesti emopuolueen järjestöuudistustyöhön ja vaikutamme sen kautta puolueen rakenteisiin, jotta ne vastaavat paremmin myös oman järjestömme tarpeita.

Toimet: Organisoimme jäsenkyselyn vuosittain.

Tavoite: Jokainen työntekijä osallistuu organisaation ulkopuoliseen koulutukseen toimintavuoden aikana.

Toimet: Koulutuksiin osallistumista seurataan pitkin vuotta ja kartoitetaan kiinnostusta kehityskeskusteluissa.

Muista somettaa! :)
#keskustanuoret

TALOUSARVIO 1.1.–31.12.2023

Tuloslaskelma	Talousarvio 2023	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Varsinainen toiminta			
Tuotot			
3010 Osanottomaksut	44 000,00	28 000,00	36 136,00
3020 Opintokeskustuotot	5 000,00	6 500,00	1 280,00
3040 Vuokratuotot	4 400,00	4 400,00	4 400,00
3060 Ilmoitustuotot	1 000,00	1 000,00	1 854,00
3070 Muut tuotot	10 000,00	20 000,00	7 155,47
3100 Ostopalvelutuotot	66 000,00	105 000,00	47 455,00
	130 400,00	164 900,00	98 280,47
Kulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot			
5010 Palkat ja palkkiot	-240 000,00	-248 000,00	-203 467,29
5140 Lomapalkkavarauksen muutos	-3 000,00	-6 000,00	-941,92
Palkkiot			
5200 Palkkiot (ei sotu)	-2 000,00	-3 000,00	-700,00
Loma-ajan ja sosiaalipalkat			
5300 Vuosilomapalkat	-12 000,00	-18 000,00	-6 762,93
5310 Vuosilomakorvaukset	-8 000,00	-12 000,00	-4 685,10
Luontoisedut			
5410 Ravintoedut	-9 800,00	-10 000,00	-6 570,01
5430 Puhelinedut	-1 440,00	-2 420,00	-1 563,51
5990 Luontoisetujen vastatili	11 240,00	12 420,00	8 133,52
Henkilösivukulut			
6130 Tyel-maksut	-68 560,00	-66 000,00	-54 818,96
6140 Työntekijäin Tyel-maksut	22 000,00	19 500,00	15 947,97
6270 Ed. tilikauden eläkevakuutusmaksut	0,00	0,00	188,41
Muut henkilösivukulut			
6300 Sairausvakuutusmaksut	-2 800,00	-3 200,00	-3 412,66
6400 Tapaturmavakuutusmaksut	-1 900,00	-2 000,00	-1 721,23
6410 Työttömyysvakuutusmaksut	-5 200,00	-5 500,00	-4 238,00
6420 Työntekijöiltä perityt työttömyysvakuutusmaksut	4 400,00	4 000,00	3 122,76
6430 Ryhmähenkivakuutusmaksut	-180,00	-200,00	-133,82
	-317 240,00	-340 400,00	-261 622,77
Muut kulut			
Vapaaehtoiset henkilösivukulut			
7000 Henkilökunnan koulutus	-2 800,00	-3 000,00	-1 787,60
7010 Sisäiset palaverit ja henkilökuntajuhlat	-400,00	-500,00	0,00
7020 Virkistys- ja harrastustoiminta	-3 200,00	-3 000,00	-2 433,52
7050 Työterveyshuolto	-6 000,00	-7 500,00	-3 223,17
7060 Saadut Kela-korvaukset	2 400,00	2 500,00	1 441,78
7070 Henkilökunnan ruokailu / lounassetelit	-14 000,00	-13 500,00	-9 232,55
7110 Kahvitarvikkeet	-50,00	0,00	0,00
7160 Lahjat henkilökunnalle	-500,00	-500,00	0,00
7170 Muut vapaaehtoiset henkilösivukulut	0,00	0,00	-2 727,41
	-24 550,00	-25 500,00	-17 962,47

Toimitilakulut			
7230 Vuokrat ja vastikkeet	-34 000,00	-35 000,00	-33 260,88
7310 Muut vuokrat ja vastikkeet	-400,00	-500,00	0,00
7360 Siivous ja puhtaanapito	-2 600,00	-2 500,00	-845,76
7390 Sähkö ja kaasu	-960,00	-750,00	-426,27
7400 Jätehuolto	-100,00	0,00	0,00
7460 Vartiointi- ja turvallisuuskulut	-400,00	-500,00	0,00
	-38 460,00	-39 250,00	-34 532,91
Atk-laite- ja ohjelmistokulut			
7660 Atk-ohjelmistot, päivitykset ja ylläpito	-7 000,00	-8 500,00	-8 613,95
7670 Atk-laitehuollot, korjaukset ja asennukset	-500,00	-500,00	0,00
7680 Atk-laitehankinnat (< 3v. kalusto)	-7 000,00	-6 000,00	-89,00
7690 Atk-laitteiden pienhankinnat	-2 000,00	-2 500,00	-2 491,86
7700 Muut atk-laite- ja ohjelmistokulut	-500,00	-500,00	0,00
	-17 000,00	-18 000,00	-11 194,81
Muut kone- ja kalustokulut			
7720 Kone- ja kalustovuokrat	-400,00	-500,00	0,00
7740 Kone- ja kalustohankinnat (< 3v. kalusto)	-1 400,00	-1 800,00	0,00
7770 Muut kone- ja kalustokulut	-1 000,00	-1 400,00	-29,67
	-2 800,00	-3 700,00	-29,67
Matkakulut			
7800 Matkaliput	-14 400,00	-15 000,00	-11 347,31
7810 Taksikulut	-1 000,00	-800,00	-1 833,50
7820 Hotelli- ym. majoitus	-54 000,00	-49 000,00	-28 060,05
7830 Ruokailut matkalla	-12 000,00	-8 000,00	-14 684,16
7840 Matkavakuutukset	-800,00	-900,00	-598,94
7850 Paikoituskulut	-200,00	-100,00	-72,51
7860 Muut matkakulut	-3 600,00	-3 000,00	-4 929,10
7870 Kilometrikorvaukset	-5 000,00	-7 000,00	-2 848,16
7880 Päivärahat	-4 400,00	-5 500,00	-3 336,50
7890 Ulkomaan päivärahat	-600,00	0,00	-168,00
	-96 000,00	-89 300,00	-67 878,23
Markkinointikulut			
8050 Mainostoimistopalvelut	-2 000,00	-29 500,00	-16 490,10
8070 Ilmoitusmainonta	-4 000,00	-2 500,00	-664,99
8090 Keskustanuoret.fi	-3 000,00	-3 920,00	-3 003,96
8120 Mainosmateriaali ja tarvikkeet	-10 000,00	-2 650,00	-2 525,88
8140 Muut mainoskulut	-2 000,00	-3 000,00	-530,20
8170 Messut ja näyttelyt	-1 000,00	-1 000,00	0,00
8180 Omat tilaisuudet ja tapahtumat	-16 000,00	-4 500,00	-33 935,50
8250 Suhdetoimintakulut	-1 600,00	-1 500,00	-1 975,00
8270 Huomionosoitukset	-500,00	-800,00	-519,71
	-40 100,00	-49 370,00	-59 645,34
Hallintopalvelut			
8380 Taloushallintopalvelut	-24 000,00	-28 000,00	-21 534,54
8390 Tilintarkastuspalvelut	-3 000,00	-3 000,00	-3 410,00
8410 Laki-, konsultointi- ja koulutuspalvelut	-1 000,00	-1 500,00	0,00
	-28 000,00	-32 500,00	-24 944,54
Muut toimistokulut			
8450 Kirjat	-200,00	-100,00	0,00
8460 Lehdet	-450,00	-700,00	-214,80

8470 Tietopalvelut	-5 800,00	-2 500,00	-1 174,00
8480 Jäsenmaksut	-10 000,00	-9 000,00	-13 524,50
8500 Puhelin, fax ja datakulut	-2 800,00	-3 500,00	-3 843,43
8540 Posti- ja lähettikulut	-1 500,00	-2 000,00	-1 281,31
8560 Pankkikulut	-1 200,00	-1 350,00	-963,56
8570 Pyörityserot	0,00	0,00	-0,01
8580 Vakuutukset	-1 600,00	-1 500,00	-1 474,58
8620 Toimistotarvikkeet	-400,00	-500,00	-380,85
8630 Painatuskulut	-1 000,00	-3 900,00	-660,92
8640 Valokopiot	-600,00	-800,00	0,00
8650 Kokous- ja neuvottelukulut	-9 000,00	-19 000,00	-5 728,17
8680 Muut kulut	-5 000,00	-5 000,00	-4 062,98
	-39 550,00	-49 850,00	-33 309,11
Varsinainen toiminta, tuotto-/kulujäämä	-473 300,00	-482 970,00	-412 839,38
Varainhankinta			
Tuotot			
8810 Jäsenmaksut	2 500,00	2 500,00	2 271,00
8811 Avustukset, lahjoitukset, kannatusmaksut	114 000,00	114 000,00	104 000,00
8813 Myyntituotot	5 000,00	5 000,00	0,00
Kulut			
8820 Myyntiartikkelikulut	-1 200,00	-1 500,00	0,00
8825 Annetut avustukset	-20 000,00	-10 000,00	0,00
8829 Muut varainhankinnan kulut	-1 400,00	-1 500,00	0,00
Varainhankinta, tuotto-/kulujäämä	98 900,00	108 500,00	106 271,00
Sijoitus- ja rahoitustoiminta			
Tuotot			
Korko- ja osinkotuotot			
9270 Osinkotuotot rahoitusarvopapereista	900,00	800,00	1 082,65
Kulut			
Muut rahoituskulut			
9490 Korkokulut ostoveloista	-50,00	-100,00	-2,09
9550 Muut korkokulut	-50,00	-50,00	-1,38
9570 Limiittipalkkiot	-200,00	-180,00	-174,96
9690 Muut rahoituskulut	-200,00	0,00	-1 010,00
Sijoitus- ja rahoitustoiminta, tuotto-/kulujäämä	400,00	470,00	-105,78
Yleisavustukset			
Tuotot			
9730 Valtion nuorisotyöavustus	680 000,00	680 000,00	606 900,00
Kulut			
9740 Piiriavustus	-306 000,00	-306 000,00	-242 583,28
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	57 642,56

EDUSKUNTAVAALIOHJELMA 2023

TURVALLISUUS JA HUOLTOVARMUUS

Teesi 1: Suomi Naton jäsenenä huolehtii edelleen omasta turvallisuudestaan

Teesi 2: Maatalouden uudet tuulet riippuvat kannattavuudesta

Teesi 3: Energiaomavaraisuus saavutetaan kotimaisella, hajautetulla ja uusiutuvalla energiantuotannolla

Teesi 4: Kansalaispalvelumalli käyttöön ja reservi kuntoon

Teesi 5: Suomi houkuttelevana työllistäjänä

YMPÄRISTÖ

Teesi 6: Ilmastonmuutoksen torjunnan täytyy olla kaiken poliittisen päätöksenteon keskiössä

Teesi 7: Ekologista rakentamista Suomeen ja maailmalle

Teesi 8: Kestävät käyttövoimat liikenteeseen

Teesi 9: Kipinää kiertotaloudesta

Teesi 10: Kannustetaan kotitalouksien energiapositiivisuuteen

TALOUSPOLITIIKAN SELKEÄ LINJA

Teesi 11: Perustulo perkele!

Teesi 12: Julkinen talous tasapainoon

Teesi 13: Pysytään mukana työelämän murroksessa

Teesi 14: Porkkanaa yrittämiseen

Teesi 15: Inhimillisyystalous talouspolitiikan keskiöön

HYVINVOINTI

Teesi 16: Lasten ja nuorten mielenterveyskriisi kuriin

Teesi 17: Mielenterveyden hoitojonot lyhyemmiksi

Teesi 18: Tiet terveydenhoitoon lyhyemmiksi tietoa lisäämällä

Teesi 19: Kaikille 25-vuotiaille valtakunnallisesti kutsu terveystarkastukseen

Teesi 20: Turvallinen abortti turvattava

Teesi 21: Maksuton ehkäisy alle 25-vuotiaille

Teesi 22: Käyttöhuoneet kaikkiin kaupunkeihin

Teesi 23: Laajasti Suomessa käytetty nuuska sääntelyn alaiseksi laillistamisen kautta

TASA-ARVO

Teesi 24: Kaikessa päätöksenteossa tulee tunnistaa ja tunnustaa perheiden moninaisuus

Teesi 25: Oikeus asua siellä minne sydän suuntaa

Teesi 26: Alaikäisille oikeudenmukainen translaki

Teesi 27: Sukupuolten ja seksuaalisuuden kirjon tunnistaminen osaksi arkea kasvatusten keinoin

SIVISTYS

Teesi 28: Sydämen sivistystä elinikäisen oppimisen, ihmisyssytaitojen ja vapaan sivistystyön keinoin

Teesi 29: Korkeakoulujen riittävä rahoitus turvaa tulevaisuuden osaamisen

Teesi 30: Taiteista ja tieteistä saavutettavaa kaikille!

Teesi 31: Koulutuksen tasa-arvo

Teesi 32: Lisätään korkeakoulupaikkoja & poistetaan ensikertalaiskiintiö

JOHDANTO

Tulevaisuuden Suomi on inhimillisempi, rohkeampi ja realistisempi!

Pitelet käsissäsi Suomen Keskustanuorten rohkeaa, realistista ja tuoreinta eduskuntavaaliohjelmaa. Tämä ohjelma ei ole pelkkää paperijätettä tai kädenlämpöistä vessapaperia, vaan energinen ja eteenpäin katsova ohjelma, joka ei jätä ketään keskustalaista kylmäksi!

Keskustanuorten eduskuntavaaliohjelmissa keskiössä on ihminen. Hyvinvointiyhteiskunnan tulee pitää tulevaisuudessakin huolta sen jäsenistä, ja meidän kansalaisten tulee huolehtia hyvinvointiyhteiskunnastamme. Tämä saattaa kuulostaa lattealta, mutta Suomi tulee kohtaamaan isoja haasteita, jos se haluaa säilyttää nykyisen hyvinvointinsa tason myös tuleville sukupolville.

Keskustanuoret eivät pidä yhteiskuntamme kestävyttä itsestäänselvyytenä. Meidän on tehtävä rohkeita uudistuksia, jotta selviämme yhteiskuntana tulevaisuuden haasteista. Ensimmäisenä teemana ohjelmasta löytyy turvallisuus, joka on yhteiskuntamme tulevaisuuden kannalta tärkeintä, ilman itsenäistä ja turvallista Suomea.

Talouspolitiikka ja ympäristökriisit huolettavat nuoria, eivätkä nykyiset sukupolvet huolehdi maapallossa tai Suomen taloudesta riittävällä tasolla. Nykyinen velkapolitiikka on tuhoon tuomittua sukupolvien oikeudenmukaisuuden näkökulmasta. Suomi tarvitsee oikeudenmukaisia keskustanuoria kestävämmän yhteiskunnan luomiseen.

Perustulo on keskustanuorten ratkaisu monimutkaiseen ja byrokraattiseen sosiaaliturvajärjestelmään nyt ja jatkossakin, vaikka Keskustan puoluejohto ja puoluehallitus ovat törkeydessään pyrkineet vähentämään aiheen ympärillä puolueen yhdessä sovittua linjaa. Keskustanuoret ja perustulotaistelu kulkevat yhdessä nyt ja tulevaisuudessa.

Suomalaisten mielenterveys ja kokonaishyvinvointi järkkyy tilastoissa isommin kuin koskaan. Etenkin nuorten hyvinvointiin on panostettava kokonaisvaltaisesti ja mielenterveys on nostettava yhteiskuntakehityksen keskiöön. Me emme voi olla näkemättä edesämme rehottavaa mielenterveyskriisiä!

Sivistys päättää Keskustanuorten eduskuntavaaliohjelmaa, ja sitoo kansanliikkeemme tärkeän teeman avulla koko ohjelman yhteen. Sivistynyt ja sivistyvä Suomi tarvitsee tukea ja resursseja. Edistyksen lippu siis liehuu edelleen tainnuttaen taian ja vanhoillisuuden.

TURVALLISUUS JA HUOLTOVARMUUS

Turvallisuus ja huoltovarmuus tuo yhteiskunnalle luottamusta ja toivoa pärjäämisestä vaikeina hetkinä. Epävarmat ajat ovat osoittaneet kuinka Suomi tarvitsee omavaraisuutta esimerkiksi ruoantuotannossa, energiassa ja osaamisessa. Suomen tulee olla kauttaaltaan asutettu, jotta maantieteellinen huoltosuhde on myönteinen huoltovarmuudelle. Huoltovarmuus luo turvallisuutta ja turvallisuutta lisätään Keskustanuorten kansalaispalvelusmallilla.

Teesi 1: Suomi Naton jäsenenä huolehtii edelleen omasta turvallisuudestaan

Kun Suomen mahdollinen Nato-jäsenyys tullaan hyväksymään, emme voi turvautua vain yhteisen puolustusliiton tarjoamaan suojaan, vaan Suomessa tulee tulevaisuudessakin huolehtia kansallisesta turvallisuudesta ja sotilaspuolustuksesta.

Naton jäsenenä Suomen tulee suhtautua kriittisesti ihmisoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatteita rikkovien jäsenmaiden toimintaan, emmekä voi hyväksyä mahdollisia naton jäsenvaltioiden aloittamia eskalaatioita itsenäisten valtioiden maaperällä.

Tulevaisuuden turvallisuuspolitiikka pohjautuu enemmän yhteiseen puolustusliittoon, mutta Suomessa tarvitaan jatkossakin kansallista turvallisuutta tukevia toimenpiteitä ja suunnitelmia. Mahdollinen Naton tukikohta Suomessa tulee käsitellä tapauskohtaisesti keskittyen kansalliseen turvallisuuteen. Meillä on laaja raja hyökkäysotaa pitkään harjoittaneen Venäjän kanssa. On tärkeää pitää Suomen ja Venäjän raja mahdollisimman rauhallisena ilman konflikteja.

Teesi 2: Maatalouden uudet tuulet riippuvat kannattavuudesta

Maatalouden pohjan tulee olla kestävässä ja kannattavassa ruoantuotannossa. Tuottajahintoihin on saatava reilu korotus. Sopimuskäytäntöjä on parannettava viljelijöiden hyväksi. Vahvimalla osapuolella, kaupalla, on näytön paikka. Aikana, jolloin kauppa tahkoo ennätystuloksia ja ruoantuottajat ovat ahdingossa, kauppa ei voi väistää vastuutaan. Elintarvikemarkkinoiden täysuudistuksessa tulee turvautua lainsäädännöllisiin keinoihin tarvittaessa.

Maatalouden kannattavuutta tulee tukea myös poliittisin keinoin. Tarvitaan kustannusten nousua kompensoivia verohuojennuksia, pitkäjänteistä ja ennustettavaa tukipolitiikkaa, sekä välineitä markkinoiden laajentamiseen. Tunnistetaan kotimaisten kasvipohjaisten elintarvikkei-

den potentiaali vientituotteena, omavaraisuutta lisäävänä ja ilmastonmuutoksen torjunnan osana.

Teesi 3: Energiaomavaraisuus saavutetaan kotimaisella, hajautetulla ja uusiutuvalla energiantuotannolla

Kotimaisessa energiantuotannossa painottuvat uusiutuvat energialähteet. Näemme ydinvoiman siirtymävaiheen energiamuotona: nykyinen uraanin fissioreaktioon perustuva

ydinvoima tulee tiensä päähän tämän vuosisadan lopussa. Ulkomaalaisista fossiilisista energiamuodoista tulee luopua. Uusiutuvat sisältävät jo olemassa olevaa vesivoimaa, sekä tulevaisuudessa kapasiteettia lisääviä tuulivoimaa, aaltovoimaa, aurinkovoimaa sekä bioenergiaa. Energialähteiden moninaisuus vastaa hyvin hajautetun energiantuotannon tavoitteeseen. Järjestelmä on kestävä ja sietää hyvin häiriötilanteita.

Teesi 4: Kansalaispalvelusmalli käyttöön ja reservi kuntoon

Kansalaispalvelusmalli tulee ottaa seuraavaan hallitusohjelmaan. Asevelvollisuutta tarvitaan myös 2000-luvun Suomessa. Keskustanuorten kansalaispalvelusmallissa koko ikäluokka, sukupuolesta riippumatta, on kansalaispalvelusvelvollinen. Asepalveluksen rinnalle luodaan aseettomaan, yhteiskunnalle tärkeisiin siviiliturvallisuuden tehtäviin keskittyvä koulutusjärjestelmä. Aseeton kansalaispalvelus tähtää yleisen kriisinsietokyvyn kasvattamiseen sekä koko ikäluokan potentiaalain hyödyntämiseen kansallisen turvallisuuden tehtävissä.

Reservin koulutusta tulee tehostaa entisestään kehittämällä eri harjoitusmuotoja: kertausharjoituksia, Puolustusvoimien vapaaehtoisia harjoituksia, vapaaehtoista maanpuolustuskoulutusta sekä reserviläisten omatoimista osaamista, mukaan lukien ampumarjoittelun mahdollisuudet.

Teesi 5: Suomi houkuttelevana työllistäjänä

Alueellinen opintolainahyvyitys laajennetaan koskemaan koko Itä- ja Pohjois-Suomea. Kartoitetaan maakunnat ja kunnat, joissa on suurin pula kriittisten alojen osaajista ja kannustetaan osaajia työskentelemään alueilla verokannustimilla. Luodaan lisäksi erityinen hyvinvointialueiden elinvoimallisia varmistamaan työvoiman saatavuus.

Työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton lisäämiseksi avataan erityisosaajien nopeiden työ lupien väylä, uudistetaan laajemmin kansainvälisten opiskelijoiden sekä työperäisen maahanmuuton järjestelmät digitaalisiksi.

Kansainvälisten opiskelijoiden määrää lisätään ja opiske-

lusta Suomessa tehdään entistä houkuttelevampaa, yhteistyössä yrittäjien, elinkeinoelämän ja korkeakoulujen kanssa. Suomessa opiskelleille valmistuneille ulkomalaisille työ- ja oleskelulupa viideksi vuodeksi.

Helpotetaan erityisosaajien ja start up -yrittäjien työperäistä maahanmuuttoa ja vahvistetaan osaajien houkuttelua sekä parannetaan heidän perheidensä palveluita Suomessa yhdessä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa. Tuetaan heidän sijoittumista ja työllistymistä alueille, joissa on suurin pula osaajista.

YMPÄRISTÖ

Ympäristön on oltava edelleen yksi seuraavan vaalikauden tärkeimmistä kiintopisteistä. Ilmastonmuutoksen torjunnan täytyy olla kaiken poliittisen päätöksenteon keskiössä. Ensi hallituskaudella tulee kiinnittää huomiota muun muassa kestävään liikkumiseen ja kiertotalouden edistämiseen. Ekologisten innovaatioiden kehittämiseen täytyy antaa tukea. Esimerkiksi kotimaisissa kasvisruokatuotteissa, sekä ekologisessa rakentamisessa on potentiaalia vientituotteiksi saakka. Yrityksiä ja kotitalouksia tulee kannustaa vihreään siirtymään.

Teesi 6: Ilmastonmuutoksen torjunnan täytyy olla kaiken poliittisen päätöksenteon keskiössä

Ilmastonmuutos on yksi aikamme suurimmista ongelmista. Siksi sen torjunnan täytyy olla kaiken poliittisen päätöksenteon keskiössä. Ilmastotoimissa tulee ottaa huomioon ekologinen, taloudellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys. On aika muuttaa päätöksenteon asenteet aidon ilmastoystävällisiksi!

Teesi 7: Ekologista rakentamista Suomeen ja maailmalle

Suomi on jo ekologisen rakentamisen edelläkävijä maailmassa. Tulevaisuuden Suomen uusi vientituote on kestävä rakentaminen. Erityisesti puurakentamisen taso on Suomen valttikortti. Suomalaista osaamista tarvitaan ja kaivataan ympäri maailmaa. Ilmastonmuutoksen vastaisessa taistelussa Suomi voi näyttää esimerkkiä puhtaalla ja kestävällä rakentamisella. Viedään osaamista, esimerkkiä ja valmiita tuotteita maapallon joka kolkkaan.

Uusissa rakennuskohteissa on huomioita erityisesti uusiutuvat energiamuodot ja ympäristövaikutukset. Kaavoituksella varmistetaan riittävät ja monipuoliset asuinolot luonnollista ympäristöä hyödyntäen. Kaavoituksen viherkertoimien lisäksi sovelletaan laadullisia viherrakentamisen ja -säilyttämisen ohjeita. Kaupunkirakentamisessa tulee suosia materiaalina puuta.

Terveydelle ja hyvinvoinnille tärkeitä eri tavoin hoidettavia vihreitä alueita lisätään erityisesti kaupunkiseuduilla. Metsiä, niittyjä, nurmia ja perinteisiä puistoja voi täydentää kattometsillä ja parvekepuutarhoilla, jos luonto on hävitetty. Kaupunkimetsien suojelulla on pääkaupunkiseudulla kiire.

Teesi 8: Kestävät käyttövoimat liikenteeseen

Keskustanuoret näkee, että liikkumisen päästöjä pystytään vähentämään parhaiten vähentämällä liikkumisen tarvetta. Liikkumistarpeen vähentämistä tulee edistää mahdollistamalla. Julkisen liikenteen perusverkon on oltava koko maan kattava raideliikenneverkko, joka perustuu jo olemassa oleviin rakenteisiin. Nyt käsillä olevien hankkeiden, kuten Suomirata ja Turun tunnin juna, lisäksi panostuksia kaivataan etenkin lähijunaliikenteelle. Tieliikenteessä tulee tukeutua useampaan energialähteeseen. Kaikki kestävät lähteet on oltava käytössä, kuten sähkö, biopolttoaineet ja vety.

Teesi 9: Kipinää kiertotaloudesta

Luonnonvarojen ylikäytöstä ja jatkuvasti kasvavasta kulutuksesta täytyy siirtyä kestävämpään ja kohtuullisempaan suuntaan. Nykyinen liikkukulutukseen perustuva yhteiskunta on kestävä valinta luonnolle. Kiertotaloudessa tuotannon ja kulutuksen tehokas käyttö perustuu omistamisen sijaan jakamiseen, vuokraamiseen ja kierrättämiseen.

Kiertotalousyhteiskuntaa kehitäksemme haluamme, että ensi vaalikaudella valtio ottaa kokonaisuudessaan vahvemman näkökannan kiertotalousajattelusta uutena mahdollisuutena. Esimerkiksi korvaavien palveluiden kehittämiseen, jätteiden kierrättämisen tehostamiseen, kansainvälisen yhteistyön lisäämiseen kuin kestävänsikin kuluttamisen edistämiseen täytyy löytää resursseja. Suomen täytyy olla bio- ja kiertotalouden sekä cleantechin edelläkävijä.

Keskustanuoret näkee, että pitkäjänteisillä kiertotalouden ratkaisuilla voidaan parhaimmillaan ratkaista ilmastokriisi. Hyvän elämän täytyy olla mahdollista ihmiselle maapallon resurssien rajoissa.

Teesi 10: Kannustetaan kotitalouksien energiapositiivisuuteen

Kotitalouksien energiamurros on käynnissä, kun yhä useammasta kotitaloudesta tulee energiankuluttajan lisäksi energiantuottaja. Valtion tulee vauhdittaa tätä muutosta erinäisin tuin, jotta jokaisella olisi mahdollisuus tehdä investointi kotinsa energiatehokkuuden ja ekologisuuden parantamiseksi. Hyviä esimerkkejä tuista ovat tuki vanhan öljykattilan vaihtoon lämpöpumpuksi tai tuki aurinkopaneelien hankintaan.

Kaupungeissa on kannustettava myös energiapositiivisuuteen. Suomessa on mahdollistettava omavaraiset pienet asuinyhteisöt, jotka voivat tuottaa uusiutuvaa energiaa paikallisesti jäsenilleen omakustannushintaan. Mahdollistetaan esimerkiksi kortteliaurinkovoimalat tai kerrostalojen omat suuret aurinkopaneelikeskittymät.

TALOUSPOLITIIKAN SELKEÄ LINJA

Keskustanuorten talouspolitiikan keskiössä on ihmisyyden ja sen moninaisuus. Talous on aina väline, ihmisyyden itsemäärääminen. Talouden on aina palveltava ihmistä ja ympäristöä. Perustulo takaa toimeentulon ja kannustaa työn tekemiseen jokaisessa elämäntilanteessa.

Yhteiskuntamme on kohdannut useita kriisejä, kokonaishyvinvointi ei kohene leikkauksilla. Kuitenkin, jotta julkinen talous saadaan tasapainoon, menoja tulee voida tarkastella kriittisesti.

Teesi 11: Perustulo perkele!

Perustulo on vastikkeeton tuki, joka jaetaan kaikille vaakaan perustoimeentulon turvaamiseksi. Keskustanuorten mallissa verotusjärjestelmä takaa sen, että perustulon päälle on aina kannattavaa ottaa kaikenlaista työtä vastaan. Kannustinloukkua ei synny, takaisin maksuja ei tarvitse pelätä ja perustoimeentulo on taattu.

Teesi 12: Julkinen talous tasapainoon

Keskustanuoret eivät kannata kylmää leikkausten linjaa vaan kultaista keskitietä investointien ja järkitalouden avulla.

Julkinen talouden velkaantuminen on saatava taistuttuun ja talouden kehittymistä tulee tarkastella pitkällä tähtäimellä. Yhteiskuntamme on kohdannut useita vakavia kriisejä, eikä leikkaaminen voi olla ainoa vaihtoehto. Menoja tulee kuitenkin voida tarkastella kriittisesti, eikä rahaa voi jakaa ylenpalttisesti uusiin menokohteisiin.

Talouden tasapainottamista tulee hakea ensisijaisesti rakenteellisilla talouden ja työmarkkinoiden uudistuksilla, investoinneilla ja elinkeinopoliittisin ratkaisuin. Välttämättömiä rakenteellisia uudistuksia ovat sosiaaliturva-uudistus, työttömyysturvauudistus ja paikallisen sopimisen voimakas edistäminen.

Euroopan Unionin aikakaudella kumppaneiden päätöksillä ja toimilla on suuri merkitys myös Suomen talouteen. Suomen ohella myös muilta EU-mailta pitää edellyttää vastaavaa vastuullista finanssipolitiikkaa.

Teesi 13: Pysytään mukana työelämän murroksessa

Työelämä on murroksessa ja viime vuosina on syntynyt monia uusia työskentelymuotoja ja -tapoja. Työpolitiikka

tulee huomioida nämä työskentelymuodot. Työelämän itsensä työllistäjien asema tunnustetaan lainsäädännössä ja parannetaan sitä ja itsensä työllistäjien neuvotteluasemaa parannetaan.

Jokaisella tulee olla mahdollisuus työntekoon niin halutessaan. Parannetaan vajaakuntoisten ja osatyökykyisten työllistymismahdollisuuksien velvoitteiden asettamisella yrityksille Saksan mallin mukaan täydentämään nykyistä tilannetta. Kehitetään työn jakamista ja tuetaan osa-aikatyön tekemisen mahdollisuuksia.

Viime vuosien aikana etätö on yleistynyt huomattavasti. Kehitetään edelleen etätöiden mahdollisuuksia luomalla mm. tapoja, jotka yleistävät etätöntekoa silloin, kun se on tarkoituksenmukaista ja mahdollista. Etätöiden tukeminen tarvitsee uusia toimintatapoja niin johtamisen kuin yhteisöllisyyden ylläpitämisen suhteen.

Mielenterveysongelmat ovat nousseet suurimmaksi syyksi hakeutua sairauseläkkeelle. Tunnistetaan henkinen kuormitus nykyistä vahvemmin laissa. Työterveyshuoltoon kirjataan säännölliset, ennakoivat työterveys-tarkastukset. Mielenterveyden tukeminen varmistetaan lakisääteisenä työterveyden palveluna ja yrittäjien työterveyspalveluiden hankintaosaamista lisätään.

Teesi 14: Porkkanaa yrittämiseen

Joustoa aloittelevalle yrittäjälle ja lisätään mahdollisuuksia yhdistää palkkatyötä ja yrittäjyyttä sekä helpotetaan niiden välisiä siirtymisiä. Edistetään työttömyysturvan yhdistelmävakuutuksen käyttöönottoa. Yrittäjyyden byrokratian karsimista tulee jatkaa ja varmistetaan sujuva, tehokas ja yrittäjämystyönteinen viranomaiskulttuurin kehittyminen.

Ensimmäisten työntekijöiden palkkaamisen helpottamisen tueksi tulee saada pysyvä rekrytointituki. Lisäksi tulee selvittää investointivaruksen laajentamista koskemaan myös ensimmäisen työntekijän palkkausta.

Suomessa on otettava käyttöön laaja-alainen TKI-verokannustin, jolla kannustetaan yritysten omaan TKI-toimintaan. Investointien helpottamiseksi sujuvoitetaan lupa- ja valitusmenettelyitä ja luodaan houkuttimia ulkomaisille osaajille ja investoinneille.

Teesi 15: Inhimillisyyden talouspolitiikan keskiöön

Keskustanuorten talouspolitiikan keskiössä on ihmisyyden ja sen moninaisuus. Talous on aina väline, ihmisyyden itsemäärääminen. Talouden on aina palveltava ihmistä ja ympäristöä. Yhteiskunnan ja yhteisöjen tuleekin ottaa kaikki näkökulmat huomioon. Inhimillisessä taloudessa tiedostetaan kestävyys sekä taloudellisesti, ympäristöllisesti että sosiaalisesti.

HYVINVOINTI

Hyvinvointivaltion tehtävä on nimensä mukaisesti huolehtia jäsentensä hyvinvoinnista. Kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista huolehtiminen kuuluu kaikille, myös nuorille ja terveille. Mielen terveyden haasteisiin tulee voida vastata ennaltaehkäisevästi. Hoitoon tulee päästä nopeasti silloin, kun mieli on ehtinyt järkkäyä. Kokonaishyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että terveydenhoito on saavutettavaa.

Teesi 16: Lasten ja nuorten mielen terveyskriisi kuriin

Lapsille ja nuorille on tarjottava tukea ja tietoa mielen terveyden ylläpitämisestä kaikilla koulutusasteilla, jotta nuorten kohtaamat suorituspainet ja odotukset eivät kasva liian suuriksi. Opettaja tunnistaa yksilöt ja yksilölliset tarpeet, ja kouluissa on riittävästi henkilökuntaa yksilöllisten tarpeiden tukemiseen.

Teesi 17: Mielen terveyden hoitojonot lyhyemmiksi

Psykoterapiaan on päästävä kuukauden kuluessa hoitoon hakeutumisesta. Tämä ei onnistu, ellei mielen terveyspalveluiden tuottamiseen suunnata riittävästi resursseja. Psykoterapiakoulutuksesta tulee tehdä maksutonta.

Teesi 18: Tiet terveydenhoitoon lyhyemmiksi tietoa lisäämällä

Velvoitetaan hyvinvointialueita luomaan käytäntö, jonka avulla terveydenhoidossa tarjotaan tietoa niistä palveluntarjoajista, jotka tarjoavat apua terveyden ylläpitämiseen. Kolmannen sektorin toimijoiden, kuten mielen terveys- ja vammaisjärjestöjen roolia osana terveydenhuollon palveluketjua on korostettava.

Luodaan yhdessä hyvinvointialueiden kanssa valtakunnallinen sovellus, jonka avulla saadaan helposti yhteys terveydenhuoltoon, muuallakin kuin oman hyvinvointialueen sisällä. Näillä toimilla saataisiin etäklินิกoiden hyödyt maksimiin ja fyysiset hoitojonot lyhyemmiksi.

Teesi 19: Kaikille 25-vuotiaille valtakunnallisesti kutsu terveystarkastukseen

Kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista huolehtiminen on tärkeää. Siitä huolehtiminen ja sen hoito kuuluu kaikille. Kaikki 25-vuotiaat tulee kutsua kokonaisvaltaiseen terveystarkastukseen. Näin saamme kartoitettua ikäluokkien hyvinvoinnin tilan niin fyysisen kuin psyykkisen terveyden osalta. Terveystarkastuksesta voi halutessaan kieltäytyä, mutta sitä suositellaan kaikille.

Teesi 20: Turvallinen abortti turvattava

Jokaisella täytyy olla itsemääräämisoikeus omaan kehoonsa, sekä päätäntävalta siitä, haluaako lapsia ja milloin. Oikeus turvalliseen raskaudenkeskeytykseen on keskeinen osa naisten kehollista itsemääräämisoikeutta. Suomen laki raskaudenkeskeytyksistä oli aikanaan edelläkävijämäinen, mutta oman aikansa nähtyään se on vanhentunut ja muihin Euroopan maihin verrattuna tiukka.

Kuten kaikissa muissa Pohjoismaissa sekä suurimmassa osassa Euroopan maita, myös Suomessa oikeus turvalliseen aborttiin pitäisi olla mahdollista raskaana olevan oman pyynnön kautta. Vaatimus kahden lääkärin lausunnosta sekä jokaisen keskeytysten ohjaaminen erikoissairaanhoidon kuormittaa niin keskeytystä hakevaa kuin sairaanhoidon resurssejakin tarpeettomasti.

Teesi 21: Maksuton ehkäisy alle 25-vuotiaille

Kaikille alle 25-vuotiaille on tarjottava maksuton ehkäisy. Maksuttoman ehkäisyn piiriin tulee kuulua kondomit, hormonaaliset, sekä ei-hormonaaliset ehkäisyvalmisteet. Maksuttomalla ehkäisyllä voidaan tehokkaasti ehkäistä sukupuolitautilien leviämistä sekä ei-toivottuja raskauksia ja abortteja. Raskauden keskeytyksen hinta on yhteiskunnalle moninkertainen verrattuna ehkäisyvalmisteiden hintaan. Maksuton ehkäisy on myös keino ylläpitää seksuaaliterveyttä ja -kasvatusta.

Teesi 22: Käyttöhuoneet kaikkiin kaupunkeihin

Käyttöhuoneiden tarkoitus on tarjota kontrolloitu tila pistohuumeiden käytölle ja apua käyttäjille. Käyttöhuoneilla vähennetään huumeiden käytöstä aiheutuvia lieveilmiöitä, kuten käyttäjien terveyshaittoja, ympäristön roskaamista neuloilla ja käytöstä aiheutuvia turvallisuushaittoja yleisillä paikoilla. Tarkoituksena ei sen sijaan ole lisätä huumeiden käyttöä, eikä tehdä siitä hyväksyttävää.

Teesi 23: Laajasti Suomessa käytetty nuuska sääntelyn alaiseksi laillistamisen kautta.

Suomessa etenkin nuori sukupolvi käyttää nuuskaa runsaasti, ja suurin osa Suomessa myytävästä nuuskasta saapuu laittomasti Ruotsin kautta Suomeen pimeille markkinoille. Tämä on johtanut tilanteeseen, jossa alaikäisten on mahdollista ostaa nuuskaa pimeiltä markkinoilta, jotta yhteiskunta ei voi säännellä.

Yhteiskunnassamme nuuskan käyttäminen aiheuttaa hyvinvointiongelmia, joiden verotulot siirtyvät Ruotsiin, josta nuuska Suomeen kuljetetaan. Nuuskan laillistaminen toisi verotulot kansalliseen käyttöön, jolloin

hyvinvointiin käytettävä rahoitus kasvaisi merkittävästi. Nuuskan laillistamisen johdosta käytön määrää voitaisiin kartoittaa, pimeiden markkinoiden ongelmien vähentää merkittävästi ja verotulot voitaisiin siirtää Ruotsista Suomeen.

TASA-ARVO

Tasa-arvo ei ole ainoastaan sukupuolten tasa-arvoa. Henkilöön liittyvistä tai muista tekijöistä riippumatta jokaisen ihmisen ihmisarvo on sama, ja kaikkien tulee ymmärtää se. Tasa-arvo ei ole kenenkään polkemista, vaan samalle viivalle nostamista. Tasa-arvo kuuluu kaikille!

Teesi 24: Kaikessa päätöksenteossa tulee tunnistaa ja tunnustaa perheiden moninaisuus.

Perhe on elämämme perusyksikkö, se ryhmä jossa voimme kokea olevamme kotonamme. Perheen määrittelee lopulta jokainen itse. Perhe voi koostua esimerkiksi kahdesta vanhemmasta ja lapsista, mutta perhe voi yhtä lailla olla myös yksinhuoltaja-, uusio tai sateenkaariperhe. Kaikenkokoiset- ja laiset perheet ovat yhtä arvokkaita. Pariskunta ilman lapsia voi olla perhe. Ystävät muodostavat monelle perheen. Ihminen voi olla onnellinen myös yksin. Keskustanuoret haluaa, että perhepoliittisessa keskustelussa muistetaan myös yksineläjät. Haluamme mahdollistaa lapsiperheen perustamisen sitä haluaville. Vaadimme tarvittavaa ammatillista tukea kaikkiin vanhemmuuden vaiheisiin. Yhteiskunnassa tulee ratkaista niitä ongelmia, joiden takia perheellistymistä lykätään yhä myöhemmäksi, tai lapsen saanti on fysiologisista syistä haastavaa tai mahdotonta. Yhä useampi kokee, ettei halua koskaan lapsia. Tätäkin valintaa me haluamme kunnioittaa. Keskustanuoret näkee, että jokaisella yksilöllä on vapaus valita haluaako lapsia vai ei.

Adoption tulee olla saatavilla niin yksineläjille, lapsettomille pareille sukupuolista riippumatta kuin myös jo lapsia saaneille pareille. Adoptioprosessi on usein liian raskas prosessi, ja Keskustanuoret näkee, että mahdollisuuksia adoptioon tulee jouhevoittaa. Tilanteissa, joissa henkilö tai kumpikaan pariskunnan osapuoli ei voi tulla raskaaksi tai kohtu puuttuu kokonaan, tulee myös sijaissyntyminen laillistaa. Emme kuitenkaan kannata kaupallista kohdunvuokrausta, vaan ainoastaan ilman rahallista korvausta tehtävää sijaissyntyä.

Teesi 25: Oikeus asua siellä minne sydän suuntaa

Suomalaisille selvästi suurin tasa-arvon kipukohta on alueellinen eriarvoisuus. Keskustanuoret haluaa pitää huolen siitä, että jokaisella Suomen kolkassa voi elää ihmisarvoista ja hyvää elämää.

Jokaisella pitää olla oikeus asua siellä missä haluaa niin kaupungissa kuin haja-asutusalueella. Haja-asutusalueilla ja maaseutumaisissa kunnissa on taattava riittävät palvelut kohtuullisella etäisyydellä. Kukaan ei odota keskus-sairaالاتasoista palveluntarjontaa, mutta välttämättömät lähipalvelut täytyy olla saatavilla.

Alueellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta on kehitettävä. Koko Suomen asuttaminen ja kehittäminen ovat osa suomalaista huoltovarmuutta. Alueellisesta tasa-arvoa kehitetään mahdollistamalla sujuvampi monipaikkainen elämä, luomalla etätömahdollisuuksia ja panostamalla harvaan asuttujen alueiden tietoverkkoyhteyksiin.

Tärkeänä kysymyksenä seuraavalla vaalikaudella ovat erityistalousalueet. Talousalueilla voitaisiin kokeilla työnantajien sosiaaliturvamaksujen ja yhteisöveron alentamista sekä työvoiman saatavuusharkinnasta luopumista: tämä tukisi myös ajatusta rohkeasta yrittäjyydestä tuodessaan lisämahdollisuuksia.

Teesi 26: Alaikäisille oikeudenmukainen translaki

Translaista tulee poistaa ehdoton 18-vuoden ikäraja, jotta translasten ja -nuorten edun yksilöllinen huomiointi on mahdollista. Juridinen sukupuolen muuttaminen tulisi olla ilmoitusasia yli 15-vuotiailta ja alle 15-vuotiaiden tulisi voida tehdä muutos huoltajansa luvalla.

Teesi 27: Sukupuolten ja seksuaalisuuden kirjon tunnistaminen osaksi arkea kasvatuksen keinoin

Seksuaalisuus on laaja käsite, jonka määrittely voi olla hankalaa ja moniulotteista. Seksuaalinen suuntautuminen kertoo siitä, kehen ihminen ihastuu, rakastuu, tuntee emotionaalista tai seksuaalista vetovoimaa. Seksuaalinen suuntautuminen on ihmisen synnynnäinen ominaisuus.

Ihmisen sukupuoli koostuu ainutlaatuisista ja yksilöllisistä piirteistä ja täten on moninainen. Sukupuolen ilmaisuilla tarkoitetaan erilaisia tapoja tuoda julki oma sukupuoli. Esimerkiksi pukeutuminen, muu ulkonäkö ja puhetyyli. Yhteiskunnan tulee tarjota riittävä määrä tietoa, jotta nämä tavat eivät sukupuolitu. Jokainen voi itse määritellä tai jättää määrittelemättä omaa seksuaali-identiteettiään/sukupuoltaan. Nuorille tulee tarjota laadukasta seksuaalikasvatusta osana perusopetusta.

SIVISTYS

Sivistynyt valtio pitää huolen kaikista maailmaa mullistavien kriisienkin keskellä. Se on arvovalinta josta pidetään kiinni. Sivistys on Keskustanuorille ihmisyyden mittari. Sydämen sivistys kumpuaa ihmisen omasta halusta ke-

hittää itseään ja kyvystä ymmärtää muiden lähtökohtia. Lähtökohdat muokkaavat väistämättä ihmistä, hänen arvomaailmaansa ja tapaansa nähdä ja kokea maailmaa. Jokainen ihminen on luonnostaan utelias, ja haluaa kehittyä. Tämä potentiaali tulee esiin, kun ihmisille taataan turvallinen kasvuympäristö. Jokainen elämänvaihe on erilainen ja opettavainen. Jokaisena päivänä voimme oppia jotakin uutta itsestämme ja maailmasta.

Teesi 28: Sydämen sivistystä elinikäisen oppimisen, ihmisyystaitojen ja vapaan sivistystyön keinoin

Kaikilla koulutusasteilla saadut tiedot ja kokemukset ovat tärkeitä. Näitä tukee vapaa sivistystyö, kuten kansalaisopistot, joiden rahoituspohja tulee olla kunnossa. Uuden oppiminen ei tule päättyä valmistumiseen vaan jokaisella tulee olla mahdollisuus kohtuullisin kustannuksin sivistää itseään.

Sydämen sivistystä on oppia ihmisyystaitoja, kuten avarakatseisuutta ja ymmärrystä ympäröivästä yhteiskunnasta ja sen ilmiöistä. Viisaus näistä ei kasva vain ja ainoastaan koulukirjoissa. Erilaiset järjestöt ovat tässä avainasemassa. Kun tuemme järjestöjä, tuemme myös ihmisen henkilökohtaista kasvua ja entistä enemmän ajassamme kaivattua sydämen sivistystä.

Teesi 29: Korkeakoulujen riittävä rahoitus turvaa tulevaisuuden osaamisen

Korkeakoulujen riittävä rahoitus tulee turvata, jotta 50 prosentin korkeakoulutusaste saavutetaan. Korkeakoulujen rahoituksen indeksikorotukset on säilytettävä ja perusrahoitukseen osoitettava vuosittainen korotus. Korkeakoulujen rahoituksessa mahdollistetaan korkeakoulujen erikoistuminen vastaamaan alueellisia tarpeita ja huomioidaan korkeakoulu yhteisön hyvinvointi. Korkeakoulutuksessa tunnistetaan myös avoimen yliopiston rooli ja jatkuvan oppimisen teemojen merkitys, jotta koulutus vastaa alueellisia ja työvoima puutteen tarpeita. Korkeakoulujen rahoituksella luodaan edellytyksiä korkeakoulujen kansainvälistymiseen. Lisäksi varmistetaan riittävät resurssit tutkimus- ja kehittämistoiminnalle sekä koulutukselle.

Teesi 30: Taiteista ja tieteistä saavutettavaa kaikille!

Visioitaessa parempaa yhteiskuntaa on oleellista tuoda tiede ja taide samalle viivalle, kumpainkin osaltaan luomaan hyvinvointia ihmisille. Luodaksemme kokonaiskuvan maailmasta, ja ymmärtääksemme myös toisiamme paremmin, tarvitsemme molempia.

Keskustanuoret haluaa, että kulttuuri, tiede ja taide

ovat saavutettavia ihmisille asuinpaikasta tai lompakon paksuudesta huolimatta. Haluamme esimerkiksi luoda kirjastoista yhdenvertaisia sekä sivistyksellisiä kohtauspaikkoja, joissa voi tulevaisuudessakin nauttia toki kirjoista ja tieteestä, mutta myös taiteesta sekä kulttuuripalveluista.

Teesi 31: Koulutuksen tasa-arvo

Poikien koulumenestykseen pitää kiinnittää enemmän huomiota. Poikia ja nuoria miehiä tulisi innostaa lukemiseen sekä lukutaidon merkityksen ja hyödyllisyyden ymmärtämiseen. Yksiselitteistä keinoa ei ole, mutta on monia tapoja, joilla poikien osaamisen tasoa ja pärjäämistä voidaan tukea. Koulu ja opettajat eivät voi tehdä kaikkea vaan tarvitaan kasvattajien vastuuta.

Perheiden hyvinvointipalveluita pitää kehittää ja isät sekä isien rooli vanhempana huomioidaan nykyistä enemmän jo neuvolapalveluista alkaen, mikäli lapsella on yksi tai useampi isä. Tarvitaan vanhemmuusohjelma, joka tukee vanhemmaksi kasvamista ja vanhemmuutta. Ohjelma kattaisi koko vanhemmuuden kaaren odotusajasta lapsen täysi-ikäisyyteen asti.

Tulevaisuususkon vahvistamista. Panostusta kohdennetaan erityisesti harvaan asuttujen alueiden nuoriin, sillä harvaan asutuilla alueilla erityisesti poikien usko tulevaan ja kiinnostus koulunkäyntiin on vähäisempää kuin muualla.

Teesi 32: Lisätään korkeakoulupaikkoja & poistetaan ensikertalaiskiintiö

Työelämän muutos haastaa koulutuksen tarpeita ja jo nyt Suomessa kärsitään osaajapulasta. Korkeakoulutettuja tarvitaan yhä enemmän koko Suomessa niin maakunnissa kuin pääkaupunkiseudulla. Siksi korkeakoulujen aloituspaikkoja on lisättävä sellaisilla alueilla, jossa korkeakoulujen aloituspaikkoja suhteessa nuoreen väestöön on vähiten. Korkeakoulujen aloituspaikkojen lisäämiseen tulee löytyä täysimääräinen rahoitus. Ensikertalaiskiintiö tulee poistaa, jotta korkeakoulutukseen hakeminen on sujuvaa ja kannustavaa.

KANSAINVÄLISEN TOIMINNAN STRATEGIA

JOHDANTO

Keskustanuorten kansainvälisen toiminnan strategian ajatuksena on luoda toimintaan suunnitelmallisuutta ja pitkäjänteisyyttä. Strategia toimii työkaluna Keskustanuorten kansainväliselle toiminnalle. Strategialla on useampi toimintataso. Se ohjaa Keskustanuorten sisäisiä prosesseja kansainvälisen toiminnan ylläpitäjänä ja kehittäjänä. Sisäisen toiminnan rinnalla strategia huomioi Keskustanuorille tärkeät sidosryhmäorganisaatiot, joissa toimimme niin kansallisessa kuin kansainvälisessä ympäristössä.

Kansainvälisen toiminnan strategiassa tunnistetaan, että järjestöt, jotka ovat aktiivisia kansainvälisessä politiikassa, ovat myös näkyvämpiä nuorisojärjestön ulkopuolella. Kansainvälinen politiikka on nuorten keskuudessa yksi puhuttelevimmista aiheista, joten on erityisen tärkeää, että olemme kv-politiikan edelläkävijöitä sekä aktiivisia toimijoita.

Kv-toiminnan strategia tunnistetaan elävänä strategiana (living strategy), jota voidaan päivittää ja kehittää toiminnan ohella. Siksi strategia asetetaan kahdeksi seuraavaksi vuodeksi. Strategian toimeenpanon seurannasta ja toteuttamisesta on vastuussa ensisijassa kv-sihteerin ja kv-jaoston poliittinen suunnittelija.

Keskustanuorten organisaatiotason toiminta ja tavoitteet

Kansainvälisten asioiden sihteeri (kv-sihteerin)

Kv-sihteerin rooli on edustaa Keskustanuoria kansainvälisessä politiikassa. Järjestön sisäisesti kv-sihteerin johtaa Keskustanuorten kansainvälisten asioiden jaostoa (kv-jaostoa). Kv-sihteerin on kasvot myös järjestön ulkopuolisissa viestinnässä esim. Keskustanuorten kansainvälisissä kattojärjestöissä. Kv-sihteerin tehtävään kuuluu olla viestinnällisesti aktiivinen toimija, joka varmistaa viestin kuuluminen kattojärjestöistä jokaiselle Keskustanuorten jäsenelle eri kanavia pitkin.

Kv-sihteeriksi nimetään liittokokouksen valitsema henkilö yksivuotiselle kaudelle kalenterivuoden ajaksi. Kv-sihteerin johtaa Keskustanuorten yhteistä kansainvälisten asioiden jaostoa (kv-jaostoa). Luottamustehtävä on tulostavasti ja siitä voidaan maksaa liittohallituksen kulloinkin määrittämää kuukausittaista luottamustoimipalkkiota. Kv-sihteerin tehtävänä on johtaa Keskustanuorten kansainvälistä toimintaa yhteistyössä liittohallituksen kanssa ja siksi on tärkeää, että kv-sihteerin osallistuu aktiivisesti myös Keskustanuorten liittohalli-

tuksen kokouksiin. Kv-sihteerin osallistuu myös kv-asioiden viestinnän suunnitteluun, mikä on tärkeä osa niin kv-poliittista näkyvyyttä kuin tiedotusta jäsenistölle.

Tavoite 1: Kv-sihteerin johtaa kv-jaostoa sekä kansainvälistä toimintaa yhdessä liittohallituksen kanssa

Tavoite 2: Kv-sihteerin edustaa Keskustanuoria kansainvälisissä kattojärjestöissä sekä suomalaisissa kansainväliseen toimintaan liittyvissä sidosryhmäorganisaatioissa

Tavoite 3: Osallistuu kansainvälisten asioiden viestinnän suunnitteluun ja tiedottamiseen

Tavoite 4: Selvitetään kv-sihteerin roolin edelleen kehittämistä

Kansainvälisten asioiden jaosto (kv-jaosto)

Kv-jaoston sisällä tehdään selkeää roolitusta ja viestintää eri kv-tapahtumista Suomessa ja ulkomailla sekä verkossa. Järjestämällä myös omia kansainväliseen aihepiiriin liittyviä tapahtumia jaosto pyrkii lisäämään entisestään sen toiminnan vetovoimaisuutta. Jaoston ulkoista toimijuutta tulee myös vahvistaa, jotta tietoisuus ja kiinnostus sen toiminnasta kasvaa jäsenistön keskuudessa.

Kv-jaosto on päävastuussa Keskustanuorten kv-toimijuudesta. Jaosto järjestää tapahtumia, osallistuu aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun ja toimii kanavana kansainvälisten kattojärjestöjen ja nuorkeskustan liittohallitusten välillä. Kv-jaosto valitsee joukostaan vastuujäsenet seuraamaan eri kattojärjestöjen toimintaa ja tiedottamaan asiasta muulle jaoston jäsenistölle. Kattojärjestöjen rooli avataan jäljempänä strategiassa.

Tavoite 1: Osallistuu kansainväliseen toimintaan Keskustanuorille tärkeissä sidosryhmissä

Tavoite 2: Osallistaa aktiivisesti Keskustanuoria kv-tapahtumien muodossa ja innostaa kenttää osallistumaan kansainväliseen yhteiskunnalliseen keskusteluun

Tavoite 3: Harjoittaa tiivistä yhteistyötä piirien kanssa kansainvälisen yhteiskunnallisen keskustelun saralla

Jäsenhaku kv-jaostoon

Kv-jaoston jäseniksi haluavat Keskustanuorten ja Keskustaopiskelijoiden jäsenet voivat pyrkiä kv-jaostoon lähettämällä hakemuksen oman järjestönsä pääsihteerille. Kv-jaoston jäsenet nimittävät Keskustanuorten ja Keskustaopiskelijoiden liittohallitukset. Haku kv-jaostoon on jatkuva, eikä jaoston jäsenyydessä ole määrättyjä toimikausia. Jaosto jakaa sen sisäiset vastuut jäsenten kesken haluamallaan tavalla.

Keskeiset sidosryhmät ja tavoitteet

Keskustanuorilla on merkittävä määrä erilaisia kansainväliseen toimintaan linkittyviä sidosryhmiä. Sidoryhmät luovat Keskustanuorille laajemmän foorumin puhua ja vaikuttaa aktiivisesti kansainvälisen politiikan suuntaan siten, että se heijastelee Keskustanuorille tärkeitä arvoja ja tavoitteita. Sidoryhmät toimivat niin kansallisesti kuin kansainvälisesti, ja ne on jaettu kategorisesti alla olevan muotoon.

Sidosryhmien sisäisesti tapahtuvan yhteistyön rinnalla Keskustanuoret pyrkii vaikuttamaan suoraan nuorisopoliittisiin kysymyksiin yhdessä sidoryhmien kanssa. Yksi tällainen suora vaikuttamisen keino on Euroopan unionille suunnattu eurooppalainen kansalaisaloite. Kansalaisaloitteen tekeminen vaatii sitä varten perustettavaa järjestäjärhymää, jolle on asetettu tiettyjä vaatimuksia. Ryhmässä on oltava vähintään seitsemän jäsentä ja heidän tulee olla vähintään seitsemän eri EU-maan asukkaita. Kansalaisaloitteiden jättäminen on siis mahdollista ainoastaan eurooppalaisella yhteistyöllä.

Suomen Keskusta ja sen kansainväliset sidoryhmät

Keskustanuoret pyrkii vaikuttamaan Suomen Keskustan linjoihin kansainvälisen politiikan parissa sekä luomaan aktiivista keskustelukuluttuuria kansainvälisten asioiden ympärille. Vaikuttamistyötä tehdään kansallisesti Keskustan sisällä sekä Euroopan tasolla järjestöissä, joihin Keskusta kuuluu.

Tavoite 1: Vaikutetaan Keskustan poliittisiin linjauksiin kansainvälisissä asioissa niin puoluehallituksessa, puoluevaltuustossa kuin puoluekokouksessakin. Saadaan nuoria edustamaan puolueen työryhmiin.

Tavoite 2: Vaikutetaan Keskustan eduskuntaryhmän linjauksiin, esimerkiksi Pohjoismaiden neuvostossa ja eduskunnan ulkoasiainvaliokunnassa.

Tavoite 3: Vaikutetaan Keskustan mahdollisen ministeriryhmän linjauksiin, esimerkiksi EU:n ministerivaliokunnassa.

Tavoite 4: Ylläpidetään yhteydenpitoa ja tiedonvaihtoa Renew Europessa toimiviin Keskustan europarlamentaarikkoihin ja heidän toimistoihinsa, sekä Renew Europen sihteeristössä toimiviin keskustalaisiin asiantuntijoihin.

Tavoite 5: Osallistutaan aktiivisesti Alden toimintaan saamalla nuoria edustajia Keskustan kokousdelegaatioihin.

Tavoite 6: Suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä Suomen Keskustan kanssa kv-toimijapolku (ks. lisää alempana).

Keskustanuorten ulkopuoliset sidoryhmäorganisaatiot ja tavoitteet

Nuoriso-organisaatiot tarjoavat vaikuttamismahdollis-

suuden nuorisopoliittisissa asioissa. Konkreettisesti se tarkoittaa vaikuttamista nuorten elinoloihin ja poliittiseen osallistumiseen. Kansainvälisesti toimivat organisaatiot tulee nähdä paitsi vaikuttamisen, myös arvokaina kasvamisen paikkoina. Tämä elementti on pitkän tähtäimen strategisia tavoitteita ajatellen vähintään yhtä tärkeää.

Kansainväliset kattojärjestöt

*Maailman liberaalinuoret (IFLRY): Keskustanuoret osallistuvat aktiivisesti IFLRY:n toimintaan ja sen järjestämiin tapahtumiin eri puolilla maailmaa. IFLRY on ennen kaikkea globaalien tason poliittinen vaikutuskanava Keskustanuorille, minkä kautta omaa ääni on mahdollista saada kuuluviin aina YK-tasolle asti. Keskustanuoret tekee omia aloitteita IFLRY:lle voidakseen vaikuttaa koko maapallon tulevaisuuteen.

Tavoite 1: Keskustanuoret pyrkii yhdessä Viron Keskustanuorten kanssa hakemaan syksyn 2023 yleiskokouksen järjestelyvastuuta.

Tavoite 2: Laaditaan aktiivisesti aloitteita ja osallistutaan toimintaan

Tavoite 3: Viestitään aktiivisesti IFLRY:n toiminnasta

*Euroopan liberaalinuoret (Lymec): Lymec on Alden nuorisojärjestö, joka kokoaa alleen liberaaleja nuorisojärjestöjä ympäri Eurooppaa, vaikka määritelmä arvollisesti on hyvin vaihteleva. Lymec tarjoaa monenlaisia vaikuttamiskanavia ja projekteja läpi vuoden. Sen vuoksi on erityisen tärkeää olla viestinnällisesti aktiivinen. Pohjoismaisilla järjestöillä on perinteisesti ollut pysyvä edustus hallituksessa ja tulevana tavoitteena on saada edustaja Lymecin hallitukseen myös Keskustanuorista.

Tavoite 1: Keskustanuorilla on oma edustaja Lymecin hallituksessa

Tavoite 2: Keskustanuoret pyrkii järjestämään lähitulevaisuudessa Lymecin kongressin Helsingissä yhteistyössä RKP-nuorten ja Keskustaopiskelijoiden kanssa

Tavoite 3: Viestitään aktiivisesti Lymecin toiminnasta

Tavoite 4: Laaditaan aktiivisesti aloitteita Lymecille

*Pohjoismaiden keskustanuoret (NCF): Pohjoismaiden keskustanuoret kokoaa allensa pohjoismaisia keskustaliberaaleja järjestöjä. Järjestö on myös varovaisesti keskustellut laajentumisesta useampiin jäsenjärjestöihin. NCF kokoontuu kahteen päätöksentekokoelimeen. Repskap järjestetään keväällä ja Topmöte syksyllä. NCF:llä on pysyvä edustus Pohjoismaiden nuorisoneuvoston puheenjohtajistossa, joka keskeisesti tekee vaikuttamistyötä Pohjoismaiden neuvostoon. NCF on kaikista kattojärjestöistä vaikuttavin, ja moni alumni on päätenyt NCF:n innoittamana Pohjoismaiden neuvostoon jatkamaan vaikuttamistyötä.

Tavoite 1: Keskustanuorilla on oma edustaja NCF:n hal-

lituksessa

Tavoite 2: Osallistutaan aktiivisesti NCF:n toimintaan

Tavoite 3: Viestitään NCF:n toiminnasta

*Nuorten Pohjoismaiden neuvosto (UNR): Nuorten Pohjoismaiden neuvosto on keskeinen Pohjoismainen vaikuttamiselin, joka kokoontuu kerran vuodessa (yleensä Keskustanuorten liittokokouksen kanssa samaan aikaan). UNR linjaa aloitteista, jotka jokainen järjestö on voinut sinne lähettää. UNR:ssa määritellään linjapaperi, jota sellaisenaan lobataan presidiumin toimesta neuvoston kokouksessa. UNR on keskeinen vaikuttamiskanava siksi, että siinä pääsee kaikkein lähimmäksi parlamentaarista työtä. Monet hyvät ajatukset ja aloitteet ovat menneet läpi Pohjoismaiden neuvostossa, ja näin ollen ne integroituvat jokaiseen jäsenvaltioon.

Tavoite 1: Osallistutaan aktiivisesti UNR:n toimintaan

Tavoite 2: Viestitään UNR:n toiminnasta

Tavoite 3: Laaditaan aloitteita UNR:lle

Muut organisaatiot

*Pohjoismaiset sisarjärjestöt; Keskustanuoret pitää tiivistä yhteyttä erityisesti pohjoismaisiin sisarjärjestöihinsä. Yhdessä sisarjärjestöjen kanssa se lisää poliittista vaikuttavuuttaan kansainvälisesti, poliittista ymmärrystään pohjoismaisesta keskustapolitiikasta sekä kv-poliittista aktiivisuuttaan.

Tavoite 1: Tiivistetään yhteistyötä pohjoismaisten sisarjärjestöjen kanssa

*Allianssi: Allianssilla on oma kv-jaosto, jolla on paljon rahallista ja näkyvää valtaa. Olisi erityisen tärkeää, että jaoston toiminnassa olisi pysyvä edustaja Keskustanuorista.

Tavoite 1: Keskustanuorilla on pysyvä edustaja Allianssin kv-jaostossa

*RKP-nuoret: RKP-nuoret kuuluu emopuolueensa myötä samaan Renew Europe -europuolueeseen sekä liberaalidemokraattisten puolueiden eurooppalaiseen Alde-puolueeseen. Yhteiset Euroopan tason järjestöt luovat hyvän pohjan tehdä yhteistyötä eurooppalaisten kysymysten parissa.

Tavoite 1: Tiivistetään RKP-nuorten kanssa yhteistyötä eurooppalaisen politiikan parissa

Tavoite 2: Pyritään saamaan yhteinen kansainvälinen tapahtuma Suomeen

*Muut kansalliset nuorisjärjestöt: Keskustanuoret osallistuu myös muiden kansallisten nuorisjärjestöjen kv-toimintaan mahdollisuuksien mukaan. Muita tärkeitä järjestöjä ovat esimerkiksi YK-nuoret, Eurooppanuoret, Pohjola-Nordenin nuorisoliitto, Fingo ja Demo.

*Diplomaattiset organisaatiot: Tiivistetään yhteistyötä Suomen ulkoasiainhallintoon, esimerkiksi Suomen EU-lähetystöön ja Suomen pysyviin edustajiin.

Kohti maailmanpolitiikkaa

Keskustanuorten toiminta on keskittynyt hyvin pitkälti kansainvälisessä politiikassa pohjoismaiseen ja eurooppalaiseen toimintaympäristöön. Maailmanpolitiikka vaikuttaa keskeisesti politiikan suuntaan niin euroopassa kuin kansallisella tasolla. Maailmanpolitiikalla tarkoitetaan laajasti globaaleja ilmiöitä sekä kysymyksiä.

Keskustanuoret panostaa maailmanpoliittisten teemojen näkyvyyteen osana omaa toimintaansa. Keskustanuoret toimii jo aktiivisesti IFLRY-kattojärjestössä, ja pyrkii kasvattamaan vaikuttavuuttaan siellä. Kattojärjestössä toimimisen rinnalla, on Keskustanuorilla tavoitteena käydä yhä enemmän keskustelua muun muassa globalisaation vaikutuksista, globaaleista ongelmista sekä poliittisista tilanteista eri maanosissa ja valtioissa. Tulevaisuudessa liiton tapahtumiin laaditaan enemmän kansainvälisyyttä koskevia kokonaisuuksia, joissa käsitellään laajalti maailmanpoliittisia kysymyksiä.

Nuorkeskustalaiset maailmalla

Keskustanuoret pyrkii vahvistamaan nuorkeskustalaisten osallisuutta kansainvälisissä tehtävissä. Poliittisen vaikuttamistyön ohella vaikuttavuutta lisätään tarjoamalla konkreettista tietoa ja apua avoimena olevista kansainvälisistä työtehtävistä. Keskustanuoret näkee, että keskustalaisia nuoria tarvitaan yhä enemmän kansainvälisten työtehtävien parissa, ja siksi näihin paikkoihin pääsyä halutaan tukea kaikin mahdollisin tavoin.

Keskustanuoret käynnistää yhdessä Keskustan kanssa kv-toimijapolku-konseptin, jonka tarkoituksena on mahdollistaa nuorten kv-osaajien eteneminen kv-tehtäviin puolueen puolella tai muissa kansainvälisissä organisaatioissa. Tavoitteena on saada maailmaan yhä enemmän nuoria keskustalaisia kv-osaajia.

Esimerkiksi Euroopan tasolla on valtavan paljon avoimeen hakuun tulevia harjoittelupaikkoja. Euroopan parlamenttiin on mahdollista päästä harjoitteluun Keskustan europarlamentaarikkojen sekä puolivuositain europuolue Renew Europen kautta. Puoluepoliittisen toiminnan ohella julkisia harjoitteluhakuja ovat Schuman- ja Blue Book -harjoittelut.

Tavoite 1: Luodaan kv-toimijapolku yhdessä Keskustan kanssa.

Tavoite 2: Tiedotetaan avoimena olevista kansainvälisistä työ- ja harjoittelupaikoista.

Tavoite 3: Ylläpidetään yhteydenpitoa kansainvälisissä tehtävissä työskenteleviin nuorkeskustalaisiin.

MAAMME

Oi maamme, Suomi, synnyinmaa,
soi, sana kultainen!
::: Ei laaksoa, ei kukkulaa,
ei vettä rantaa rakkaampaa,
kuin kotimaa tää pohjoinen,
maa kallis isien! :::

Sun kukoistukses kuorestaan
kerrankin puhkeaa,
::: viel lempemme saa nousemaan
sun toivos, riemus loistossaan,
ja kerran, laulus synnyinmaa
korkeemman kaiun saa. :::

San. Johan Ludvig Runeberg, suom. Paavo
Cajander

HÄMÄLÄISTEN LAULU

On mulle Suomi suloisin,
vaan Häme siitä kallihin:
:: sen tuskin tiedän vertaista,
niin kaunista, niin herttaista
kuin kulta Hämeenmaa! ::

Lempeitä laaksoin lehtoja
ja lintuin laulupuistoja
:: ja marjaisia kankaitaan
en unhottaa voi milloinkaan
oi Hämeen kallis maa. ::

On Hämeen pellot viljavat
ja kasket kullan loistavat
:: ja tuhannet sen tuomistot,
sen niityt, norot, varjostot!
Ei maata vertaistaan! ::

Ei impee missään rakkaampaa,
ei siveempää, ei jalompaa,
:: kuin Hämeen valkotukkainen,
tuo sinisilmä neitonen
on rusoposkinen. ::

Jos miestä missä tarvitaan
maan eestä vaikka kaatumaan,
:: niin uljaita on urhoja,
on järkeä, on kuntoa,
jos toimeen tartutaan. ::

San. J.H. Erkko

MUISTIINPANOT

MUISTIINPANOT

MUISTIINPANOT

Kiitos kaikille kokouksen osallistujille!

**KESKUSTA
NU✕RET**

@Keskustanuoret

#keskustanuoret